הארץ

0.75 ש"ח יום ב' ו' בטבת תשמ"ז, 5 בינואר VOL. 68/20576 JANUARY 5 1987

תוכנה לשכר עבודה

התוכנה שהפכה ללהיט

* נלמדת ב-3 שעות של הדרכה:
* מאושרת ע"י שלטונות המס
* מגלמת כל הרכב שכר - ללא יוצא מן הכלל
* "משחזר שכר" במסך: "מה יקרה אם..."
* הפעלה בדיסק קשיח או בדיסקטים

ב-IBM/PC ותואמיו

המחיר: 1200 ש"ח + מע"מ

מיכביל מיקרו מחשבים (1983) בע"מ

תכנה בינונית מתקדמת ב-IBM-PC/XT/AT

הבשן 4 תל-אביב 62034 טל' 457176; 03-452680

הסיבוב השני של שיחות בין ראשי המשק על תוכנית כלכלית חדשה יחל היום

פרס ינסה לשכנע את ההסתדרות להסכים לעקר את תוספת היוקר

מבטיח להגדיל הנטו של העובד באמצעות ריווח מדרגות המס • בהסתדרות מסתמנת נכונות למתן את תביעותיה במסגרת הסכמי השכר ל־87־8 • ההסתדרות תציג שתי הצעות חלופיות לרפורמה במיסים; מתנה את השתתפותה בהידברות כוללת בהסתלקות הממשלה כליל מתוכנית הרפורמה המקורית המבטלת פטורים והנחות

מאת עדנה אריזרה, יהודית וינקלר ויונתן שרמן
סופרי "הארץ"

היום יתחדשו השיחות בין הממשלה וגורמי המשק, במטרה לגבש תוכנית כלכלית. פתיחת השיחות התאפשרה לאחר שאתמול קיימו מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס, ושר האוצר משה נסים, פגישה שניה בארבע עיניים, שנועדה לסגור פער העמדות ביניהם בנושא הרפורמה במס ודרכי הצגתו לגורמי המשק.

הסיבוב השני של השיחות, שיחול היום אחר־הצהריים, יהיה עם מזכיר ההסתדרות, ח"כ ישראל קיסר. פרס ונסים מבקשים להגיע עמו להסכם בנושא השכר, מאחר שהוא המפתח להמשך גיבושה של התוכנית הכלכלית. הכוונה היא להגיע להבנה עם ההסתדרות, שתאפשר עיקור תוספת היוקר, ושמירה על רמת שכר ברוטו, תוך הגדלת הנטו של העובד, באמצעות ריווח מדרגות המס.

לשני השרים ברור כי לא ניתן יהיה להגיע לידי הסכם עם ההסתדרות על רפורמה במס, אם זו תכלול ביטול פטורים על הטבות, המעוגנות בהסכמי השכר, מאחר שיש הסכמה להעביר את נושא הרפורמה לבדיקת ועדת מומחים, והרכבה של זו טרם נקבע. בשיחה היום אמורים לדון בהרכב ועדת המומחים. ההסתדרות תובעת ועדה ציבורית, ואילו בפורום הכלכלי־ממשלתי יש הסכמה על ועדת מומחים מקצועית. הסכמה על הרכב הוועדה חשובה כדי להבטיח שמסקנותיה יחייבו את ההסתדרות.

הצעות חלופיות לרפורמה
בהסתדרות מסתמנת נכונות למתן
(סוף בעמוד 2 טור 8)

הקרדינל או'קונור מניו־יורק ביקר אמש בבית הנשיא הרצוג. השניים נפגשו בחיוך רחב בלחיצת יד. הבוקר יבקר או'קונור בבית מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס. כל אחד משני הצדדים — אנשי הקרדינל ואנשי משרד החוץ הישראלי — מרוצים: מקום המיפגשים מהווה נצחון לעמדתו. ראה ידיעה בעמוד 2. (כתב עקיבא אלדר, צילום רחמים ישראלי).

צמרת בל"ל תדון בפתיחת הסכם הפנסיה עם יפת

בנק ישראל יעמיק הבדיקה בעניין תנאי הפרישה של יפת • השר רובינשטיין מבקש משר האוצר להורות על פרסום פרטי שכר מנהלים בחברות הרשומות בבורסה

מאת נחמיה שטרסלר ועדנה אריזרה

הנהלת בנק לאומי החליטה אמש לכנס את דירקטוריון הבנק, כדי לדון בתנאי הפרישה של ארנסט יפת. הישיבה תתקיים כבראה מחרתיים. הדירקטוריון מתבקש לבדוק את אפשרות פתיחת הסכם הפיצויים והפנסיה עם יפת, במטרה להגיע לסכומים הגיוניים מאלה שנקבעו (פיצויים בסכום של 4.5 מיליון דולר, ופנסיה של 30,000 דולר לחודש).

בנק ישראל, מצידו, החליט אתמול על העמקת הבדיקה בעניין תנאי הפרישה של ארנסט יפת והצמרת הניהולית הבכירה של בנק לאומי, כדי שיוכל לנקוט עמדה בדין. החלטת הבנק המרכזי נתקבלה בישיבה השבועית של ההנהלה המצומצמת, בראשות נגיד הבנק, פרופ' מיכאל ברונו.

יצויין, כי הסדר פיצויי הפרישה של יפת נבחן על ידי בנק ישראל זה זמן. ההחלטה להעמיק את הבדיקה התקבלה בעקבות המידע שנאסף במהלך בחינת הסדר הפיצויים, והגילויים האחרונים על קיומם לכאורה של תנאי פנסיה חריגים בצד הסדר הפיצויים.

שר התקשורת, אמנון רובינשטיין, פנה אל שר האוצר, משה נסים, בבקשה לפעול על פי סמכותו ולהציא תקנה לגבי חברות שמניותיהן נסחרות בבורסה, לפיה עליהן לפרסם בתשקיף ובדו"חות התקופתיים את פרטי השכר, ההוצאות הנלוות ותנאי פרישה של מנהלים. זאת, על פי חוק ניירות ערך.

רובינשטיין שוקל להגיש הצעה לממשלה, לפיה משכורות מנהלי הבנקים שמניותיהם כלולות בהסדר, יהיו טעונות אישורה של המפקחת על הבנקים.

ד"ר דב זקהיים, בהגיעו אמש בממוסמנהלים לנמל התעופה בן־גוריון.

זקהיים מציג היום בפני רבין את החלופות ללביא

מאת ראובן פדהצור
סופר הצבאי של "הארץ"

היום אחר הצהריים ייפגש עוזר תת־מזכיר ההגנה האמריקאי, ד"ר דב זקהיים, עם שר הביטחון, יצחק רבין, ויציג בפניו את החלופות ללביא, כפי שגובשו במהלך החודשים האחרונים על־ידי יצרניות מטוסים אמריקאיות.

זקהיים יציג בפני רבין חמש חלופות ללביא, ובהן ייצור בארץ של מטוסי אף־16, או רכישת מטוסי "האריה", אף־15 ואף־18.

גורמים בכירים בחיל האוויר הדגישו כי כל החלופות שמביא זקהיים, וחישובי עלויותיהן, מבוססים על ההנחה שחיל האוויר יצטייד ב־300 מטוסים. אולם ברור כבר עתה כי החיל לא יוכל לקלוט מספר כה גדול, והוא אף אינו זקוק לכמות כזו של מטוסי תקיפה. נראה כי חיל האוויר מתכנן להצטייד בלא יותר מ־100 מטוסי תקיפה, ואילו באמצע שנות ה־90 ירצה להצטייד במטוסי הקרב של הדור הבא, דוגמת האיי־טי־אף, אותו מפתחים עתה בארה"ב. במערכת הביטחון מרגישים כי החלופות, שיוצגו על־ידי זקהיים, ייבחנו במלוא תשומת הלב. זאת, מתוך ההכרה כי ההחלטה על המשך פרוייקט הלביא תעמיד את מערכת הביטחון בפני בעייה חמורה במציאת מקורות המימון לשלבי הייצור של המטוס הישראלי.

בדיקת הנושא מטעם המטכ"ל. זוהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ", מוסר כי מטוס הלביא היה אמור להמריא אתמול לטיסת ניסוי שניה אך ההמראה בוטלה בגלל תקלה במטוס. מקורות שהטיסה תערך היום, הפעם — בגלגלים מכונסים.

התפטרות פרץ — מחר לתוקף; שמיר יכריע אם לרשום את מילר כיהודיה

פרץ ימליץ מחר בפני מועצת חכמי התורה לפרוש מהקואליציה • שמיר מינה את שרי הדתות, המשפטים, הפנים והמשטרה לבדוק האפשרות למחוק סעיף הלאום

מאת עקיבא אלדר, אילן שחורי והרב שרגאי
סופרי "הארץ"

ההתנגדות הרחבה למחיקת סעיף הלאום מתעודות הזהות מקשה על הוצאתו של השר יצחק פרץ לממשלה, שתיכנס מחר לתוקפה. ראש הממשלה, יצחק שמיר, שימלא את מקומו של שר הפנים, עתיד להורות על ביצוע הוראת בג"ץ בדבר רישומה של שושנה מילר כיהודיה, ובכך תיווצר עובדה, שתכביד על יישוב המשבר עם ש"ס.

בפגישה קצרה בין שמיר לפרץ, זמן קצר לפני ישיבת הממשלה אתמול, לא הסתמן פתרון למשבר, והאחרון הודיע בתום הישיבה על התפטרותו. הגיש מחדש את מכתב ההתפטרות לשמיר. ראש הממשלה אמר כי הוא מקבל בצער את החלטתו של הרב פרץ, והדגיש כי ימשיך במאמצים להביא להחזרתו לתפקידו. בתום הישיבה נועדו בלישכת ראש הממשלה קבוצת שרים עם פרץ. בהתייעצות השתתף גם היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, ונדונה הצעה להגביל את רישום הלאום למירשם האוכלוסין, ולבטל את הרישום בתעודות הזהות.

שר התקשורת, אמנון רובינשטיין, אמר כי מימוש ההצעה יביא ליצירת רשימות שחורות במשרד הפנים, וציין כי היא אינה עולה בקנה אחד עם החלטת בית המשפט העליון למחוק את הפריט לאום ממירשם האוכלוסין. שר המשטרה, חיים בר לב, הבהיר לחבריו במערך כי נוכח המלצות המשטרה, הוא מתנגד
סוף בעמוד 2, טור 3

היום הלוויית המשפחה שניספתה בשריפה; האם מאושפזת במצב קשה

מאת נורית אמיתי ועתי"ם

הלוויית האב ושלושת ילדיו שנספו בשבת, בדליקה בבניין המגורים בגבעתיים, תתקיים היום בשעה 11 לפני הצהריים. בני משפחת ארואסטי — יצחק ארואסטי (41), והילדים: איטי (8), עידית (6) ראיר (4), בבית העלמין בקריית שאול. האם מאושפזת במצב קשה במרכז הרפואי "שיבא" תל השומר וככל הנראה סובלת מפגיעה מוחית.

חוקרי הדליקות קבעו אתמול, כי הדליקה נגרמה בשל קצר חשמלי בארון החשמל בקומה ג' בחדר המדרגות. לדברי הבטיחות שהיו בבניין בן 11 הקומות, תרמו למימדי האסון. החוקרים קבעו, כי העובדה שלא היו בבניין פתחי מילוט האיוורור, אפשרו לעשן להתאבך לכל עבר ובעט המלכודת הדיירים.

שר הפנים יצחק פרץ, מינה אתמול ועדה לבירור נסיבות השריפה. על הוועדה הוטל לבדוק את הסיבות לפריצת הדליקה, סדרי מניעת הדליקות, כיבוי אש ודרכי המילוט בבניין המגורים, פעולות שירותי הכבאות בזמן הדליקה וסדרי שיתוף הפעולה בין שירותי מד"א, משטרה וכיבוי־אש. בראש הוועדה יעמוד ניצב בדימוס בנימין בדלאי ויתר החברים הם אינג' ויקטור זיס ממשרד האנרגיה, רן אורי, קצין מניעת שריפות מבני ברק, ותפסר אבנר מרדכי, מפקד שירותי הכבאות בבאר שבע.

מפקח כבאות ארצי: יתכן שהמשפחה היתה ניצלת אילו נבנה הבניין בתקן הנוכחי

כמו מאות רבי קומות אחרים ברחבי הארץ נבנה הבית ברחוב הרצוג לפני כניסתו לתוקף של התקן מ־1980 המחייב בין השאר ארונות חשמל בלתי דליקים, אטימת פירים בין קומה לקומה ופתחי אוורור לשחרור העשן • לולא פתחו בני משפחת ארואסטי את דלת דירתם אל חדר המדרגות הלוהט — אולי היו בין החיים • רמת המודעות של רוכשי דירות לבטיחות מפני אש נמוכה: קבלנים מנצלים עובדה זאת להסרת ציוד לאחר ביקורת האיכלוס של מכבי האש • חברת החשמל אינה מקיימת ביקורות תקופתיות לגבי בטיחות מערכת החשמל

מאת אור גומפר

אילו נבנה הבניין ברחוב הרצוג בגבעתיים לאחר 1980, רבים הסבירים כי בני משפחת ארואסטי היו היום בין החיים. כך קבע ומי כולון, מפקח כבאות ארצי במשרד הפנים.

תקן 1980 הדרש, למשל, כי ארונות החשמל יהיו חסיני־אש, וכי כל פיר לגובה הבניין יהיה חסום בין קומה לקומה, ויימצא מאוורר מן הקומה העליונה ולמעלה, לשחרור עשן. דלתות הפיר לחדר המדרגות חייבות, אף הן, להיות חסינות־אש. בבניין, שגובהו מעל 27 מטר — דהגמת הבניין בגבעתיים — חייב להיות מצויד בשני חדרי מדרגות. אחד משני חדרי מדרגות אלה חייב להיות מוגן, ללא ארונות חשמל,
(סוף בעמוד 5)

טירונים חששו להתלונן והוריהם חשפו פרשת התעללות והשפלות שנמשכה כמה חודשים

מפקדי טירונים בדרום ירו מעל ראשי חיילים "על מנת לדרבנם"

חייל שפיגר במסע הוכה על ידי מפקד הכיתה וכשנפל — השליך עליו זה אבנים • במשך יממות רצופות לא הורשו החיילים לישון יותר משעתיים • בעקבות בדיקה שביצע אלוף מרדכי הודח סגן מפקד פלוגה לאחר שקודם לכן סולק אחד המ"כים

מאת ראובן פדהצור
סופר הצבאי של "הארץ"

מעשי התעללות ב"טירונים" שישתם מחיילים, ארעו לאחרונה במחנה טירונות של אחת מיחידות השדה בצה"ל.

בין השאר נכלל מעשיהם של המפקדים בהפרה ברורה של ההוראות והנהלים. השפעה על החיילים שעברו את הטירונות היתה הרסנית. רבים הם לפעמים, אחרים "התנהלו", אחרים נכלאו בבתי־כלא צבאיים, ואחד החיילים אף התמוטט מבחינה נפשית ואושפז.

יש לציין כי חלק מהחיילים סבלו מפציעות של ממש, כמו שברי הליכה, אך עם זאת, רבים פרשו והיפשו כל דרך לצאת מהיחידה, בשל מה
(סוף בעמוד 5

חדשות הארץ

שיחות היום

עם: יהושע פרץ, נהג ותיק ב"אגד".
על: שוטרים סמויים באוטובוסים.
(עמ' 2)

*

עליה של 11.4% בהכנסות המדינה בשנת המס
(עמ' 3)

86, עליה של 94% במוצרי יבוא לצריכה
(עמ' 3)

*

"קבוצת האמר" מתחילה קידוח ראשון בתוכנית חיפושי הנפט בהר הנגב
(עמ' 4)

*

חברות הביטוח ידרשו לייקר תעריפי ביטוח הרכב ב־6—9 אחוז
(עמ' 4)

*

מנהל סניף לשעבר בבנק כללי בת"א מואשם בקבלת שוחד
(עמ' 6)

*

ישראל דחתה בקשת ארגנטינה להסגיר אדם שהורשע במירמה
(עמ' 6)

*

שרות הארץ

מזג האוויר

תחזית: מעונן חלקית, גשם יורד בערב בצפון הארץ, ויתפשט בהדרגה למרכז.

הטמפרטורות:
- ירושלים: 5—14
- תל־אביב: 9—17
- חיפה: 9—17
- באר־שבע: 5—18

הגולן 5—12, צפת 3—11, טבריה 7—18, נתב"ג 6—17, אילת 9—20.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.4848	—
בנקים	1.7650	—
שחור	1.5100	0.100—

שער הסל

יציג	1.5130	—

בגליון זה 12 עמודים

בעקבות פגיעה בצד"ל

מסוקי ח"א השמידו בתים של חיזבאללה

מאת מנחם הורוביץ וראובן פדהצור
סופרי "הארץ"

בפעולת סיוע של צה"ל לצבא דרום־לבנון במאבקיו מול לוחמי החיזבאללה, תקפו אתמול בשעות הצהריים מסוקי קרב של חיל האוויר מטרות של ארגון חיזבאללה.

המסוקים תקפו בתים בכפרים חירבת סאלם וקבריחא, הנמצאים בצפונית לרצועת הביטחון, בגיזרתה המרכזית, מערבית לקרית־שמונה. הבתים היו שייכים לחברי חיזבאללה, שנטלו חלק בפעילות חבלנית. בתים אלה שימשו גם כמקום ללימוד דת האיסלם. יתכן כי משם יצאה החוליה אשר פגעה ביום שישי בבוקר בעמדת חיילי צד"ל והרגה ששה מהם.

פרשנות

צה"ל ייאלץ להגביר שוב מעורבותו, בעקבות מפלת צד"ל

מאת זאב שיף

המפלה שספג צבא דרום לבנון בסוף שבוע שעבר מידי ארגון חיזבאללה תביא בהכרח להגברת מעורבותו הצבאית של צה"ל ברצועת הביטחון. ישראל הודיעה כמובן שלא תאפשר למוטט את רצועת הביטחון ואת צד"ל. המציאות היא שצה"ל יגן על רצועת הביטחון בכוחות עצמו עד כמה שאפשר, אך אם לא יצליח בכך יהיה על צה"ל להגביר את מעורבותו ואת כוחותיו ברצועת הביטחון.

אין זו פעם ראשונה שמוצבים של צד"ל נכבשים לפרק זמן קצר. אך ההתקפה על המוצב
סוף בעמוד 2, טור 3

יגאל גינדי יזומן לחקירה במשטרה

מאת ראובן שפירא

המשטרה תזמן כנראה כבר בימים הקרובים לחקירה את הקבלן יגאל גינדי שחזר בסוף השבוע לארץ, לאחר שהיה כל כשנה בחו"ל.

חוקרי היחידה הארצית לחקירות פשעים חמורים העוסקים בחקירת פרשיות הקרקעות בשטחים יבקשו ממנו הבהרות בקשר לכמה עיסקאות קנייה ומכירה של קרקעות בגדה. בשלב זה אין בידי החוקרים ראיות לביסוס חשדות כלשהן נגד יגאל ומשה גינדי והמשטרה אינה מתכוונת ככל הידוע לעצור אותם בשלב זה.

שוק ההון

1987 החלה ברגל ימין

ביקושים גדולים בבורסה

מאת יהודה שרוני

שנת 1987 נפתחה אתמול ברגל ימין בכל הנוגע לפעילות בשוק המניות בבורסה. ביקושים גדולים שהחרו למניות ההנפקות, סופקו בעליות שערים של עד 10 אחוז. באפיקי ההשקעה הסולידיים, ובעיקר באפיקים הצמודים, נרשמו לעומת זאת ירידות שערים, וזאת על רקע הצגת ההשפות שפגרת סוף השבוע תנוצל לפיחות הדולר. גם מחיר הדולר הנעלם של השקל לעומת הדולר. גם מחיר הדולר השחור ירד, והתייצב על 1.51 שקל לדולר.

ערך את העמוד: בועז שפירא

מגדל

החברה מספר אחד בביטוח חיים

נתוני המאזנים השנתיים האחרונים (1985) של חברות הביטוח מוכיחים:

	מגדל החברה מס. 1	החברה השניה בגודלה	החברה השלישית בגודלה
עתודות ביטוח חיים	637,219	354,109	310,295
פרמיות ביטוח חיים	94,615	72,880	74,148
תשלומים למוטבים בשנת הדו"ח	43,807	33,500	23,869

(הסכומים באלפי ש"ח במחירי נובמבר 1985)

אם החלטת לעשות ביטוח חיים חשוב שתבטח את עצמך ומשפחתך בחברה מספר אחד בביטוח חיים — מגדל.

יגור עמיר כהן / יעל זנדי

هكذا في الأصل

صكنا من الاهل

פמליית אוקונור: הסכמת פרס לארח הקרדינל בביתו — נצחון לעמדתנו

הקרדינל: פגישתי עם הנשיא אמש עלתה בקנה אחד עם הנחיות הוואתיקן, שכן התארחתי בבית הנשיא בביקור פרטי ואין בכך להצביע על הכרת הוואתיקן בריבונות ישראל על ירושלים • משרד החוץ: כמו בבית הלבן, אין הבדל בין מגורי הנשיא ולשכתו — פגישת הנשיא והקרדינל נערכה תחת דגל ישראל ונס הנשיא

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

ביקורו של הקרדינל אוקונור אתמול במשכן הנשיא בירושלים ופגישתו המתוכננת להבוקר עם שר החוץ שמעון פרס במעונו זכו לפרשנויות הפוכות במשרד החוץ ובפמלייתו של החשמן מניו יורק. שני הצדדים טוענים ל"ניצחון" ול"התקפלות" של הצד השני.

הקרדינל הדגיש כי פגישתו עם הנשיא חיים הרצוג עלתה בקנה אחד עם ההנחיות שקיבל מהוו־אתיקן. הוא ציין כי הביקור נערך במעונו של הנשיא כביקור פרטי ואין בכך כדי להצביע על הכרה של הוואתיקן בריבונות ישראל על ירושלים. דובר משרד החוץ אמר כי הנשיא מהווה ביטוי מובהק לריבונותה של ישראל. בירושלים הדגישו. כי כמו בבית הלבן בוואשינגטון, לא ניתן להבחין בין מגורי הנשיא לבין לישכתו. הפגישה עם הקרדינל נערכה בנוכחות פקידים בכירים ממשרד החוץ ותחת דגל ישראל ונס הנשיא.

בלישכתו של שר החוץ שמעון פרס הסבירו את החלטתו לקבל את הקרדינל במעונו הפרטי בנימוק שהפגישה בין השניים בניו יורק לפני מספר חודשים התקיימה אף היא בביתו של הקרדינל. לעומת זאת, נטען כי גם מעונו ולישכתו של הקרדינל — חד־המה וכי ביקורו של פרס הוגדר רשמי ולא פרטי כפי שמגדיר הקרדינל את הפגישה הבוקר.

בלישכתו של פרס נאמר עוד כי ההחלטה להיענות לתנאים שהציב הוואתיקן התקבלה לאחר שמעיין בהתבטאויותיו של הקרדינל כלפי ישראל במהלך ביקורו כאן וכיוון התברר כי האורח גילה יחס הוגן ופרו־ישראלי למדי. גם אתמול הרעיף הקרדינל שבחים על הנשיא הרצוג ואף ציין כי הפגישה עמו התקיימה כפי שתוכנן תחילה ולפי בקשתו.

היום יסיים אוקונור את ביקורו בארץ בסיור ברצועת עזה ולפני צאתו יקיים מסיבת עיתונאים בנמל התעופה.

גידולים "הנראים שפירים" במעי רייגן — ינותח היום בערמונית

ארבעה פוליפים קטנים, הנראים לדברי הרופאים כשפירים, סולקו אתמול מן המעי הגס של הנשיא רייגן. הפוליפים יועברו לבדיקה נוספת, המוגדרת "שגרתית".

הנשיא רייגן ינותח היום בערמונית מקומית בבלוטת הערמונית. זהו ניתוח חוזר לניתוח דומה שנעשה לפני 20 שנה. במהלך האשפוז נבדק גם מצב המעי הגס של הנשיא, ממנו סולק אשתקד גידול, עם אישפוזו. אתמול, לא הראה הנשיא בן ה־75 כל סימן כי הוא מודאג בגין הניתוח. צוות של שבעה רופאים אזרחיים הוטס במיוחד ממינסוטה אל בית החולים של הצי בבטסדה, על מנת לבצע את הניתוח.

בתמונה נראים בני הזוג רייגן שעה שהמתינו בבית הלבן למסוק של הצי האמריקאי, שהביאם לבית החולים. (תצלום אי־פי)

ראיתי שמעתי

עניינים משפחתיים בישיבות הממשלה

בין ההצעות שנדונו אתמול בישיבת הממשלה, על אופי חגיגות שנת הארבעים לישראל, היתה הצעה לשחזר את טקס החתימה על מגילת העצמאות. השר עזר וייצמן מיהר להציע כי בהזדמנות חגיגית זו, יתוקן העוול ההיסטורי, ותצורף למגילה חתימתו של הנשיא הראשון, חיים וייצמן. הגיב אחד השרים בבדיחות הדעת: "בישיבות הממשלה אין דנים בעניינים משפחתיים."

ועדת השרים לסמלים וטקסים, בראשות שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, נתבקשה לדון באופי החגיגות, לאחר שבישיבה נשמעו הצעות שונות ומשונות. אחת מהן: שר התיירות, אברהם שריר, הציע למשוך תיירים למפעלים בארץ; שר החוץ, שמעון פרס, הציע להעניק עיטור כבוד למנהיגי העם היהודי. השר יוסף שפירא דרש לשוב ולדון בהצעה לקיים מצעד צבאי.

א. לם

מאוכזבים מעמדת אוקונור והוותיקאן

דובר השגרירות הנוצרית הבינלאומית בירושלים, הכומר יאן וילם ואן־דר־הובן, האשים את ראשי הכנסייה הקאתולית בוותיקאן, שהפכו את ביקור החשמן אוקונור למסע של הטחות עלבון במדינת ישראל. הדובר טען כי אף שכוונת אוקונור עצמו היתה טובה, הרי ראשי הוותיקאן הם שמנעו מן הקרדינל האמריקאי להצביע על שינוי במדיניות הכנסייה הקאתולית כלפי ישראל. "עצוב לראות את ראשי הכנסייה מסרבים להכיר בתקומתו המחודשת של העם היהודי בארצו ובבירתו ירושלים", אמר הדובר, שבירך את מדינת ישראל האורחיה על הסבלנות שנהגו נוכח מה שכינה "הפגיעה בריבונות היהודית על ארץ־ישראל".

ע.ר.

מי זקוק לדרכון של קמפ?

רק הגיעו — וכבר צווחו: לינדסי קמפ וידידו דייוויד האמטון, יצאו לטייל בקיסריה ובשעה לשוב למלון עם ערב. במלון דן פנורמה בתל־אביב הכינו את הסוויטה המלכותית והצים יצאו רחופים עם בקבוקי היין ההולוקים הלבנים — ורק האורחים אינם. למחרת בבוקר התבררה התעלומה: מכונית השכורה של זוג האמנים נפרצה ומכל חפציהם נגנבו דווקא דרכוניהם. קצת להציק פה ושם, וסודרו להם דרכונים זמניים.

לקמפ והאמטון, סגן הבימאי, סדר־יום קבוע בארץ: מנוחה בבקרים, סיורי מסעדות בתל־אביב ומדי יום, משעות אחר־הצהריים הם על בימת תיאטרון הבימה, שם מעלה קמפ עם להקתו את "התהלוכה הגדולה", ההצדעה לסרט האילם.

ע.ר

תחרות "מיס יוניוורס" בישראל?

נציגי תחרות "מיס יוניוורס", נועדו אתמול עם ראש הממשלה, יצחק שמיר, וממלא מקומו, שמעון פרס, הודיעו להם על כוונתם לקיים בישראל את תחרות היופי של שנת 1988. לדבריהם, בתחרות שתהיה השנה, ישתתפו לראשונה מלכות היופי של הונגריה ואולי אף של סין העממית. העיר פרס לאמרגני היופי: "אתם המוכ־ביסים האמיתיים".

תחרות "מיס יוניוורס", שהטלוויזיה הישראלית הקרינה לפני זמן קצר את הכתרתה בפנמה, היא אירוע מסחרי המושך תשומת־לב רבה ומשודר למיליוני צופים ברחבי העולם.

א. לם

תיקון טעות: הגב' שרה ברוכין מייצגת את עסקי הברון דה רוטשילד, ולא כפי שפורסם במדור זה אתמול בקטע "בעין הוד חגגו את הראזא".

בעריכת עידית רוזנבלום

שיחת היום / ירח טל

עם: יהושע פרן, נהג ותיק ב"אגד", לשעבר יו"ר ועדת הפיקוח בקואופרטיב
על: שוטרים סמויים באוטובוסים

הנהגים יהיו טרודים כל הזמן בחשש שכל פעולה שלהם נבדקת

מדוע שאתם מתנגדים על המבצע. האם אין פה משום "על ראש הגנב בוער הכובע"?

אי אפשר לעשות הכללות. בסך הכל אני מציין בחיוב את המודעות של נהגי האוטובוסים לזהירות בדרכים. יש יותר מאשר טעם לפגם מצידה של המשטרה לפעול בדרך שהיא בחרה לעצמה לפעול.

האם צילום של שוטרים סמויים באוטובוסים לא יגביר את בטחון הנסיעה והנוסעים, במיוחד לאור קריאות "אגד" לאורחים להעדיף הנסיעה בתחבורה ציבורית?

לדעתי, שוטרים סמויים באוטובוסים דווקא יורידו את רמת הבטיחות, משום שדעתם של הנהגים תהיה טרודה כל הזמן, בשל החשש שמא כל פעולה מצדם נבדקת. לדוגמה, על־פי החוק, אסור לתת עודף בזמן הנסיעה. זו גזירה שקשה לעמוד בה.

לא מעט נהגי אוטובוס מתנהגים כ"מלכי הכביש", ומבכים בנסיעה פרועה לא רק נהגים אחרים, אלא בראש ובראשונה את עשרות נוסעיהם. מישהו צריך לרסן אותם, לא?

כשבאים ואומרים "נהגי האוטובוסים", זהו מושג שטמון בו הרבה מן ההכללה. לגופו של עניין, אני לא חושב שנהגי אגד הם ציבור יוצא דופן מכל כל הנהגים במדינת ישראל.

בעבר שימשת יו"ר ועדת הפיקוח ב"אגד". מה אתם, בתוך הקואופרטיב, מעלתם ופועלים לביעור עבריינות התנועה של נהגיכם?

כיו"ר ועדת הפיקוח דאגתי להקפיד ולדווח על כל מקרה ומקרה בנושא עבירות של נהגים על בטיחות הנהיגה.

האם אפשר לדבר על התנועה פנימית, כשהעונשים המוטלים על נהגים עבריינים במשפטים משמעתיים ב"אגד" מגוחכים ממש — קנסות מועטים?

אני לא חושב שקיים ציבור במדינת ישראל, העובר תהליך ענישה כפול, כפי שזה מקובל באגד. מצד אחד — על כל עבירה הוא נשפט במסגרות המשפט החיצוניים, ולאחר מכן הוא עובר תהליך של משפט חברים־פנימי, והוא צפוי לעונש נוסף בהתאם, בלי כל קשר לעונש שכבר קיבל בבית המשפט האזרחי.

האם אתה שבע רצון מרמת הנהגים המתקבלים כיום לקואופרטיב?

למעט מקרים בודדים שאני, כיו"ר ועדת הפיקוח, הבאתי לתשומת לב מזכירות האגודה, והם מקרים של קבלת נהגים בעלי עבר פלילי, רוב רובו של ציבור החברים עונה על הקריטריונים של נהגים מיומנים.

העלייה הדראסטית בכמות כלי הרכב הפרטיים בכבישים תחייב אתכם במשנה זהירות?

הרבה יחייב משנה זהירות, לא רק מצידם של נהגי אגד, אלא גם מצד הנהגים האחרים, וגם, ואולי במיוחד, התחשבות ומודעות של הרשויות המקומיות לפתיחת צירים בלעדיים לתחבורה הציבורית בערים הגדולות.

המלחמות הפנימיות ב"אגד" מותירות זמן להנהלה לטפל גם ב"עניינים קטנים" כמו רמת הנהגים ובטיחות הנהיגה באוטובוסים?

לשמחתי הרבה — הדרגים המקצועיים ב"אגד" אינם מושפעים כמעט מהמלחמות הפוליטיות.

יהודית קרף ובעלה הותקפו בכביש ליים

הרקע לתקיפה אינו ברור ★ נתן קרף נשרט בפניו, יהודית קרף לא נפגעה ★ המשטרה פרסמה דבר ההתקפה שארעה בשבת למרות בקשות הזוג

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, יהודית קרף, ובעלה נתן, הותקפו בשבת אחר הצהריים על ידי נוסעי מכונית מרגם סובארו, בכביש המהיר מתל־אביב לירושלים. נתן קרף נשרט בפניו; רעייתו, יהודית קרף, לא נפגעה. הרקע לתקיפה אינו ברור.

במהלך נסיעתם במכונית מרגם פורד סיירה, עקפה אותם מכונית הסובארו ואותתה להם לעצור בצד הכביש. כשעצר נתן קרף את המכונית בצד הכביש, התנפלו עליו שני נוסעי מכונית הסובארו, עוד לפני שהשתחרר מחגורת הבטיחות, שרטו את פניו והטיחו בו עלבונות קשים. אחד משני נוסעי הסובארו ניפץ את זגוגית החלון הקדמית, קפץ על מכסה המנוע של מכונית משפחת קרף וגרם לה נזק כבד.

לאחר מכן הסתלקה מכונית הסובארו מהמקום.

נתן קרף, גרפיקאי במקצועו, שהספיק לרשום את מספר הרישוי של מכונית התוקפים, הגיש אתמול תלונה במשטרת ירושלים, שפתחה בחקירה. נתן קרף הביע מורת רוח על כך שהמשטרה נתנה [illegible] לאירוע, למרות שנתבקשה במפורש שלא לתת לכך פרסום. הוא גם התרעם על שכל המכוניות שחלפו על פניהם בעת התקרית לא עצרו כדי להושיט עזרה. הוא ציין, כי אינו מכיר את התוקפים.

בשלב זה לא ברור הרקע לתקיפה, אם הכירו התוקפים את יהודית קרף או אם היתה התקיפה מכוונת כלפיה.

התפטרות פרץ

(סוף מעמוד 1)

בתוקף למחיקת סעיף הלאום בתעודת הזהות. שר האנרגיה, משה שחל, אמר כי אין להסכים להצעה. כל עוד לא הובהר כי אין בכך נזק ביטחוני. רוב שרי המערך, ואף צמרת המפד"ל, הביעו אתמול התנגדות חריפה להצעה.

ראש הממשלה מינה בינתיים צוות שרים לבדיקת האפשרות למחיקת סעיף הלאום, בו חברים שרי הדתות, המשפטים, הפנים והמשטרה, אולם לנוכח ההתנגדות במפד"ל, התנגדות ח"כים במערך ובליכוד, אין סיכוי רב שהצעה זו תאומץ לפני שתיכנס לתוקפה התפטרות פרץ, ונראה כי בימים הקרובים ייעשו מאמצים למצוא פתרון אחר.

שמיר: לתת חופש הצבעה

ראש הממשלה אמר אמש כי המפתח לפתרון המשבר עם ש"ס הוא בידי מפלגת העבודה, הצריכה לתת לחבריה חופש הצבעה בתיקון חוק בתי הדין הרבניים. אך שמיר, בפגישה שהיתה בלשכתו עם סיעת המפד"ל בכנסת, פיקפק באפשרות שכזאת, ואמר כי המערך מחויב במידה רבה כלפי הרפורמיים בארה"ב, ולא יאפשר חופש הצבעה לחבריו.

שמיר הסביר לראשי המפד"ל כי קיימת התנגדות חזקה למחיקת סעיף הלאום מתעודת הזהות, ולכן קיימת סיבה מספקת שלא ייעשה כדבר הזה. זאת, לאחר שראשי המפד"ל הודיעו לראש הממשלה חד־משמעית כי הם מתנגדים למחיקה. ראש הממשלה אמר כי למרות התנגדות המשטרה למחיקת סעיף הלאום, שירותי הביטחון אינם מתנגדים לאפשרות זו. שמיר הדגיש כי הפתרון הטוב ביותר לבעייה שנוצרה הוא קבלת התיקון לחוק בכנסת.

חכמי התורה מתכנסים

מועצת חכמי התורה של ש"ס תתכנס מחר בערב. כמה שעות לאחר שתכנס לתוקפה התפטרות השר פרץ. חוגים בש"ס אמרו אתמול, כי כפי שנראים פני הדברים עתה — יביא פרץ בפני המועצה המלצה לפרוש כליל מהקואליציה. צעד כזה יגרור גם את התפטרות סגן השר פנחסי, ואת התפטרות מנכ"ל משרד הפנים, אריה דרעי.

צה"ל ייאלץ

(סוף מעמוד 1)

. ליד הכפר בר־עשית היתה תבוסה כאובה יותר. נהרגו שישה מאנשי צד"ל ואחרים נפצעו ושוב נלקח מהמוצב נגמ"ש. אנשי המוצב הנותרים לא הודיעו אפילו על ההתקפה. נפילת המוצב נתגלתה רק עם האור היום כאשר לא השיבו לקריאות ולמוצב נשלח כוח לבדיקה. שוב הפתיעו אנשי החיזבאללה למרות שזה זמן היה ידוע, כי הם לוטשים את עיניהם לעבר מוצב בירעשית, שהוא מוצב מן הדגם הישן. הפעולה של חיזבאללה היתה הפעם בהיקף נרחב יותר ולפי הערכה היתה זו התקפה פלוגתית. הכוח שבמוצב, שמנה כביית חיילים, לא היה מסוגל לבלום את המסתערים שמספרם הגיע לכמה עשרות. חיזבאללה רשם לעצמו, ובצדק, ניצחון מקומי. ואכן, הם מיהרו לערוך תהלוכת ניצחון בכירון שבראשה צועדים אנשי דת ומרכבה הנגמ"ש שנלקח שלל ועליו גופת אחד מחלליהם.

מפלה כזו תשפיע ודאי על המוראל של צד"ל. בצד"ל ובישראל יחפשו את הסיבות, או את התירוצים, למפלה. בין השאר מושמעות טענות נגד יוניפי"ל שיכולים ודאי בהתארגנות ל [illegible] ולא מנע אותה וגם לא דיווח על הכוונה. מה שברור הוא שצד"ל הובס בברעשית משום שחלק ניכר מכוחותיו אינם מאומנים כראוי, מפני שהוא ערוך בצורה סטטית מדי וחשוף לכן להפתעות מצד כוח המסוגל לרכז במקום ההתקפה כוח גדול יותר שהמוראל שלו משתפר ככל שהתקפותיו מצליחות יותר.

חיים יבין: לא ל"סוף דבר" כזה התכוונו; זה לא בא בחשבון

מאת לילי גלילי
כתבת "הארץ"

מנהל הטלוויזיה חיים יבין הופתע אמש מהופעתו של הרב דב ביגון בשיבוץ ברוקשה של הפינה הדרשה "סוף דבר". הפינה, בהפקתה של מחלקת הדת נועדה לגוון את שידורי פסוקי־של־יום. בעקבות השידור אמר אמש יבין, כי לא לכך היתה הכוונה בהנהגת הפינה, והעניין ייבדק לאלתר.

בפינה אמש הופיע ביגון בהטפה לאחוות אחים בין המפלגות. לדברי יבין, כוונת הפינה הדרשה היתה להכניס גיוון בהבאת אמירה רציונית ופסוקית ברוח המקורות או חז"ל. "ודאי שלא היתה הכוונה להטפת מוסר מעל המרקע. מה שראה כאן, פשוט לא בא בחשבון". יבין הבהיר כי לא צפה בפינות שהוקלטו מראש, אולם יעשה זאת לאלתר על מנת להבטיח שתופעה כגון זו אמש לא תישנה מעל המירקע.

משרד החינוך: ההמלצה ללמד שירי טוקאן — של מורה לערבית

מאת נילי מנדלר

דובר משרד החינוך, ישראל כהן, אמר אתמול, כי אין לראות בהמלצה שפורסמה בביטאון למורה לערבית, להורות את יצירות פדואה טוקאן בבתי הספר, המלצה של משרד החינוך. הדובר ציין, כי מדובר בהמלצה של מורה ותיקה ומנוסה, והבה קיסטר, במסגרת סקירת ספרים חדשים בביטאון. לדבריה, אף שכתבה, כי "הספר מעניין ומומלץ לקריאה, לעיון וכי אפשר להביא ממנו קטעים לתלמידים — אין פירוש הדבר שמשרד מחייב את המורים לערבית ואת בתי־הספר ללמד את יצירותיה של המשוררת הפלשתינית.

סופרת "הארץ" מציינת, כי מדובר בביטאון היוצא לאור על־ידי היחידה לקידום הוראת השפה והתרבות הערבית והפיקוח על הוראת הערבית במשרד החינוך, שהם שני הגופים הבלעדיים במשרד, המטפלים בהוראת הערבית במערכת החינוך. להוצאת הביטאון שותף המכון ללימודים ערביים, גבעת חביבה.

פרס ינסה לשכנע

(סוף מעמוד 1)

את תביעותיה במסגרת הסכמי השכר ל־87־88. קיסר והברפלד יציגו היום לפרס ונסים שתי הצעות חלופיות לרפורמה במיסים, על יסוד החלטות שנתקבלו אתמול בישיבתה השבועית של הוועדה המרכזת.

במקום הרפורמה כלבשה הנקורי, כפי שהוצגה על־ידי שר האוצר, ההסתדרות מציעה להנהיג רפורמה פחות יסודית, מבלי לבטל פטורים והנחות, אך כזו שתגדיל את השכר נטו. בהסתדרות סבורים כי הגדלת השכר נטו יוזיל גם את עלות העבודה, וכך יזכו גם המעסיקים מהקלות, שיהוו תמריץ לתנופות בשוקי הארץ ובשוקי חו"ל. ההסתדרות מתנה את השתתפותה בהידברות כוללת, בכך שהממשלה תסתלק כליל מתוכנית הרפורמה במתכונתה המקורית, והיא מדגישה כי התנגדותה לביטול הפטורים וההנחות, המעוגנים בהסכמי העבודה, נובע מהחשש שהללו יאבדו לעובדים לצמיתות, והפיצוי על כך יהיה תמיד מותנה בתקציב המדינה ובהחלטות של ממשלה.

סיבוב השיחות הבא, שיקיימו מ"מ ראש הממשלה ושר האוצר, יהיה עם נציגי לישכת התיאום של הארגונים הכלכליים.

נשיאות התאחדות התעשיינים החליטה אתמול, כי היא לא תהיה צד למהלך כלשהו, שלא יתן תשובה לשתי הבעיות המרכזיות של המשק — הגרעון הגדל והולך של מאזן התשלומים, והירידה המתמשכת בכושר התחרות של היצוא.

על פטירתו של
פרופ' מנשה מרכוס
אדם מצוין ומדען למופת
אבלים: חברים
במחלקה לביולוגיה
בטכניון

המעלות של אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מקס'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	1	3	גשום	−2	4
אתונה	8	9	גשום	6	11
בוקרשט	−5	−3	שלג	—	—
ברלין	−1	1	שלג	0	8
וינה	−5	−2	שלג	−4	−2
ז'נבה	−5	−2	שלג	—	—
לונדון	1	5	גשום	2	10
ליסבון	4	1	מ"ח	9	14
מדריד	2	8	מ"ח	−3	11
ניו־יורק	1	3	מ"ח	−1	4
פאריס	−2	1	מ"ח	0	2
פרנקפורט	−5	−2	שלג	−1	1
ציריך	−3	−1	שלג	—	—
קהיר	14	19	מ"ח	—	—
קופנהאגן	−1	−6	שלג	11	19
רומא	5	10	מ"ח	−10	−1
שטוקהולם	−14	−11	שלג	−15	−10

הנוסע המאושר
אל על EL AL

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו הגימלאי
אלוני דוד ז"ל
ומשתתפים בצער חברנו
אלוני משה ומשפחתו
במות האח
אגד — ההנהלה העובדים והשכירים
קרן הגימלאות של חברי אגד בע"מ
ארגון גימלאי אגד

החברה לגנטיקה בישראל
אבלה על מותו ללא עת של
פרופ' מנשה מרכוס
יו"ר ועד החברה
ומשתתפת בצער המשפחה

המומים ומזועזעים ממותם הטרגי
של שכנינו
יצחק ארואסטי וילדיו
איתי, עידית ויאיר
דיירי הבית
רח' הרצוג 23 גבעתיים

במלאת שלוש שנים לפטירתה של יקירתנו
חנה לוכסמבורג ז"ל
נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה
ביום חמישי ז' בטבת תשמ"ז (8.1.87) בשעה 2:30 אחה"צ
בבית העלמין בכפר־שמריהו
המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה בשיבה טובה של
רחל (רוז) שרברק
אלמנת יוסף שרברק ז"ל
ההלויה תתקיים היום יום שני, ד' טבת תשמ"ז
5.1.87 בשעה 12.00 בצהרים בבית העלמין נחלת יצחק.
אוטובוס ייצא בשעה 11.15 לפנה"צ ממשרד ההוצאה רח' בלפור 16, ת"א
הוצאת ספרים
יוסף שרברק בע"מ
והמשפחה

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירת אשתי, אמי, וסבתנו היקרה
הניה שמואלי
לבית קויפמן
ההלויה תצא מחר יום שלישי ה' טבת תשמ"ז 6.1.87 בשעה 12.00 בצהריים מבית ההלוויות העירוני רח' דפנה 5 ת"א לבית העלמין הדרום בגבול חולון בת־ים.
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים
האבלים: בעלה: מרדכי שמואלי
בתה וחתנה: דליה וגרשון אנקשטיין
הנכדים: בני ויעל, יורם
הנין: ניר
גיסתה: אסתר שמואלביץ

החורף הזה לאירופה
החל מ- $259.- בלבד
להזמנות אנא פנה לסוכני הנסיעות או למשרדי ארקיע
תל־אביב: מרכז ההזמנות 03-426262, מיד הנמש 413222, רח' פרישמן 11, 03-233285; חיפה 04-643371; ירושלים 02-225888; אריאל אשל השומרון 03-9366841; נתניה 053-40743; קרית שמונה 069-40245
מופעל ברשיון משרד התיירות נ/243/83 וברשיון מפעל ממינהל התעופה האזרחית מס' 007
הטיסות הן מחוץ לטווח (L-1011) ואושרו ע"י מינהל התעופה האזרחית
הטיסות כפופות לתקנות טיסות השכר
arkia ארקיע
קווי תעופה ישראליים בע"מ
מלון דור חברת השכר של אל על
עכשיו כדאי יותר עם צ'רטר ישראלי

תן קפיצה עם
ארקיע צ'רטר
לספורט חורף, לקניות או לטיול,
שבעה יעדים לבחירתך: לונדון, פריז, שטוטגארט, מינכן, פרנקפורט, קלן, המבורג.
לוח זמנים קבוע, מחירים נוחים.
בתנאים כאלה, אירופה מפתה מתמיד!
* הטיסה בדראייר
ארקיע צ'רטר: טיסות, רכב שכור והזמנת מקומות בבתי מלון.

בא כוח המדינה בבקשה להארכת מעצרו של הממונה על מחוז ים:

"רפי לוי חילק תעודות למעבר ללא בדיקה בגשרים – בלנקו"

האישורים מוענקים בדרך כלל לבעלי מעמד גבוה בשטחים, למשתפי פעולה ולראשי כנסיות, כדי למנוע מהם השפלה בבדיקות בגשרי הירדן ★ באחד המקרים הוברח בכלי רכב המצוייד בתעודה כזאת נשק מירדן לישראל ★ עו"ד דולן: רדיפת הבצע העבירה את לוי על דעתו

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ" בירושלים

"כאשר העניק רפי לוי אישורי מעבר חופשי על גשרי הירדן לאנשים שונים – נדחקו אגלל לקרן זווית השיקולים הבטחוניים. רדיפת הבצע העבירה אותו על דעתו ותעודות הוענקו משיקולים כספיים ולא עניינים", הודיע אתמול בא כוח המדינה, עו"ד שמעון דולן, במהלך הדיון בבקשת המדינה להאריך את מעצרו של הממונה על מחוז ירושלים במשרד הפנים עד תום ההליכים.

עו"ד דולן גילה, כי במקרה אחד הוברח בכלי רכב, שלבעליו העניק לוי תעודות אר"מ (אישיות רמת מעלה) נשק מירדן לישראל. הוא הבהיר מיד, כי אין הוא אומר שלוי ידע על כך. דולן הסביר את מהות אישור האר"מ: "מעניקים אישורים כאלה לבעלי מעמד גבוה, למשתפי פעולה עם השלטון ולראשי כנסיות. הרעיון הוא לא לגרום להם להשפלה בבדיקות בגשרים. לוי נתן תעודות כאלה – בלנקו". "מתוקף תפקידו קיים לוי מגעים עם מוסדות השאיים של המדינה וגבר אינפורמציה ומידע בדרגת סיווג גבוהה. הוא היה חבר בוועדה לביטחון ירושלים, יו"ר ועדה לשעת חרום, טיפל במיעוטים ובזרים, העניק רשיונות לעיתונים, לעסקים, ולענייני קרקעות", הרחיב דולן על מעמדו של הנאשם.

תמלילי הקלטות

עו"ד דולן ציטט מתמלילי שיחות טלפון בין לוי ואנשים שונים, שהוקלטו על ידי המשטרה, המפלילים, לדעתו, את לוי ומעידים על חומרת העבירות המיוחסות לו. הוא גילה, שלוי לא היה מוכן להגיב במהלך חקירתו על התמלילים אלה. כמו כן אמר דולן, כי כתב האישום מתייחס רק לתקופה המתחילה ב־1978, מכיוון שעל עבירות, שלדעת התביעה בוצעו קודם לכן, אין אפשרות להגיש אישום, בשל התיישנות.

בעניין נסיונו של לוי להשיג עבור בני משפחת קעוד מבית לחם אישור בניה על שטח, שבו נמצא ממצא ארכיאולוגי עתיק, בניגוד לדעת רשות של המנהל האזרחי, ציטט דולן שיחה טלפונית בין לוי לקעוד, שבה אמר לוי: "אם תצא מלה ממה שאנו משוחחים כעת – אאבד את המשרה שלי." דולן חזר וציטט קטעים נוספים ממכתב שכתב לוי, לטענת התביעה, להביריון מהכלא באמצעות בנה: "בעמ' 3 הוא מתייחס לבני משפחת קעוד ואומר: 'צריך להעיר בשמעון אזיי, ביחוס למפגינים, שיצא, שלא יוסיפו מלה אחת. יש להם לפי החוק זכות לשתיקה'. בעמ' 2 כותב לוי, מוסיף דולן: 'זה העיקר, שלא יאריכו את המעצר, ואם לא יאריכו את המעצר, ולא יגישו כתב אישום או נמצא דרך להתגבר'".

שופט בית־המשפט המחוזי בירושלים, שמואל פינקלמן, החליט כי שמיעת הטיעונים לגבי סעיפים 1 ו־6 שבכתב האישום יתנהלו בדלתיים סגורות. הוא נעתר בכך לבקשת המדינה, למרות התנגדותו של עו"ד שלמה תוסיה כהן, פרקליטו של רפי לוי. סיבת הסיווג: "סכנה לפגיעה ביחסי חוץ של המדינה וביכולת עדים להעיד באופן חופשי".

בישיבת בית־המשפט אתמול לא ניתנו החלטות והדיון יימשך מחר.

הנכים יצעדו בת"א "למען יראו על חשבון מי התכנית הכלכלית"

מחרתיים כינוס חירום על הפגיעה בהכנסות הנכים המשתמעת מהתכנית החדשה

(עו). ארגון הגג של הנכים החליט לקרוא לכינוס חירום מחרתיים בבית הוועד הפועל בתל־אביב. לכינוס הוזמנו כל הארגונים של הנכים, המשתייכים לארגון הגג, והוא יתקיים בשעה 6 אחר הצהריים ויסתיים בצעדת מחאה בתל־אביב, "כדי שהקהל יראה על חשבון מי בונים תוכנית כלכלית חדשה". על הצעדה יוחליטו בכינוס החירום.

פרטים אלה מסרה אתמול יו"ר ארגון הגג, עו"ד צפורה ברון, במסיבת עיתונאים במשרדי הארגון בתל־אביב. כינוס החירום נקרא, כדי לרמוז בו על הידיעות, כי התוכנית הכלכלית החדשה תפגע בהכנסותיהם של הנכים.

עו"ד ברון מסרה, כי כאשר התפרסמה ההודעה הראשונה על התכנית הכלכלית החדשה, שתפגע בשכבות החלשות שבהם נכים עמהן, פנה ארגון הגג לשרים העוסקים בתכנית הכלכלית בבקשות, במכתבים ובשיחות טלפון. אולם נציגי 400 אלף הנכים בארץ לא זכו לקבל תשובה מהשרים והם גם לא מצאו לנכון להיפגש עם נציגי הארגון.

עו"ד ברון הוסיפה, כי נכה בנכות כללית, אשר דרגת נכותו היא מעל 40 אחוז, מקבל קיצבה של 25 אחוז מהשכר הממוצע במשק, שהוא היום 1,165 ש"ח וביחד עם תוספת מסויימות מגיע השכר ל־311 ש"ח לחודש. האם על זה עוד יהיה מיסוי, היקשתה הדוברת.

האחיות הפסיקו את עיצומיהן

הושג הסכם לסיוע למערכת הבריאות ב־23 מיליון ש'

מאת עדנה ארידור
ומיכאל גרמי
סופרי "הארץ"

הושג הסכם לסיוע למערכת הבריאות בסכום של 23 מיליון ש"ח, מתוך 27 מיליון ש"ח, שדרשה שרת הבריאות, שושנה ארבלי אלמוזנינו. במקביל הפסיקו אתמול האחיות את עיצומיהן, לאחר ששרת הבריאות מסרה להן כי ההסכמה עם האוצר תאפשר פתרון בעייתן.

בפגישה שקיימה אתמול שרת הבריאות עם שר האוצר, משה נסים, הוסכם על העברת הסכום כבר בימים הקרובים למערכת, כדי לחלץ כמה בתי־חולים ממצוקתם.

ס־10 מיליון ש"ח יינתנו כתוספת תקציב וסכום של 14 מיליון ש"ח נוספים יועבר מסעיפי תקציב של המשרד, שלא נוצלו. להשגת ארבעת המיליונים החסרים, יידרש משרד הבריאות לצעדי ייעול.

עוד הוסכם, כי צוותי משרדי האוצר והבריאות יבדקו את התרגום התקציבי של התנאים הפיסים המעוגנים בהסכם שנחתם עם האחיות כמו המימון העסות, השתתפות בשכר דירה לאחיות העובדות בבתי־חולים מרוחקים והשתתפות בדמי מעונות לילדים. הוסכם, כי צוות בראשות סגן הממונה על התקציבים באוצר, משה הבא, וסמנכ"ל לתקציבים של משרד הבריאות שרגא הבר, יגישו תוך מספר ימים הצעות לפיתרון תקציבי, כדי לאפשר מימוש סעיפים אלו בהסכם. שר האוצר נענה לפנייתה של שרת הבריאות לפתוח 1500 תקנים לאחיות בבתי־החולים הממשלתיים.

האחיות "דוחו לכמה ימים" השינוי בשבוע העבודה

אחיות בתי־החולים שבו אתמול לשעות הבוקר לעבודה במתכונת הישנה.

ממזכירות הסתדרות האחיות נמסר אמש, כי הסתדרות האחיות "דוחה בכמה ימים" את המעבר לשבוע עבודה בן 36 שעות בארבע משמרות. השבוע תתקיים אסיפה של חברי הוועדים של האחיות מכל בתי־החולים ושם יוחלט אם ומתי ייעשה המעבר לשבוע העבודה המקוצר, שעל קיומו התחייבו המעסיקים בהסכם שהושג בתום שביתת האחיות.

עליה ב־11.4% בהכנסות המדינה בשנת המס 1986

נתוני אגף המכס: עליה של 94% במוצרי יבוא לצריכה

מאת עדנה ארידור

הכנסות המדינה בשנת המס המקוצרת 1986 הסתכמו ב־12.4 מיליארד ש"ח — עליה ריאלית של 11.4% — בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד. שנת התקציב 1986 אופיינה ברמה גבוהה של הכנסות מכל סוגי המיסים והיא תוצאה של גידול בפעילות הכלכלית המשולבת, עם מאמצי גביה גדולים של מיסים.

בתקופה אפריל – דצמבר 1986 הסתכמה הגביה ממסי יבוא ב־1.7 מיליארד ש"ח, כתוצאה מגידול של 44% ביבוא מוצרי בני קיימא ועתירי מס. ההכנסות ממס ערך מוסף בתקופה אפריל־דצמבר 1986 הסתכמו ב־2.8 מיליארד ש"ח.

בשנת התקציב 1986 היתה עליה ריאלית־משמעותית בהכנסות המדינה ממס קניה מקומי בשיעור של 24.5%, בעיקר עקב גידול בצריכת מוצרי בני קיימא, ממס כולים ומצריכת סיגריות. לעומת זאת חלה בשנה האחרונה ירידה של 20.4% בהכנסות מביטול יבוא שירותים, וזאת עקב ביטול חלקי של הקצבת מט"ח והימנעות חלקית מתשלום היטל כרטיסי טיסה ורכישת שרותי קרקע.

בתקופה אפריל־דצמבר הסתכמו הכנסות אגף המכס, מס הכנסה ומס רכוש ב־6.5 מיליארד ש"ח — עליה ריאלית של 10.5% בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד. העליה בגביית מס הכנסה בשנת המס המקוצרת מוסברת בהמשך הגידול הריאלי של הכנסות מהמגזר העסקי, כתוצאה משילוב של האטת אינפלציה ושינויי חקיקה, וכן בגידול בפעילות הכלכלית במשק, המשפיעה על מקדמות מס הכנסה ונכויים במקור.

במסגרת נתוני אגף המכס, שפורסמו אתמול, מצביעים על גידול של עד 94% ביבוא של מוצרי צריכה. בשנה שחלפה מאז דצמבר 1985 גדל יבוא טלוויזיות צבעוניות ב־94%, כלי הרכב ב־53% ויבוא מקררים ב־48% אחוזים. הגידול ביבוא מכשירי הווידאו הסתכם ל־15% לעומת השנה שעברה. לעומת זאת, נרשמה ירידה ביבוא של מדיחי כלים ב־66% ובמכונות כביסה ב־36%.

בהשוואה לנובמבר 1986, נרשמו בדצמבר 1986 ירידות ביבוא של מוצרי צריכה. היבוא של מדיחי כלים ומכונות כביסה ירד ב־139%־96%. יבוא המקררים ירד ב־17%. הירידה מוסברת, בהמתנה לירידת המכסים שנכנסה לתוקף ב־1 בינואר. ביבוא כלי הרכב חל החודש גידול של 36%.

בעקבות ליקויים שחשף דו"ח מבקר המדינה על אגד

המלצה להקים ועדה לבחינת בעיות התחבורה הציבורית

מאת יהושע נבו ועדנה ארידור

מבקר המדינה ממליץ על הקמת ועדה ציבורית, שתבחון מחדש את מבנה ובעיותיה של התחבורה הציבורית ואת יחסי מפעיליה עם הממשלה, וממליץ על פתרונות לעתיד. המלצת המבקר באה, לאור הליקויים שחשף בדו"ח הבקורת שלו על פעולות קואופרטיב "אגד", לשנים 1981־1984.

הדו"ח מצביע על שורה של ליקויים בהתקשרויות האגודה עם לקוחות ובסדרי גביה; העדר הסכמים כתובים בין האגודה לבין לקוחותיה; מתן אשראי ללקוחות בהיקף גדול ללא בחינת הכדאיות הכלכלית הכרוכה בכך; אי נקיטת צעדים הדרושים להבטחת גביה ריאלית של חובות מלקוחות והעדר הפרדת סמכויות בין תפקידי ביצוע לתפקידי רישום.

עוד מצביע המבקר על תשלומי שכר חורגים בהרבה מהמקובל לעובדים המועסקים על חוזים אישיים, פי 1.1%־6.1% מהשכר הממוצע במשק. המבקר קובע, כי בניהול חברות של שירותי תיירות יש ניגוד אינטרסים. חברים מקבלים את מירב ההכנסה מתכבסים ומהעסקים, בה בשעה שיש לאגודה חובה לדאוג לחיסכון בפעולותיה. כאשר תעריפי הנסיעה שלה נתמכים במידה רבה על ידי אוצר המדינה.

האגודה חתמה לבנקים על ערבות כללית, בלתי מוגבלת בסכום ובזמן. במקביל חתמו חברות בת של האגודה על ערבויות לטובת האגודה. לדעת הבקורת, אין מקום שהאגודה כמפעילה שירות ציבורי חיוני, תיתן ערבויות על כל הסיכונים הכרוכים ללא פיקוח ממשלתי.

הביקורת מתייחסת גם להסכם הסיוע, שנחתם בינואר 1984, בין הממשלה לאגודה, שהתבסס על סל תשומות חדש של האגודה, הגדול ב־32% מסל תשומות של שנת 1981. בעקבות ההסכם גדלה עליה הממשלה לפרוע כ־235 מיליוני דולרים, שהם כ־71% מהחובות שהאגודה הציגה בפני הממשלה ב־31.3.83.

המבקר קובע, כי ההחלטה לסיוע לקואופרטיב היו לוקות בחסר. בשל העדר נתונים וחישובים בסיסיים, וכי אין זו שיטה, כדי לבסס החלטות בעלות משמעות כספית כה גדולה ובקנה מידה כספי, כפי שנקבעו בחוזה. קביעתו זו מבסס המבקר, על העובדה כי ההסכם נחתם בלי לקבל נתונים וחישובים להצטברות הגרעונות כתוצאה מספיגת התייקרויות, חוסר נתונים על צעדי התייעלות והחיסכון שהותנו בקבלת הסיוע הממשלתי, פירוט והשבחות של העלויות בקווי התחבורה הציבורית הנוגעים לתמיכה וקווים העסקיים, ניתוח ופירוט של חלוקת הסכום הכללי של חובות האגודה, לפי מקורותיהם והעדר הסדר, לפיו יתאפשר לנציגי הממשלה עיון בספרי החברות שבבעלות חברי האגודה.

במסיבת עיתונאים, שערכה אתמול הנהלת אגד והוקדשה לתגובת האגודה לדו"ח, אמר יו"ר המזכירות, שלמה לוין, כי אגד מעולם לא שילמה לחברות הבת מעבר למה שהורשתה על ידי ממשלת ישראל. עם זאת הוא קיבל את דברי הביקורת שאגודה, כי בתחום של התשומות המחייבה אגד להתנתק מחברות הבת. אשר למשכורות החברים, אמר לוין, כי אלה קשות ביחס למה שהותר להם בתחום של התשומות. הוא אישר כי אגד רכשה לחבריה מניות בתנאים משופרים, "אבל אם אבותנו יכולים לתת הטבות לגיטימיות לחברים, אין סיבה שלא נעשה כך", אמר יו"ר מזכירות אגד.

נקש בבואו אתמול מבית־המשפט בירושלים. צילום: רחמים ישראלי

השופט לוין בשמיעת העתירות בעניין נקש:

השאלה אינה אם שריר פועל בסמכות, אלא אם שקל נכון

פרקליטו של נקש העביר תצהיר בעילום שם של אסיר ישראלי בצרפת, שחזר בתשובה: רוב האסירים בכלא הצרפתי ערבים ו־10% חולים איידס

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

במשך כחמש שעות השמיעו אתמול פרקליטיהם של וויליאם נקש ושל אשתו, רינה נקש, את טיעוניהם נגד העתירות, שהוגשו לבג"ץ בעקבות החלטת שר המשפטים, אברהם שריר, שלא להסגיר את נקש לצרפת. חלק ניכר מן הדיון, שעדיין לא הסתיים, עסק בשיקולי שר המשפטים.

כשטען פרקליטו של נקש, עו"ד הולנד רוס, כי לשריר היו שיקולים אחרים, בנוסף לשיקול כי צפויה סכנה לחייו של נקש, אם יוסגר לצרפת, וכי יתכן שהשר לא רצה לגלות לבית־המשפט מה היו שיקולים אלה, שציינו בפגישתו עם שר המשפטים הצרפתי, העיר לו השופט דב לוין: "אתה אומר דבר חמור מאוד – ששר המשפטים העלים מידע מבית־המשפט".

בג"ץ, בהרכב חמישה שופטים (שמגר, בן־פורת, לוין, אלון וברק), הציגו שאלות קשות לפרקליטו של נקש, שמהן השתמעה בימה של ביקורת על טיב שיקוליו של שר המשפטים, בהחלטתו שלא להסגיר את נקש לצרפת.

השופט לוין: "שמענו בישיבה קודמת את נציגת הפרקליטות והיא אישרה שהשר לא בדק את המצב בבתי־הסוהר בצרפת. לדבריה, היה לשר נימוק אחר ויחיד, והוא הסיכון לבטחונו האישי בכלא הצרפתי... השאלה אינה אם השר פעל בתחום סמכותו — על כך אין חולק — אלא אם הוא שקל נכון."

השופט שמגר: "האם אסור לבית־המשפט להתערב, כשיש בקשה להסגרה, המושתתת על הסכם בין מדינות?"

השופט ברק: "אילו השר היה מחליט כן להסגיר את נקש ואשתו היתה מגישה עתירה לבג"ץ – גם אז היית בדעה שאין מקום להתערבות בג"ץ?"

נימוק חדש: איידס בכלא

השופטת בן־פורת (בתגובה לדבריו של עו"ד רוס, כי עשרה אחוז מהאסירים בצרפת חולים במחלת האיידס): "לפי שיקול זה, צריך כל פושע לברוח לישראל, ואנו לא נסגיר אותו".

השופט לוין: "יושבים אסירים ישראלים בכלא צרפתי ולא קורה להם רעה. הראיה – אחד שישב בגין סמים, והשוכו אפילו התקבל כתגובה גדולה". הוא ביקש מפרקליטו של נקש ראיות ממשיות יותר לסכנה לחייו מרשו.

בתחילת הדיון ביקש פרקליטו של נקש להעביר תצהיר, בעילום שם, של אסיר ישראלי, שריצה את עונש המאסר בצרפת, וסיפר כי אוכלוסיית הכלא שם מורכבת בעיקר מערבים וכי עשרה אחוז מהאסירים חלו באיידס. השופטים סירבו לקבל את התצהיר בעילום שם. לפיכך סוכם שעו"ד רוס ימסור את שמו של האסיר לשעבר (שבינתיים חזר בתשובה) לבית־המשפט, אולם ביקש מהעיתונאים שלא לפרסם את שמו. הנימוק של עו"ד רוס לאי־פרסום שמו של האסיר לשעבר, הוא שבני משפחתו וידידיו אינם יודעים, שבעת שהותו בצרפת הוא היה מעורב בפלילים.

פרקליטה של רינה נקש, הרב שמחה מירון, טען כי לאור העובדה שבוטלה אמנת ההסגרה בין ישראל לצרפת, ובמקומה נחתמה אמנה אירופית — יש לבטל את כל ההליכים שנעשו להסגרתו של נקש. על הצרפתים להגיש בקשה חדשה להסגרתו, שתתבסס על האמנה האירופית.

כן השמיע את טיעוניו נגד העתירות לבג"ץ עו"ד פרדייזל, בא כוחם של הח"כים גאולה כהן וגאולה חלדמן מהתחיה. בישיבה הבאה ישמיעו נציגי העותרים, עו"ד אברהם גל (בא כוחם של חמישה ח"כים מרצ, שינוי ומפ"ם) ועו"ד פנחס שמעון, שטוען (בא כוחם של 11 מורים וחוקרים מהאוניברסיטה העברית) את נימוקיהם — מדוע יש לבטל את החלטת שר המשפטים שלא להסגיר את נקש לצרפת.

ערכה את העמוד: עדה אושפיז

בג"ץ קבע: "מסדה" היא מפעל תעשייתי

הראוי להטבות לצורך עידוד התעשיה

מאת סופר "הארץ"

בית־המשפט הגבוה לצדק החליט להתערב ולהכריע בין שתי פסיקות סותרות של ועדת ערר, שהוקמה של האוצר לעניין חוק עידוד התעשיה וקיבל את טענת הוצאת הספרים "מסדה", שיוצגה על ידי עו"ד יעקב פרשכובצקי, כי היא מפעל תעשייתי, הראוי להטבות לצורך עידוד התעשיה על פי חוק זה.

בכך הפך בג"ץ להחלטי את הצו על תנאי, שהוציא נגד פקיד השומה למפעלים גדולים, על שהוציא להוצאת ספרים "מסדה" שומה לשנות המס 1978־1980 במתכונת של חברה לא תעשייתית. בג"ץ חייב את מס הכנסה בתשלום הוצאות שכר טרחה והוצאות ל"מסדה", בסך 2,000 ש"ח, כולל ריבית והצמדה.

בג"ץ, בהרכב השופטים מלץ, לוין ונתניהו, בחן את הפירושים שהוציאה ועדת הערר לחוק עידוד התעשיה לגבי הגדרת "מפעל תעשייתי", והביע דעתו, כי קנה המידה של "הפיכת יש מוחשי אחד מיש מוחשי אחר", אינו יכול להיות המבחן היחיד לצורך זה, כפי שקבעה הוועדה. הבג"ץ ראה צורך בהתערבותו, כיוון שוועדת הערר, שקיבלה מבחן זה בעיקרי, שינתה את פסיקותיה כשהשתנה הרכבה, מהחלטה בעניין הוצאת "דביר" בשנת 1975 (הוועדה בראשות השופט דבורין קבעה, כי "דביר" היא מפעל תעשייתי) להחלטה בעניין הוצאת "עמיחי" בשנת 1985 (הוועדה בראשות השופט אשר דחתה את הערעור וסברה, כי ההוצאה אינה מפעל תעשייתי).

בפסק הדין שנכתב על ידי השופט מלץ נאמר, כי "הוועדה לא צריכה לראות עצמה כבולה באופן בלעדי באותו קריטריון של 'יש מוחשי', אלא כאחת ממספר אמות מבחן שונות. בין אלה הייתי מונה, למשל, גם את מספרם ואת טיבם של שלבי הייצור השונים, את מספרן וסיבכן של המכונות המופעלות במפעל, את היקף פעילותו הכללית של המפעל וכיוצא בזה. התוצאה המצטברת היא שצריכה להנחות את הוועדה בשיקוליה". על פי זה קובע השופט מלץ, ואליו מצטרפים השופטים נתניהו ולוין, כי "ההוצאה לאור בהיקף ומתכונת של העותרת, היא 'מפעל תעשייתי' לצורך החוק".

טוסו לניו יורק
ב־747 של טאואר אייר
תל אביב-ניו יורק
(עם חנית הלוך)
ניו יורק-תל אביב
ישיר NON STOP!
ב-.699$ בלבד!
לצעירים עד 25
תל אביב-ניו יורק
בכוון אחד ב-.298$ בלבד!
מחלקת עסקים בטיסון עליון
תוספת .99$ בלבד!
מח' תיירים מועדפת, תוספת
$50.- בלבד*
*בכפוף לאישור ממשלתי.
TowerAir

עכשיו יותר מתמיד!
אוסטין-רובר
מטרו·מאסטרו·מונטגו
הקניה הרצינית!
עדכון מיסי הרכב החדשים מאפשרים לך היום להנות מאחד מדגמי "אוסטין-רובר" מכונית אירופאית מעולה במחירים ללא מתחרים.
לבחירתך:

AUSTIN ROVER	המחיר כולל מ.ע.מ.	המקדמה
מטרו 1.3 3 דלתות	16,304 ש"ח	1600 ש"ח
מטרו 1.3 5 דלתות	16,724 ש"ח	1630 ש"ח
מאסטרו 1.3 LS	21,421 ש"ח	2100 ש"ח
מונטגו 1.3	21,575 ש"ח	2130 ש"ח
מונטגו 1.6 L הגה כח, חלונות ונעילה חשמלית	25,378 ש"ח	2515 ש"ח
מונטגו סטיישן 1.6 L הגה כח, חלונות ונעילה חשמלית עד 7 מקומות ישיבה נוסף	27,404 ש"ח	2715 ש"ח

אספקה מיידית!

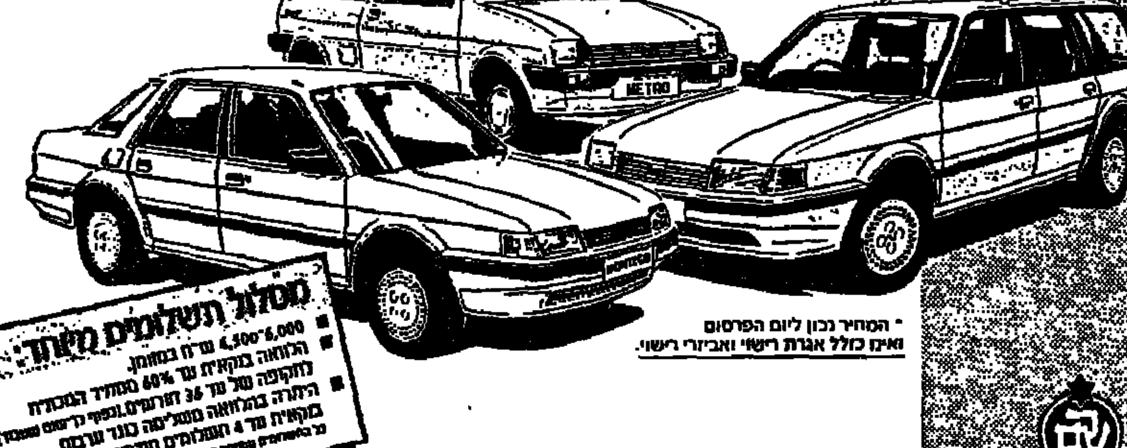

* המחיר נכון ליום הפרסום ואינו כולל אגרת רישוי ואביזרי רישוי.
מסלול תשלומים מיוחד:
4,500־6,000 ש"ח במזומן.
הלוואה בקאיה עד 60% ממחיר המכונית לתקופה של עד 36 חודשים.
היתרה בהלוואה משלימה כנגד ערבות בקאיה עד 4 תשלומים חודשיים.
המכירה גם בחניות השק"ם
AUSTIN ROVER
חברת המזרח לשיווק מכוניות (1984) בע"מ

לבעלי כרטיסי אשראי
דחפון
24 שעות שרות מודעות טלפוני של דחוף
03-611001

הסתדרות מדיצינית הדסה
מרפאות הדסה ירושלים יופעלו על ידי מומחים בתחומי הרפואה השונים בתל־אביב.
הנהלת הסתדרות מדיצינית הדסה החליטה להקל על חולים המתגוררים מחוץ לירושלים ולאפשר להם לקבל יעוץ, מעקב או טיפול באזור הקרוב יותר למקום מגוריהם.
יכובדו המגויות של קופות החולים
התשלום עבור ביקור במרפאה הציבורית – 10–17 ש"ח, בהתאם לתעריף הארצי שנקבע ע"י משרד הבריאות.
מרפאות הדסה – בית הרופאים – מדיכלל, רחוב ריינס 18, תל־אביב
בימים א'–ה', שעות הקבלה: 2.00–5.00 אחר־הצהריים.
לקביעת תור וקבלת מידע נוסף נא להתקשר לטל' 03-228812
חולים המעוניינים להתקבל אצל רופא מסוים, יוכלו לעשות זאת במסגרת שר"פ הנהוגה בהדסה.
טלפונים – בירושלים: 02-446335 – 02-422287 ובתל־אביב: 03-228812

مكبر من الاصل

صكنا من الاهل

להברת דיור שרכש בנק הפועלים מסולל בונה 60 מגרשים במלאי

רובם לבנייה למגורים • שווי 15 מהם — יותר מ־1.5 מיליון דולר

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חברת "דיור", שהשליטה בה הועברה מ"סולל בונה" לבנק הפועלים, היא בעלת כ־60 יחידות קרקע ברחבי הארץ. בנק הפועלים רכש את "דיור" ב־90 מיליון דולר, על בסיס הערך העתידי של החברה ושל הקרקעות שלה.

רוב הקרקעות שבבעלות "דיור" הן בערים הגדולות. רוב הקרקעות הללו מיועדות לבנייה למגורים. מדובר, בעיקר, בקרקעות בתל אביב, בחיפה, בנתניה, כפר סבא, חולון, בת ים, גבעתיים, אשקלון ואשדוד.

על רוב הקרקעות עדיין לא החלו לבנות. כ־15 יחידות קרקע מאלה שעברו לבעלות בנק הפועלים הן בשווי של יותר מ־1.5 מיליון דולר.

לדוגמא, בידי "דיור" קרקע בגבעתיים, ממזרח לרחוב ויצמן, בשטח של יותר מ־70 אלף מ"ר, המיועדת לבנייה למגורים. מגרש זה נחשב לאחד היקרים בגבעתיים. קרקע אחרת, בעלת ערך גבוה, שוכנת מצפון לרחוב ההלכה. מדובר בשטח של 68 אלף מ"ר, המיועד אף הוא למגורים.

שטח אחר, שערכו גבוה, נמצא בשכונת ברנע באשקלון. מדובר בשטח של 1.45 אלף דונם המיועד לדירות ולמרכז מסחרי. שטחי קרקע יקרים נוספים נמצאים בקרית נורדאו בנתניה, בתל גיבורים בחולון, ברחובות ובאשדוד.

סולל בונה מעביר הבעלות על "חימר תעשיות" ל"אבן וסיד"

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הבעלות על "חימר תעשיות", מקבוצת "סולל בונה", תועבר מידי "סולל בונה" לחברה בת אחרת של הקונצרן — "אבן וסיד".

"אבן וסיד" מנהלת כבר היום את "תעשיות חימר", במסגרת תוכנית ההבראה הכללית של "סולל בונה" והארגון מחדש בקונצרן.

"אבן וסיד" מצויה כיום בעיצומה של תוכנית התייעלות, במסגרת ניסיונה להתגבר על בעיות הקפאת המחירים, שהביאו לידי הצטמקות מחזורה ב־33 אחוז במחצית השנה הראשונה של '86 לעומת התקופה המקבילה ב־'85.

"אבן וסיד" סיימה את המחצית הראשונה של שנת '86 בהפסד של 637 אלף דולר, לעומת רווח של 200 אלף דולר בתקופה המקבילה בשנת '85.

קידוח ראשון בתכנית חיפושי הנפט בהר הנגב מתחיל השבוע

יגיע לעומק 4400 מ' ויושקעו בו 4 מיליון דולר

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

"קבוצת האמר" מתחילה השבוע את הקידוח הראשון בסידרה של ארבעה קידוחי נפט בפרוייקט חיפושי הנפט הגדול במדינה באיזור הר הנגב.

הקידוח, "עגור 1" שמו, יגיע לעומק של 4400 מ', ויושקעו בו 3.8 מיליון דולר למקרה של קידוח יבש, או 4.3 מיליון דולר אם יימצאו סימני נפט, וייערכו מבחני הפקה נוספים.

הקידוחים מתחילים לאחר שבשנה האחרונה ערכו השותפים בפרוייקט סדרה של בדיקות סייסמיות וגיאופיזיות בשטח נרחב, בהשקעה כוללת של 7 מיליון דולר.

ההשקעה בפרוייקט הר הנגב היא 19.2 מיליון דולר, אך לא מן הנמנע כי השותפים בפרוייקט יחליטו להגדיל את הסכום. ממשלת ישראל משקיעה בפרוייקט, במסגרת עידוד משקיעי חוץ בחיפושי נפט, 4.4 מיליון דולר, והיא תהיה זכאית לתמלוגים אם יימצא נפט.

השותפות בפרוייקט מורכבת ממשקיעי חוץ, בראשות המיליארדר ארמנד האמר, המחזיקים ב־75 אחוז מהפרוייקט, וממשקיעים ישראליים המחזיקים ביתרת 25 האחוזים. מדובר בחברות "דלק" ("דלק חיפושי נפט") המחזיקות ב־8%, "יואל חיפושי נפט" — 8%, "נפטא" — 5% (המניות של ארבע חברות אלה רשומות למסחר בבורסה), "ישראמקו" — 3%, ו"אימגו" — 1%. כקבלן הקידוח תשמש החברה הממשלתית "לפידות", שהיא בעלת ענין ב"נפטא".

עקב פרשת ההתמוטטות של חברת הברוקרים פיט:

הבורסה תדון היום בהמלצות לדיווח של חברות הברוקרים

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ועדת החברות של הבורסה תדון היום בהמלצות מרחיקות לכת בתחום הרחבת חובות הדיווח של חברות הברוקרים, (חברי בורסה שאינם בנקים), שהכינה ועדת רוסמן.

הוועדה, בראשות נשיא לשכת רואי החשבון, יצחק רוסמן, הוקמה לפני כשנה, אך עקב משבר פיט, לפני תשעה חודשים, הורחבו תחומי פעילותה בהרבה.

ועדת רוסמן ממליצה שבנוסף על הדו"חות השנתיים שהגישו עד כה חברות הברוקרים, יהיו חברות אלה חייבות להגיש דו"ח גלוה מורחב.

בדו"ח המעודכן ידרשו חברות הברוקרים למסור פרטים על [illegible] נתונים, פירוט מספר הלקוחות, נפח תיקי ההשקעות המנוהלים בידי הלקוחות ורשימת צדדים הקשורים לחברות הברוקרים.

חברות הברוקרים גם יידרשו להגיש דו"חות חצי שנתיים מבוקרים (הכוללים גם נתונים מאוזנים) המבוקרים בידי רואה החשבון, וכן דו"חות רבעוניים.

חברות הביטוח ידרשו לייקר תעריפי ביטוח הרכב ב־6 — 9 אחוזים

הערכה: המפקח על הביטוח ידחה הדרישה

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מנהלי חברות הביטוח ידרשו מהמפקח על הביטוח במשרד האוצר לייקר את תעריפי ביטוח הרכב (קסקו, נזק לרכב עצמו לא לנוסעים) ב־6 — 9 אחוזים, במסגרת הדיונים שיתנהלו עם המפקח לקראת הנהגת תעריפי הביטוח החדשים מפברואר.

הדרישה של מנהלי חברות הביטוח מבוססת על בדיקת התעריפים הקיימים, שנערכה באיגוד חברות הביטוח והוגשה ליו"ר האיגוד, אלפרד גולן.

הבדיקה נעשתה על בסיס בדיקת תעריפי הסנה, הפניקס, מנורה (בלי סוכנויות היתום), סהר (בלי עובדי המדינה), ציון, ולה נסיונל.

על פי התחשיב, יש לייקר את התעריפים ב־13 אחוז, אך בהתחשב בכך שהתחשיב שנעשה מבוסס על שיעורי הנחה מירביים, מומלץ שהחברות יסתפקו ב־4 — 7 אחוז מההעלאה הנדרשת כדי לעודד הקפדה מירבית על הנהגות על בסיס התעריף.

אף שמנהלי החברות ידרשו לייקר את התעריפים, הם מעריכים כי המפקח ידחה את תביעת החברות וישאיר את המצב הקיים בלא לעשות שינויים מהותיים בתעריף.

245 מיליון קוב יקוצצו מאפריל ממכסות המים

205 מיליון — ממכסות החקלאים ו־40 מיליון במגזר העירוני והתעשייתי

מאת אבירם צדר
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מועצת המים הארצית תחליט כנראה עוד החודש על קיצוץ 245 מיליון קוב ממכסות המים הארציות בשנת המים, המתחילה בחודש אפריל הקרוב. 205 מיליון קוב יקוצצו במכסות המים של החקלאים ו־40 מיליון קוב ממכסות המים של המגזר העירוני והתעשייתי.

בעונת 1986־87 שתסתיים בסוף חודש מרס, קוצצו כ־200 מיליון קוב בלבד ממכסות המים הארציות, אך בזכות גשמי הברכה שפקדו את השנה יוחסכו עד סוף העונה בערך כ־225 מיליון קוב.

שר החקלאות אריה נחמקין, המכהן גם כיו"ר מועצת המים, אמר כי למרות גשמי הברכה, ירד המפלס בכ־50 באזורות, והן נשארו גם כיום מתחת למפלס השאיבה.

על פי הדו"ח שנמסר מטעם השר, בעונת 1986־87, המתחילה בעוד כשלושה חודשים, יעמדו לרשות משק המים הארצי כ־1.22 מיליארד קוב מים בלבד, על פי הפירוט הבא:

560 מיליון קוב ישאבו מהכנרת וממקורות הירדן, 305 מיליון קוב ישאבו מהאקויפר (מפלס המים התת־קרקעיים) של איזור ההר ומנחל התנינים, 305 מיליון קוב יישאבו מאקויפר מישור החוף, 50 מיליון קוב נוספים יסופקו למשק המים ממי הקולחין של גוש דן.

שיפור ברווחיות "עלית" המכירות עלו ב־73 אחוז

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

"עלית" הצליחה לשפר את ריווחיותה במחצית השנה אפריל — ספטמבר '86.

בתקופה זו הרוויחה 460 אלף דולר, לעומת הפסד של 2.2 מיליון דולר בתקופה המקבילה בשנת '85. החברה הצליחה להגדיל את מכירותיה ב־73 אחוז, ל־76.6 מיליון דולר, במחצית השנה, לעומת 44.2 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

נתונים אלו כוללים גם את נתוני חברת הקפה, שאוחדו בראשונה עם הדו"חות הכספיים של "עלית".

ביצוא של "עלית" נרשמה ירידה של 14 אחוז, והוא עמד על 6.7 מיליון דולר, לעומת 8.7 מיליון דולר אשתקד.

ערך את העמוד: משה ריינפלד

מרדכי גור — יו"ר מועצת מנהלי סולל בונה

מאת יהודית וינקלר
כתבת "הארץ"

מרדכי גור ייבחר היום ליו"ר מועצת המנהלים של סולל־בונה, במקום משה צבר, שהתפטר על רקע פסיקת האיגוד המקצועי בהסתדרות להעלות את שכר העובדים בשיעור שלדעת הגבר אין הקונצרן יכול לעמוד בו.

מרדכי גור

הוועדה המנהלת של חברת העובדים, שהיא הגוף המוסמך למנות את ראשי הקונצרנים ההסתדרותיים, תעניק היום גושפנקה פורמלית לבחירתו של גור, לאחר שמזכיר ההסתדרות ומזכיר חברת העובדים סיכמו איתו את הנושא.

הוועדה המנהלת תדון היום גם במסקנות ועדת הראל בעניין אירועי "אליאנס".

מזכיר ההסתדרות ממליץ לפני הוועדה המנהלת, והגוף לאיגוד מקצועי לאסור על ראשי המפעלים בחברת העובדים להכניס גורם זר למפעליה בעת סכסוך עבודה.

אמוראי: רפורמה שקטה בשוק ההון כבר החלה

מאת יהודה שרוני

"קצב שחרור המקורות בשוק ההון בידי הממשלה — מהיר מהמתוכנן, ובשנת התקציב הקודמת בוצעה 'רפורמה שקטה', ובה גוייס הון בהיקף דומה לסכום שדובר בו ברפורמה המוצעת בשוק ההון — 1.5 מיליארד שקל. כך מסר עדי אמוראי, סגן שר האוצר, בישיבת צוות שוק ההון, המשותף לאוצר ולבנק ישראל.

עוד מסר כי גיוס ההון בשנה האחרונה בוצע בידי הסקטור היצרני בלבד, ועל פי הרפורמה המוצעת, יוכלו גם חברות מסחר ושירותים לגייס הון.

עיריית גבעתיים

העיר גבעתיים

המומה ומוכת יגון מלווה למנוחת עולמים את

יצחק

וילדיו

איתי, עידית ויאיר לבית ארואסטי

ומשתתפת בצער המשפחה

יצחק ירון, ראש העיר

יצחק ארואסטי

ילדיו איתי עידית ויאיר

יובאו למנוחות היום יום שני 5.1.87 בשעה 11.00 בבית העלמין קרית שאול

מתאספים ליד שער בית העלמין הצבאי

אוטובוסים יעמדו לרשות המלווים:

א. בשעה 10.00 ליד בית הכנספים רח' הרצוג 23 גבעתיים

ב. בשעה 09.45 ליד הבורסה לניירות ערך ברח' אחוז העם תל־אביב; ומשם בשעה 10.00 ליד בית "הבימה" בתל־אביב

המשפחות המתאבלות

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

אינג' סבר (צבי) ריזה ז"ל

תערך אזכרה וגילוי מצבה, ביום רביעי, ו' בטבת תשמ"ז, 7.1.87, בשעה 3.00 אחה"צ, בבית העלמין הישן חוף הכרמל חיפה

נפגשים בשער הראשי

אשתו: דליה
בנותיו: ורד ועדי
בנו: אלון
אחיו: משה
וכל בני המשפחה

במלאת 3 שנים לפטירת

עו"ד אביבה נאמן ז"ל

ממייסדי קבוצת מ.ב.ע.

תערך אזכרה לזכרה בבית הקברות בקרית שאול מחר יום שלישי ה' טבת תשמ"ז 6.1.87 בשעה 15.00

ידידיה ומוקירי זכרה מוזמנים.

קבוצת מ.ב.ע. בע"מ
והמשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של

זאב שמיס ז"ל

איש העליה השלישית ומחלוצי בניין הארץ.

ההלויה תתקיים היום יום שני ד' בטבת תשמ"ז (5.1.87) שעה 14.00 אחר הצהריים בבית העלמין בקרית שאול, תל־אביב

נפגשים ליד השער.
נא להמנע מבקורי תנחומים

אשתו: אסתר שמיס
בניו: יוסף ורחל שמיס
גיורא ודיאנה שמיס
אחותו: בתיה ודוד רחמני
נכדיו: גילת גלרון, גיא, עמית, שרון, אסף

על מותם הטראגי של חברנו הטוב

יצחק ארואסטי

וילדיו

איתי, עידית ויאיר

כואבים ודואבים

אסתר ושמואל פלקוביץ
אסתל ויעקב פלקוביץ
דנה ויהודה פלקוביץ
אסתר ומאיר טבק
רבקה ורוני טבק
ברטה וששון דוד

בעלי היקר

לו איזאקס — ונדנבורג

איננו

ההלויה תתקיים היום יום שני 5.1.87 בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין בחולון
נפגשים ליד השער החדש

גרדה אלעזר — איזאקס
לאה והילדים

במלאת 5 שנים לפטירת יקירנו

משה פלוטקין ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום רביעי ו' טבת תשמ"ז 7.1.87 בשעה 15.00 בבית העלמין בנחלת יצחק.

המשפחה

למשפחת ארואסטי ולבית חברת זיקית —

מפעלי צביעה, הדפסה ואשפרה

אתכם באבלכם הכבד

כמיפארים בע"מ
(לשעבר קופל ושות' — כמיטרייד)

המועצה המקומית ראש העין

משתתפת בצערו של חבר הכנסת

חיים קופמן

במות האם

עליזה קופמן ז"ל

יגאל יוסף, ראש המועצה

לחברנו ח"כ **חיים קופמן** והמשפחה

אתכם באבלכם במות האם היקרה

עליזה קופמן ז"ל

מי יתן בלא תוסיפו לדאבה עוד

בן דרור דבורה ושמואל
בר"ז אביבה ואבי
דינוביץ ברכה ומרדכי
הילנברג יונה ויצחק
זייף דליה ואריה

ירקובסקי אהובה ודוד
למקה חנה ואפרים
מנור שרה ונחמן
פיש אורה וגבריאל

הנהלת בית... [illegible]

המומים וכואבים
על מותם הטראגי של ידידנו

יצחק ארואסטי

וילדיו

איתי עידית ויאיר

ומשתתפים בצער המשפחה

יוסף שחק ושות'

אנו מודיעים בצער על פטירתו
של חברנו הותיק

שמעון רפפורט

(מחיפה)

ומשתתפים בצער המשפחה

אגד — ההנהלה החברים והשכירים
ארגון גימלאי אגד
קרן גימלאות של חברי אגד

המומים וכואבים במותם ללא עת של

איציק, איתי, עידית ויאיר ארואסטי

עובדי הבורסה לניירות־ערך וההנהלה

מעון רעות התישבי
מעון רעות קרית ביאליק
לדור קרית ביאליק

אבלים על מותו ללא עת של מנהלנו

שמעון רפפורט ז"ל

ומשתתפים בצער המשפחה

לשכת רואי חשבון בישראל

אבלה על מותו הטרגי של חברה היקר

יצחק ארואסטי

ומשתתפת בצער המשפחה

ארגון עולי מרכז אירופה סניף חיפה

אבלים על פטירתו של חברנו לעבודה

שמעון רפפורט ז"ל

ומשתתפים בצער המשפחה

אבלים והמומים על מותם הטראגי של ידידנו

יצחק ארואסטי

וילדיו היקרים

כהן אחים בע"מ
חברה לשחרור סחורות

אנו משתתפים בצערו של חברנו הותיק

אריה גוטסדינר

על מות הבן

גד ז"ל

(מחיפה)

אגד — ההנהלה החברים והשכירים
ארגון גימלאי אגד
קרן גימלאות של חברי אגד

לציפורה קורן וב"ב

אנו משתתפים באבלכם הכבד

על מות

האם ז"ל

דימונה טכסטיל (1979) בע"מ
ההנהלה והעובדים

אנו משתתפים בצערו של חברנו

זאב ניצן
(מאזור ירושלים)

במות עליו אמו

שושנה ניצן ז"ל

אגד
ההנהלה החברים והשכירים

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

בפתיחת הטורניר בשוודיה מול יוון

עדי גורדון סחף את ישראל לניצחון 101–87

כדורסל

ניקאפינג, שוודיה (שרות "ספורט הארץ"). נבחרת הכדורסל של ישראל פתחה כאן אתמול את הופעתה בטורניר 4 האומות, בניצחון 101–87 (50–42) על שוודיה.

אחרי ההפסד במישחק האימון נגד שוודיה בערב שבת ולאור העובדה שישראל הגיעה לכאן עם נבחרת צעירה וחסרת נסיון, היו למאמן דן כתנא וגם לשחקנים עצמם, חששות ברורים. אבל כאשר התברר כי גם היוונים חסרים את 2 הכוכבים הגדולים שלהם גאליס ויאנאקיס, שיחק הצוות הישראלי ללא רגשי נחיתות בניצוחו של הרכז הזיפאי עדי גורדון, במישחקו הטוב ביותר העונה והטוב ביותר עד היום במדי הנבחרת. הוא נעזר בחברו לקבוצה דורון שפע שקלע היטב ובכוכב העולה ברב הגמלד-בין השחקנים הגבוהים בלט תומר שטיינהאואר בהתקפה ויצחק כהן, שחקן מכבי דרום, בהגנה. כהן קטף 14 כדורים חוזרים ובסך הכל השיגה הנבחרת שלנו 35 ריבאונדים, מה שהיה המפתח לניצחון.

ישראל הובילה לכל אורך המישחק אבל היוונים הצליחו כמה פעמים לסגור את הפער עד כדי נקודה. כל השחקנים ששותפו להצגה תרמו את הכל.

● לישראל קלעו: גורדון 31, שפע 23, הנפלד 19, שטיינהאואר 18, רוזנברג 9, כהן 1.

היום עובר הטורניר לשטוקהולם וישראל תשחק בשעה 15.00 (שעון ישראל) נגד איסלנד שנוצחה אתמול ע"י שוודיה על חודה של נקודה 92–93. במישחק השני היום (17.00) שוודיה — יוון. מחזור המישחקים האחרון יהיה מחר בשטוקהולם: ישראל תשחק ב־14.30 נגד שוודיה (מהלך המישחק יועבר בשידור חי בטלוויזיה השוודית) ויוון תתמודד עם איסלנד.

עדי גורדון

עמוס פרישמן חוזר לאימונים

מאת כתב "ספורט הארץ"

עמוס פרישמן יתחיל היום באימונים סדירים בקבוצת הכדורסל של הפועל תל־אביב לאחר שהחלים מן הניתוח באפו. פרישמן חזר אתמול עם קבוצתו ממנוחה ונופש באילת. המנוחה נוצלה בעיקר לנופש אך שולבו בו גם אימונים. יחד עם שחקני הקבוצה היה בבית המלון גם חיים זלוטיקמן, שחזר לפני שבוע מגרמניה שם נותח ברגלו. לדברי מאמנו משה ויינקרנץ השנה אבודה לגבי זלוטיקמן כאשר רק בחודש מרץ יוברר מה מצב רגלו הפגועה שטרם החלימה לאחר הניתוח.

בינתיים אין חדש לגבי מצבו של מייק לארגי שעבר בבירמינגהם ניתוח דיסקוס. רק בעוד כמה ימים תיערך ללארגי בדיקה ויוברר מצבו הרפואי.

חולון רביעית גליל שישית בטורניר הארלם

הארלם, הולנד (שרות "ספורט הארץ"). קבוצות הכדורסל של הפועל חולון והפועל גליל עליון, סיימו את הופעותיהן בטורניר הבינלאומי כאן בהפסדים לקבוצות הולנדיות.

חולון הודחה רביעית אחרי הפסד 87–94 לדן־כוס. בארמור 29, באפטקר 18 ופרי 18 היו הקלעים הבולטים של חולון. גליל־עליון הודחה שישית אחרי שנוצחה 92–93 ע"י האקסברגן. וייס 30 וליף 19 הצטיינו בקבוצה הישראלית.

● נבחרת הכדורעף של הונגריה, ניצחה במפתיע בטורניר יבבישפינג, שוודיה, את יפאן 3–2, במישחק אחר הפתיעה שוודיה את קובה 3–0.

אורתז שמטה יתרון 14 נק' ונוצחה 95–96 בוילרבאן

גביע האלופות

פאריס (שרות "ספורט הארץ"). אחרי שהובילה כבר בהפרש של 14 נקודות במישחק החוץ נגד וילרבאן, נוצחה אלופת צרפת אורתז 95–96 (53–46). לאורתז, שתארח ביום רביעי את מכבי תל־אביב בבית גמר גביע אירופה, היה זה ההפסד הראשון אחרי 6 ניצחונות בשלב השני של מישחקי הליגה.

כשנותרו 18 שניות לסיום הובילו המארחים 94–96 ולזכותו של האמריקאי טומי שפלד נפסקו שתי זריקות עונשין. הוא קלע את הראשונה, החטיא את השנייה ווילרבאן שמרה על הכדור עד לסיום.

המישחק היה מותח והשחקן המצטיין של אורתז היה פול הנדרסון שאינו משתתף במישחקים על גביע אירופה. הוא היה מעורב גם בתקרית עם אריק בניד בה הוחלפו מהלומות ומכאן ואילך לא חזר לעצמו. וילרבאן עלתה ליתרון ראשון 67–69 מיד לאחר מכן ושמרה עליו עד לסיום.

● לאורתז קלעו: הפבאגל 23, קארטר 18, הנדרסון 16, קאבה 14, שפלד 9, אורטגה 9, האוקה 4, באדז 2. לוילרבאן הירבו לקלוע בניד 21, דרן 20, סאסטר 15 ובל 13.

רק קבוצה אחת נותרה בלתי מנוצחת — לימוז', שגברה על טור 87–97. זאת אחרי שגם ראסינג פאריס נוצחה לראשונה, 105–108 נגד אנטיב. ללימוז' 21 נקודות (בצרפת מעניקים 3 נקודות לניצחון). לאורתז וראסינג 19 כ"א.

בינתיים מתכוננים באורתז לקבל את פני שחקני מכבי ביום שלישי. המארחים מודרכים למסדר היכן תתגורר האלופה הישראלית. אמצעי ביטחון קפדניים ינקטו ביום המישחק. משעות הצהריים יסגר איזור אולם המישחקים לתנועה. בכניסות יערכו בדיקות קפדניות אצל הצופים. המישחק יחל בשעה 21.45 שעון ישראל וזאת לפי בקשת הטלוויזיה הישראלית, שתעביר אותו בשידור חי.

ארסנל גברה על טוטנהאם 2–1 ★ נאפולי נוצחה – אינטר בראש

ליגות אירופה

● אנגליה. ארסנל הוכיחה אתמול כי כוונותיה רציניות ביותר. במישחק השלמה למחזור ה־24, לעיני 37,725 צופים באיצטדיון וייט הארט ליין, גברו "התותחנים" על טוטנהאם 2–1. היה זה המיפגש ה־100 בין שתי קבוצות אלה בליגה האנגלית והמישחק ה־19 ללא הפסד של ארסנל העונה.

כבר בדקה החמישית הבקיע הבלם טוני אדאמס שער ראשון לארסנל. פול דייוויס קבע 2–0 בדקה ה־39 ושניות לפני השריקה להפסקה הבקיע מיצ'ל תומאס לזכות טוטנהאם.

ארסנל פתחה שוב פער של ארבע נקודות בפיסגה. לזכותה 51 נקודות לפני אברטון 47, ליברפול 42, נוטינגהאם, לוטון ונוריץ' 39 כ"א.

● איטליה. נאפולי, שנוצחה 1–3 ע"י פיורנטינה, איבדה את המקום הראשון לאינטר מילאנו שניצחה את אטלנטה 1–0. לשתיהן 20 נקודות אבל לאינטר הפרש שערים עדיף. למילאן ויובנטוס 18 נקודות כ"א. מילאן גברה על קומו 0–1 ויובנטוס ניצחה את ורונה 1–2.

יתר התוצאות: סמפדוריה — רומא 0–0, אודינזה — טורינו 1–1, אסקולי — ברשה 0–0, אמפולי — אווליינו 1–0.

● ספרד. במישחקים שנערכו במוצאי־שבת: אספניול ברצלונה — ספורטינג חיחון 1–0, לאס פאלמאס — מורסיה 1–1.

אן.בי.איי

ג'ורדן 47 נק' תומאס רק 36

ניו־יורק (אי־פי). המיפגש בין שניים מבכירי השחקנים בליגה המקצוענית, הסתיים בניצחון כפול של מייקל ג'ורדן על איזאיה תומאס. שיקאגו בולס ניצחה את דטרויט פיסטונס 124–119 וג'ורדן קלע 47 נקודות לעומת 36 של תומאס. היתה זו הפעם ה־17 העונה שהוא עבר את גבול 40 הנקודות והממוצע שלו עומד עתה על 37.6.

הכוכב הגרמני דטלף שרמפף (19 נק') הוביל את דאלאס מאבריקס לניצחון 106–89 על סן־אנטוניו ספרס שמאזנה הנוכחי, 8 ניצחונות ו־25 הפסדים, הוא הגרוע ביותר מאז הצטרפה לליגה לפני 10 שנים.

יתר התוצאות: יוסטון — סיאטל 138–114, אטלנטה — ניו־ג'רזי 114–92, ניו־ג'רזי — לוס־אנג'לס קליפרס 118–97, מילווקי — קליבלנד 104–95, פורטלנד — דנבר 116–108.

הערב ברמלה: מכבי ר"ג — אליצור נהרדור רמלה

מאת כתב "ספורט הארץ"

קבוצת הכדורסל של מכבי רמת־גן תקיים הערב מישחק אימון נגד אליצור נהרדור רמלה שבשורותיה משחק אריל וויליאמס.

הקבוצה הרמת־גנית, המאבקת על הישארות בליגה הלאומית, נכנסה למשטר אימונים קשה. השחקנים מתאמנים פעמיים ביום. אתמול נעדר מהאימונים גיל שרמוק, שחולה בשפעת.

פרלמן ובכר מאמינים בהצלחת הנבחרת במוקדמות הגביע העולמי

נוער

מאת אילן פיש ומשה הר־געש, סופרי "ספורט הארץ"

למרות הסיום המאכזב בטורניר החורף, יש לנבחרת הנוער של ישראל סיכוי סביר להצליח בטורניר הקדם עולמי בניו־זילנד שיחל ב־17 לחודש זה. כך סבורים מאמני נבחרת הנוער בשני הטורנירים הקדם־עולמיים האחרונים.

שמואל פרלמן אימן את הנבחרת בטורניר הקדם־עולמי בקוסטה־ריקה בתחילת 1983. ניסים בכר אימן את הנבחרת בטורניר באוסטרליה בתחילת 1985. בשני המיקרים נאלצה ישראל לוותר על הבכורה לנבחרת אוסטרליה. למעשה הגיעה ישראל עד כה בארבעה טורנירים קדם־עולמיים ולא הצליחה להעפיל לגמר העולמי לנוער. באוקלנד תנסה בפעם החמישית.

פרלמן סבור כי הסיכויים של ישראל לזכיה בניו־זילנד טובים מהסיכויים שהיו להם בטורניר החורף. "העתיד של הנבחרת נראה ורוד. הנבחרות שהיו כאן בטורניר החורף, חזקות יותר מאלו שעימן נתמודד באוקלנד. יש לנו נבחרת טובה, בין הטובות שהיו בשנים האחרונות. רוב שחקני הסגל פותחים בקבוצה הבוגרת של מועדונם, עובדה שמוסיפה לבטחונם. נראה לי שכמות נכבדה משחקני הסגל הנוכחי ילבשו בעתיד את מדי הנבחרת הלאומית. יש להם כשרון", נימק פרלמן את עמדתו.

ניסים בכר סבור כי ההגרלה לא האירה פנים לישראל אך אם נעבור בשלום את המישחקים הקשים נגד ניו־זילנד ואוסטרליה, יהיו לנו סיכויים טובים להשיג את המטרה.

"יש כמה נקודות שצריך לשים אליהן לב בזמן הקצר שנותר", מציע בכר, "בפרט מישחק ההגנה. כמעט בכל מישחק ספגנו שערים. למעט המיפגש עם קפריסין. חייב לבוא שיפור בנושא זה. באוקלנד נשחק מול חלוצים גבוהים ומהירים וההגנה תהיה בלחץ בלתי פוסק. בעיקר אמורים הדברים לגבי נבחרות ניו־זילנד ואוסטרליה, המתבססות על כוח ומהירות", אומר בכר. הוא תמה מעט על העובדה שישראל לא הרשתה לשחק בטורניר החורף למרות שרבים מהשחקנים מופיעים בליגה הלאומית.

נראה שהמומחה העיקרי בנושא זה הוא דווקא מנהל הנבחרות אברהם בנדורי, שליווה את הנבחרות הישראליות בכל הטורנירים הקדם־עולמיים. "הנבחרת הטובה ביותר שייצגה את ישראל היתה בקוסטה־ריקה, הן מבחינת חומר השחקנים (איזנר, אוחנה, בגלייבטר, גינצבורג, שורץ) והן מבחינת הנסיון. אך היא נכשלה. מהנבחרת שהופיעה באוסטרליה לא היו ציפיות רבות, בגלל פרשת קובלנץ. הוקמה נבחרת כמעט חדשה שהפתיעה ברמתה הגבוהה והיתה קרובה למטרה (נוצחה 2–3 במישחק הקובע ע"י אוסטרליה).

בנדורי מכיר שהנבחרת הנוכחית כמעט חדשה. "היא אמנם לא הצליחה בטורניר החורף ולא הפגינה יכולת טובה, אך היא מסוגלת להרבה יותר. גם כאן אין ציפיות רבות ולכן היא עשויה להפתיע. אי ההצלחה בטורניר החורף, עשויה להסביר לשחקנים כי עליהם להתאמץ ולהילחם יותר ולהתעלות על עצמם כדי להצליח בניו־זילנד", סבור בנדורי.

המאמנים מאירופה החמיאו לנוער

מאמני הנבחרות האירופיות שהשתתפו בטורניר החורף, החמיאו לנבחרת הנוער הישראלית. בכנס שהיה בסוף השבוע עם ארגון המאמנים וחברי ועדת הנוער, אמרו מאמני דנמארק, בלגיה ושוויץ כי הישראלים אינם נופלים מנבחרות אחרות באירופה ביכולת הטכנית (ביסודות המישחק) אך לעומת זאת לוקים במשמעת הטאקטית ובמידה על המגרש. הם הסבירו זאת במנטליות האופיינית למדינות המזרח התיכון.

המאמן ניסים בכר, חבר ועדת הנוער סיפר כי האורחים הרעיפו שבחים על ארגון הטורניר ואמרו כי בכל אירופה אין טורניר דומה. הם גילו כי הם ממתינים מידי שנה לטורניר בישראל.

עיתון בדנמארק: "בריאן מכדרר במסלול של מיכאל"

מאת אליהו זהבי, כתב "הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן (מיוחד ל"ספורט הארץ"). עיתוני דנמארק לא הקדישו הרבה מקום לסיקור מישחקי נבחרת הנוער בטורניר החורף בישראל. רק אתמול, עם סיום הטורניר וזכייתה של דנמארק בגביע, ניתן כיסוי מכובד לטורניר זה.

מי שזכה למירב המחמאות הוא לאודרופ הקטן (בריאן). בכותרת ענק ב"דאגבלאדט" לכל רוחב עמוד הספורט נאמר: "בתל־אביב פרש כוכב צעיר את כנפיו". בכתבה עצמה נכתב בין השאר: "זאת הצעיר מכדרר במסלול של אחיו. העתיד מצפה לבריאן. הוא דומה להפליא למיכאל. הוא עדיין משתעשע בכדור ומכדרר ללא צורך לתענוג המשחק — בריאן נולד להיות כוכב כדורגל".

גרוס נוצח בארה"ב

בוקה־ראטון, ארה"ב (ע"צ). האלוף העולמי בשחייה 200 מ' פרפר, הגרמני מיכאל גרוס בן ה־22, נוצח על ידי האמריקאי מאט מורן, במישחה ל־200 יארד חופשי בבריכה קטנה. מורן קבע 1:49.15 ד' והקדים בארבע מאיות את גרוס.

טניס

מאסור ומנדליקובה זכו בתארים הראשונים של 1987

אדלאיד (אי־פי). וואלי מאסור, המנצ'סאי האוסטרלי שניצח ברבע הגמר את עמוס מנסדורף, זכה בתואר הראשון לשנת 1987. במישחק הגמר באליפות דרום־אוסטרליה הוא ניצח את האמריקאי ביל סקנלון 6–4, 7–6.

סקנלון התנחם בזכיה בתואר הזוגות ביחד עם איוון לנדל. הם גברו על הצמד האוסטרלי פיטר דוהאן ולאורי וורדר, 6–7, 6–3, 6–4.

האנה מנדליקובה, שסיימה את שנת 1986 ללא תואר אחרי שנוצחה בשישה מישחקי גמר, פתחה את 1987 בניצחון. בגמר הטורניר בבריזביין היא גברה על פאם שרייבר (ארה"ב) 6–2, 6–2, 6–4.

53 ניחשו 14

53 משתתפים ניחשו את כל 14 התוצאות במחזור הטוטו וכל אחד מהם יקבל כ־8,570 ש"ח. 1,428 משתתפים ניחשו 13 תוצאות וכל אחד יקבל כ־118 ש"ח. 15,541 משתתפים ניחשו 12 תוצאות וכל אחד יקבל כעשרה וחצי ש"ח. הפרסים הרביעי והחמישי לא יחולקו מאחר ריבוי מנחשים. מינימום הפרס הראשון למחזור הקרוב, 450 אלף ש"ח.

קארל־היינץ רומניגה מאינטר, מתנופף באוויר אחרי תיקול של קארלו אומטי מאטלנטה במישחק בו ניצחה אינטר 1–0 ועלתה לראש הטבלה (צילום רדיו אי־פי)

רוני רוזנטל, האורח מבריז':

אם ירושלים לא תעשה שטויות תזכה באליפות

לא ציפית לבליץ כזה?

ציפיתי, אך קיוויתי שאוכל לעמוד בו.

זה בגלל התנופה של בית"ר או חולשת ההגנה שלכם?

הם שיחקו טוב מאד.

מה הסוד שלהם?

הם מנצלים מצבי הבקעה בניגוד לקבוצות האחרות בליגה.

אי אפשר לעצור אותם?

עם תנופה רצופה כזו — קשה מאד.

מדוע התבוסס שלכם ירד לשיפוטך?

כי צריך לשמור על כל השחקנים, הם כולם רצים על המגרש ולכל אחד יש כתובת.

חששת למצב תבוסה?

כן, אחרי השער השלישי, כי בית"ר לא שבע אף פעם.

הם מוכנים כי עדיין מוקדם לדבר על אליפות.

מבחינתי אפשר להכתיר אותם כבר היום.

איך מכבי חיפה נראית מהיציע?

היא לא משחקת טוב.

אתה מופתע?

הם משחקים מהאמצע במקום להתבסס על האגפים.

ודאי ציפית ליותר.

זה לא מה שהיינו רגילים בשלוש השנים האחרונות.

המבנה השתנה בגלל שעזבת?

אפשר לשחק דרך האגפים גם בלעדי.

אולי שחקני המכבה האחרים אינם בכושר?

כשלא מבקיעים נכנסים ללחץ, הבטחון יורד ונקלעים למעגל קסמים.

כלומר לבית"ר ירושלים אין מה לחשוש ממכבי חיפה?

אם בית"ר לא יעשה טעויות הוא יזכה באליפות.

לא כולם במכבי חיפה מסכימים איתך.

במכבי חיפה לא צריכים כעת לחשוב על אליפות, אלא איך לשחק כדורגל טוב.

באיזו תחושה עזבת את האיצטדיון?

זו לא מכבי חיפה שהכרתי.

שלום תקוה:

נתניה לא בנויה על אחד

הבעיה של מכבי נתניה היא בסך הכל שלום תקוה?

לא בדיוק.

מדוע?

כי קבוצה לא בנויה על שחקן אחד. בשבת השחקנים נלחמו.

לפני שבוע ושבועיים השחקנים לא נלחמו.

המיקום בתחתית הבהיר לנו מה צריך לעשות.

זו לא חוכמה לומר זאת לאחר מעשה.

ידענו שאת המישחק הזה לא נפסיד.

בדרך כלל מכבי נתניה מתקשה להתפקד בקבוצות תחתית.

כי יש צעירים חסרי ניסיון שמתקשים להתפקד במצבי לחץ. ומתקשים לנצח בלי שלום תקוה.

איתי בסך הכל משחקים יותר טוב.

גם ההנהלה מודעת לכך?

אני לא בכושר בגלל פציעה. לא התאמנתי בזמן האחרון אבל ויתרתי על הבריאות שלי למען הקבוצה.

רוני ג'רבי:

מבחינתי הם אלופים היום

זה היה המישחק הכי קשה מבחינתך?

כן. בית"ר קבוצה מצוינת.

חדשות חוץ

נ.י. טיימס: סוריה, איראן ולוב סייעו למחבלים בביצוע הטבח בבית הכנסת באיסטנבול

ניו יורק (ע"צ ועי"ר). הוכחות מסויימות מצביעות על כך כי איראן, סוריה ולוב היו מעורבות בטבח שהיה בספטמבר אשתקד בבית הכנסת "נוה שלום" באיסטנבול, בו נהרגו 21 איש, מסר אתמול ה"ניו יורק טיימס".

העתון דוחה את ההשערה של ממשלת ארה"ב, לפיה בוצע פיגוע זה אך ורק על ידי ארגון הטרור של אבו נידאל, ומוסר כי הפיגוע בוצע על ידי מספר קבוצות על פי הזמנה של מספר ממשלות.

לדברי העתון, המומחים הישראלים מטילים את האשמה על סוריה. שירותי הביון הטורקיים, מצידם, מאשימים את איראן, ואילו ממשלת טורקיה חושדת בלוב. מומחים אמריקאים מסויימים גורסים, כי כל שלוש המדינות הללו היו מעורבות בפעולת טרור זו, מציין העתון.

בין ההוכחות עליהן מצביע ה"טיימס" כדי לבסס את השערתו כי מדובר בפעולה מתואמת:

● חוטף מטוס שנשאר בחיים לאחר ההתקפה על בואינג של חברת התעופה האמריקאית "פאן אם" בקראצ'י בספטמבר אשתקד, זיהה את אחד הטרוריסטים של בית הכנסת, ואמר כי מדובר בפלשתינאי שאומן על ידי קבוצת אבו נידאל בלבנון, בשטח שבשליטת הסורים.

● שני לובים החשודים כי ניסו לבצע פיגוע נגד מועדון קצינים אמריקאיים באנקרה, היו מצויידים באותו סוג של רימוני יד ששימשו בטבח בבית הכנסת.

העתון הוסיף כי מטעמים פוליטיים היה נוח יותר למדינות כמו טורקיה וארה"ב להטיל את האשמה אך ורק על הטרוריסט הפלשתינאי אבו נידאל.

מנהיג מפלגת העבודה ה"צבעונית" של דרום אפריקה הוביל אתמול 100 תומכים בביטול ההפרדה הגזעית אל המים בחוף רחצה ללבנים בלבד בפורט אליזבת. אל המנהיג נלווה בנו, גם הוא חבר פרלמנט מטעם אותה מפלגה. הנראה כאן מניף ידו. אנשי השלטון, שהבטיחו כי יסיירו לאורך החוף ויודיעו למשטרה על הפרת חוקי הגזע, לא התערבו בהפגנה. במקום לא נכחו גם שוטרים. (תצלום אי־פי)

ממשלת אקינו חותרת לקץ המאבק עם הגרילה

הסכם למו"מ על אוטונומיה נחתם עם מורדים מוסלמיים

המדובר בחמישה איים בדרום הפיליפינים ★ מנהיג חזית המורדים: פירוש הדבר יהיה מדינה בתוך מדינה ★ מחר יחודש המו"מ עם הגרילה הקומוניסטית

ג'דה, 4 (ע"צ). ממשלת הפיליפינים ונציגים של מורדים מוסלמיים הסכימו לדון בהענקת אוטונומיה לחמישה איים בדרום הפיליפינים, במסגרת חתירתה להפסקת פעולות הגרילה בכל החזיתות.

שני הצדדים חתמו בשבת בערב על הסכם בדיון בג'דה שבסעודיה. זה ההסכם השני שנחתם עם מורדים מוסלמים מאז עלתה קוראזון אקינו לשלטון בפברואר אשתקד.

ההסכם נחתם לאחר שחזית השחרור הלאומית "מורו" ויתרה על דרישתה לעצמאות מלאה לאיים אלה והסכימה לשאת ולתת על אוטונומיה מלאה. במקביל ניאותה גם ממשלת אקינו לדון במתן אוטונומיה מלאה, לאחר שאופציה זו נדחתה תקופה ארוכה. מנהיג חזית "מורו", נור מיסואארי, אמר כי פירושו של דבר יהיה "מדינה בתוך מדינה".

האיים שבהם מדובר הם מינדנאו, סולו, באסילאן, טאווי־טאווי ופאלאואן.

מלחמת הגרילה של המוסלמים החלה לפני 18 שנה.

הסכם זה הושג בשעה שהפסקת אש בין הממשלה הפיליפינית לבין המורדים הקומוניסטיים נכנסה ליומה ה־25. היא אמורה להימשך 60 יום.

הממשלה והקומוניסטים אמורים לחדש מחר את המו"מ, כדי לשים קץ למלחמת הגרילה הקומוניסטית, שהחלה אף היא לפני 18 שנה.

רדיו מוסקווה:

אזרחים שיגרו מכתבים בעד "ביקורת חופשית" בבריה"מ

בעקבות פרשת מעצרו של עיתונאי, שפירסם סידרת מאמרי ביקורת על שחיתות בצמרת המפלגה בעירו

מאת אליהו זהבי

עיתונאי בשם ויקטור בארחין מן העיר האוקראינית ווראשילובגראד, שנעצר לאחר פרסום סדרת מאמרי ביקורת על שחיתות בצמרת המפלגה בעירו — הפך בימים האחרונים נושא דיווח בעיתוני מוסקבה.

העיתונאי נעצר ב־18 ליולי 1986 והוחזק במעצר כשבועיים, לאחר שהאשים פקידים במנגנון המפלגה והעיר בניצול לרעה של סמכויות שלטון. בעת מעצרו ניסו "לשבור" אותו ולכפות עליו להתכחש למאמריו. רק בהתערבות התובע הכללי שוחרר ממעצרו. בימים אלו הועמדו האחראים למעצרו לחקירה ונמסר כי המעשים שעשו "עברו את הגבול האחרון של עקרונות מוסר".

רדיו מוסקווה מוסר כי בעקבות גילוי הפרשה שיגרו אזרחים סובייטיים רבים מכתבים בהם הם קוראים ל"דמוקרטיזציה ודרכת לביקורת חופשית".

הפרסום לה זכתה פרשת ויקטור בארחין משקפת את המאבק המתנהל כיום בין תומכי הקו של גורבאצ'וב לבין מתנגדיו, מאבק שגרם בין היתר לדחיית כנס הוועד המרכזי ב־23 בדצמבר 1986.

עליה ב־58% במקרי המוות מאיידס בסאן פרנסיסקו ב־1986

סאן־פרנסיסקו, (ע"צ). מספר מקרי המוות מאיידס בסאן־פרנסיסקו עלה ב־1986 ב־58 אחוזים והגיע ל־740, לעומת 467 ב־1985 — מסרו שירותי הבריאות של עיר זו, שנפגעה בצורה קשה ביותר על ידי מחלה קטלנית זו.

ד"ר ג'ורג' למפ, מנהל לאיידס במחלקת הבריאות העירונית, אמר: "זה מתאים לגמרי לתחזיות. הגידול במחלה זו יימשך בעתיד הנראה לעין. עדיין לא הגענו לפיסגת העקומה".

בארה"ב כולה חלו 29 אלף איש מתחילת המגפה ועד אמצע דצמבר 1986, 16 אלף מהם כבר מתו, לפי מקורות רשמיים.

בספטמבר מתו 91 אחוזים מהחולים, דהיינו, עליה בשיעור של 28 אחוז לעומת החודש הקודם.

מפקדי טירונים בדרום

(סוף מעמוד 1)

שכינו "התעללויות בלתי־פורמליות והשפלה שיטתית על־ידי מפקדיהם". מדובר בחיילים ממחזור אוגוסט, בעלי מוטיבציה גבוהה, שרבים מהם התנדבו לשרת ביחידה.

התעללות בחולה — בריחה

באחד המקרים, כשהורים התלוננו בפני מפקד היחידה, סולק אחד ממפקדי הכיתות. במקרים אחרים ציינו המפקדים, בשיחות עם ההורים, כי חלק גדול מהמעשים הפך לנורמה מקובלת. כך, למשל, נדרשו החיילים לבצע שכיבות סמיכה כתנאי לקבלת החבילות ששלחו אליהם הוריהם. באחד המקרים נדרש טירון חולה, שאושפז בחדר חולים, לבצע 150 שכיבות סמיכה, לפני שקיבל את החבילה ששלחה אליו. כשהתלונן אחד ההורים, נאמר לו כי הדברים נעשים ע"י המפקדים כבדיחה. חייל שפוטר במצע, הוכה ע"י מפקד הכיתה, וכשנפל — השליך עליו זה אבנים. אותו מפקד כיתה סולק רק לאחר שהורים התלוננו.

אחד ה"תעלולים" החביבים על המפקדים הוא העמדת החיילים במה שמכונה "מצב 2": זהו מצב בו לאחר מתן הפקודה כורעים החיילים על ארבע עם כל הציוד על גבם. "מצב 2" מסתיים כשהמפקד מחליט. פעולה זו איננה משרתת, כמובן, כל צורך. רבים מהטירונים קבלו בפני הוריהם על ההשפלה הרבה שהם חשים במקרים אלה. במשך יממות רצופות לא הורשו החיילים לישון יותר משעתיים בממוצע בכל לילה. מדובר בכמות פחותה בהרבה מכפי שמתירים הנהלים. כשאחד ההורים פנה אל מפקד הפלוגה בנידון, נענה כי יש לכך גיבוי מלא ממפקד הגדוד.

לא איפשרו מסדר־חולים

אחד הביטויים החמורים של התנהגות המפקדים בשטח הוא מניעת טיפול רפואי. רק מפקד הכיתה רשאי לאשר ביקור במסדר חולים. במקרים רבים לא מאשרים מפקדי הכיתות את הפניה למסדר החולים. בכל מקרה הטירונים הורשו לפנות לחובש רק בערב, בתום יום האימונים. החובש ביצע את הבדיקה לא פעם לאור פנס כיס, והוא שהיה מחליט אם רשאי החייל לפנות לרופא. כך לקחו על עצמם אחריות שאינה בסמכותם. באחד המקרים הסתפק חובש במתן משחה לטיפול בפצעים המלאים של טירון וסירב לשלוח לרופא. רק כשהגיע הטירון לחופשה פנה לרופא פרטי והתברר כי הוא על סף הרעלת דם.

חמור יותר הוא האיסור שהטילו מפקדי הכיתות על הטירונים לפנות במהלך חופשתם לרופא דרך קופת חולים, גם אם חלו בביתם. נאמר להם כי במקרה כזה עליהם להגיע קודם כל ליחידה, שם ייבדקו.

לא פעם, במהלך האימונים, ירו המפקדים מעל ראשי הטירונים "על מנת לזרזם".

מפקדים בדרג נמוך הודחו

זה רק חלק מסדרה ארוכה של מקרים חמורים ונפשעים. החיילים הצעירים חששו להתלונן בפני המפקדים הבכירים, ועל האירועים סיפרו רק להוריהם. לאחרונה הגיעו שמועות, המתייחסות להתעללויות ול"טירוטורים", המתבצעים באותה יחידה, לידיעת הדרגים הבכירים, ואלוף פיקוד הדרום, יצחק מרדכי, הורה לבדוק את הנעשה ביחידה.

בתשובה לשאלה מסר האלוף מרדכי כי נערכה בדיקה יסודית של המעשים החריגים, שאירעו במחזור הטירונות הקודם. בעקבות הבדיקה אף הודח מתפקידו מפקד פלוגה. התנהלו שיחות הסברה לסגל המפקדים, כאשר החלו להתגלות גילויים של התנהגות חריגה מצד המפקדים גם במחזור הטירונות הנוכחי באותה יחידה, טופלו אלה מיד. התנהגות המפקדים עתה, מסר האלוף מרדכי, היא במסגרת הנורמות.

בשבועיים האחרונים מתבצעות, לפי הוראת אלוף הפיקוד, ביקורות פתע ביחידה זו, על מנת לבדוק אם קיימים עדיין מקרים של התנהגות חריגה של מפקדים. בכוונת האלוף מרדכי לקיים שיחות הסברה עם טירונים ומפקדים ביחידה, בתקווה לשים קץ לשרשרת המעשים החריגים.

מפקח כבאות ארצי

(סוף מעמוד 1)

הדלתות־עץ עמידות בפני אש, לפחות למשך חצי שעה, שבמהלכה ניתן להחליץ דרכו.

דלת כזו תהיה עשויה עץ מלא בעובי 5 ס"מ — להבדיל מדלתות הריקס המקובלות, או דלת ביטחון מפלדה במילוי חומר מבודד. המשקוף והפירזול יהיו כאלה שיעמדו בחום, כך שלא יווצרו סדקים של הדלת, או התנפחות של הדירה, שלא יאפשרו פתיחה. חדר מדרגות כזה, חייב להיות מאוורר כלפי מעלה, על מנת למנוע הצטברות עשן בקומות העליונות בעת דליקה.

התקן הישראלי קובע, כי בכל קומה יותקן ברז כיבוי, ולידו גלילון של לפחות 15 מטרים זרנוק. כן יוצב מטפה כיבוי שישה ק"ג בכל קומה. בפועל, מנצלים לא מעט קבלנים את כורח הכיבוי, ולאחר שהבניין מקבל אישור איכלוס מכבאי האש, הם מוציאים ממנו חלק מן הציוד, ומעבירים אותו לבניין הבא, המצוי בהליכי רישוי.

חמור במיוחד הוא המצב בנושא החשמל. מן הרגע שהבניין עובר ביקורת ראשונית ומקבל אישור איכלוס של החברה, אין החברה מקיימת ביקורות נוספות. במשך השנים, עם עליית רמת החיים, נוספו לבית הישראלי מכשירי חשמל, המטילים על המערכת הביתית עומס, שלא תוכננה לעמוד בו. תנורי חימום ומזגנים רבי הספק בכל חדר בימי החורף, הם דוגמה טובה לכך. אין גם מעקב אחר התקנת נתיכים נוספים, ושאר תוספות מאוחרות לארון החשמל.

בשבת החלה השריפה בארון החשמל בקומה השנייה או השלישית, והתפשטה במעלה הפיר, חסר ההפרדה בין קומה לקומה.

על־פי התקן הקיים כיום, חייב כל בניין רב־קומות להיות בעל דרך גישה לרכב חילוץ. בגבעתיים היתה רק דרך קשת מעבר, מאחורי הבניין.

דיירים מסרבים לתקן פגמים בשיכונים

הבניין בגבעתיים אינו חריג. מאות בניינים דומים נמצאים בכל רחבי הארץ, בעיקר בתל־אביב ובערים הסמוכות לה, שם הוחלה הבנייה לפני שנים רבות יחסית, ותחת תקן פחות בטוח.

לדברי מפקח הכבאות הארצי, רמי כוולה, קיימת בעייה של ממש בשכנוע דיירי בתים כאלה לעשות לשיפור המצב. בתל־אביב, הסמיך חוק עזר מיוחד את מפקחי הכבאים בעיר לפעול לאכיפת ההוראות בנושא — אולם עד היום לא הוגשו תביעות נגד בעלי בתים ודיירים.

רמי כוולה, מפקח הכבאות הארצי, ממליץ לבדוק את ארונות החשמל ודלתות הפירים האחרים — גז, טלפון ואפילו מים, ולהחליפם בדלתות ומשקופים עמידים לאש. חשוב במיוחד להתקין בקומה העליונה פתחי אוורור, אם הדיירים בערך מעט גשם או רוח.

הוא ממליץ להתקין תאורת חרום, להתרגל מילוט מן הבית ומציע לבוא להתייעץ ולקבל הדרכה בתחנות כיבוי האש. אין צורך לומר כי חסימת דלתות הגישה אל חדר המדרגות, כפי שנעשה בבניין ברמת־אביב, בו פרצה השנה שריפה בדירה בקומה השמינית, מסוכנת ביותר.

לולא פתחו בני משפחת אראאסטי את דלת דירתם אל חדר המדרגות — אולי היו היום בין החיים. הקומה העליונה של חדר המדרגות בבית ברחוב הרצוג, שלא היו בה דרכי שחרור מספיקות לעשן, הפכה מלכודת לחום ולאדים רעילים. מכת החום, עם פתיחת הדלת, שרפה את חדר המגורים של משפחת אראאסטי, כאשר הפלסטיק והספוג, שבריהוט משחררים ציאנידים לחלל האוויר. בדירות אחרות באותה קומה נותרו הדלתות מבחוץ — אולם מי שהיה שומר על הדלת אל חדר המדרגות סגורה ופונה אל החלון לנשום דרכו אוויר צח — היה יוצא כבריאה ללא פגע. בעת שריפה, אם כן, יש לזכור כי אכן ניתן להחליץ דרך חדר המדרגות לפני שפותחים את הדלת. על מצב חדר המדרגות ניתן ללמוד דרך העינית שבדלת — או משכנים, דרך מרפסות וחלונות.

דלתות כביסה עמידות לאש עשויות לסייע במניעת התפשטות האש מתוך המדרגות אל הדירות, אך מריעה בערות התוצה — גם אם הן יוצרות לעיתים בעייה למתלבים.

[illegible]

صكنا من الاجمل

ראש אגף החקירות במשטרה החזיר תיק החקירה בפרשת ח"כ עמר ליועץ המשפטי לממשלה

חריש יחליט אם יש לפתוח בהליכים לגבי "פגישת הפרקליטים" בפרשת ח"כ שלמה עמר

המלצות ניצב מרקוס בעניין החשד לניסיון לשבש הליכי חקירה בפרשה זו — כנראה מסוייגות ביותר

מאת ראובן שפירא
כתב "הארץ"

ראש אגף החקירות במשטרה, ניצב יגאל מרקוס, העביר את תיק החקירה בפרשת החשד להשתמטות של ח"כ שלמה עמר משירות המילואים בלבנון, וספיחיה, ליועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש. זאת לאחר שהמשטרה סיימה את החקירה הנוספת בתיק הזה, על־פי בקשת היועץ המשפטי לממשלה.

דובר המשטרה סירב לענות על שאלות בעניין המלצות המשטרה בתיק עמר. עם זה, נראה כי המלצו־תיו של ניצב מרקוס בעניין החקירות נגד ח"כ עמר ואחרים — ובהם עורכי־הדין רם כספי ויגאל ארנון — על נסיונות, כביכול, לשבש הליכי חקירה בפרשת זו — הן מסוייגות ביותר, ומרקוס משאיר לשיקול דעתו של היועץ המשפטי לממשלה את השאלה אם יש מקום לנקוט הליכים משפטיים נגד מישהו מהמעורבים בפרשה, חוץ מח"כ עמר.

בסיום חקירתם הראשונה בפרשה, המליצו חוקרי המשטרה להעמיד את ח"כ עמר לדין על השתמטות משירות מילואים בלבנון תמורת הבטחת שוחד. העד המרכזי בפרשה הוא תושב קרית־שמונה, אלברט אוחיון, הטוען כי תיווך בנושא השתמטות עמר.

הפגישה הלילית

הנושא העיקרי שנחקר בחודשים האחרונים היה — פגישה שהתקיימה ב־8.1.86 במשרדו של עו"ד יגאל ארנון בתל־אביב. בפגישה, שהיתה בתשע בערב, כמה ימים לאחר שפורסמו בראשונה טענותיו של אלברט אוחיון נגד ח"כ עמר, השתתפו בנוסף על עו"ד ארנון וח"כ עמר, גם עו"ד רם כספי, עו"ד שרגא בלזר מחיפה, אלברט אוחיון, מעבי־רו באותה תקופה יורם בן־עמי, ושני קציני משטרה לשעבר, שהם כיום חוקרים פרטיים, אהרון יקים ואביטל למברסקי.

בחקירת המשטרה שהתנהלה בש־בועות האחרונים ובה נחקרו עורכי־הדין המעורבים, שני קציני המשטרה לשעבר, שאף נעצרו וגבלאו, ורבים אחרים, התברר כי "הפגישה הלילית" המפורסמת זומנה דווקא עקב בקשה של אלברט אוחיון שהגיע לפני מעבידו, יורם בן־עמי, כי הוא רוצה "לומר את האמת" בפרשת עמר לנוכח הפרסו־מים הכלתי מדוייקים שהיו, לדבריו, בעיתונות. אבל הוא, אוחיון, מבקש מכתב מח"כ עמר שבו יתחייב האחרון שלא לתבוע אותו לדיבה על חלקו בפרשה.

על־פי גירסה זו, זומנה הפגישה אצל עו"ד ארנון לדון עם אוחיון בדבריו, ובהצעתו, והוא אף התבקש להביא עורך־דין מטעמו לפגישה. העורך־דין שהיה אמור לייצגו היה עורך־דין בלזר, שהוא העורך־דין הקבוע של יורם בן־עמי.

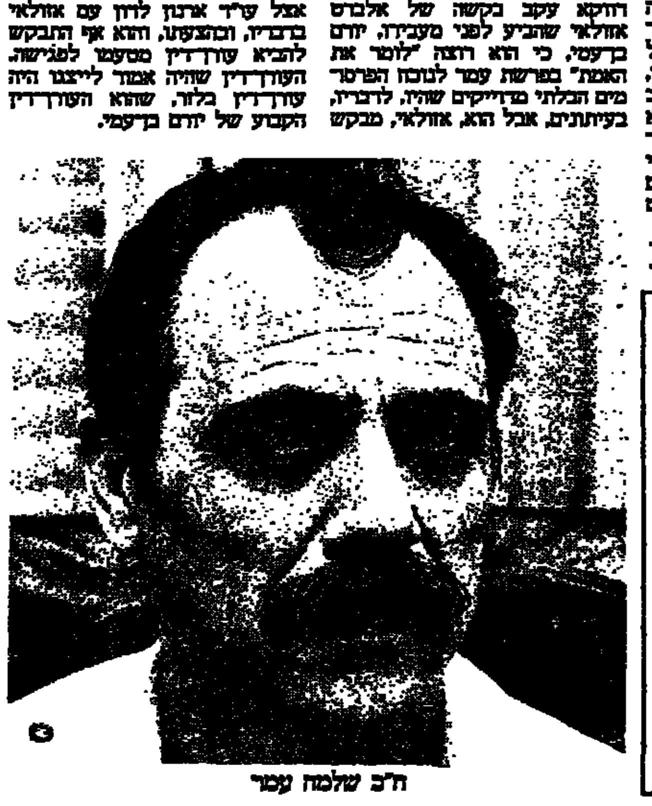
ח"כ שלמה עמר

מנהל סניף לשעבר בבנק כללי בת"א מואשם בקבלת שוחד מאיש עסקים

התביעה: גרם לבנק נזקים של מיליון וחצי דולר

מאת צבי הראל
כתב "הארץ"

ישראל קוגל (49) מחולון, ששימש עד לפני כחצי שנה כמנהל סניף בנק כללי בשדרות רוטשילד בתל־אביב, מואשם ב־בית המשפט המחוזי בתל־אביב בקבלת שוחד מאיש העסקים, דוד ספקטור.

השוחד, לטענת התביעה, הת־בטא במתן כרטיס טיסה לארצות־הברית. ספקטור, בעל החברות ספקטרו־ריטי בע"מ וספקטור הגנה בע"מ, מואשם במתן השוחד.

התובעת, עו"ד מרים רוזנטל, טוענת כי השוחד ניתן כדי שקוגל ישא לספקטור פנים כלקוח של הבנק.

בשנת 1984, נאמר בכתב האישום, נתן קוגל לחברות של ספקטור אישור למשיכת־יתר ב־לא הגבלה בסכום. במאי 1984, נאמר בכתב האישום, התם ספק־טור על ערבות, ובה שיעבד ניירות ערך לטובת הבנק. למרות השיעבוד לטובת הבנק, באמר בכתב האישום, הוציא קוגל, לבקשת ספקטור, 16 מכתבים, ובהם הוא מודיע בשם הבנק למלווים של ספקטור שהוא משעבד את ניירות הערך האלה לטובתם. קוגל, טוענת התביעה, פעל בניגוד לאינטרס של הבנק וגרם לו נזקים של מיליון וחצי דולר.

"את טיפשה וסנילית" אמר הפרקליט לתובעת, אך זוכה מאשמת לשון הרע

בית המשפט המחוזי קיבל ברוב דעות טענת עו"ד מאיר זיו כי הוא מוגן בחוק לשון הרע ● על אף הזיכוי קבע בית המשפט: זיו התבטא בשפת שוק זולה וראוי לגינוי

מאת צבי הראל סופר "הארץ" בבית המשפט

בית המשפט המחוזי בתל־אביב זיכה אתמול ברוב־דעות את עורך הדין מאיר זיו מאשמה של העלבת עובד ציבור.

השופטים יהושע גרוס וצבי הבקר היו בדעה שיש לזכותו, מול דעתה של השופטת שושנה ברמן שיש לאמץ את פסק־הדין של בית המשפט השלום, שהרשיע את הנאשם.

עו"ד זיו הנאשם כי אמר לתובעת משטרתית את הדברים האלה "את טיפשה, את נעשית טיפשה מיום ליום, את סנילית". זיו אמר את הדברים תוך כדי דיון, כשייצג אחד מלקוחותיו.

עוד בערכאה הראשונה, לפני השופט דוד שטיינמן, הודה זיו שאמר את הדברים שיוחסו לו, אך לא הודה באשמה. טענת ההגנה העיקרית של זיו היתה, כי דברים שמהווים פרסום לשון הרע, ונאמרים תוך כדי דיון משפטי של צד במשפט, יש להם הגנה בתוך חוק לשון הרע, ואי־אפשר להעמיד עליהם לדין.

השופט שטיינמן, שכאמור החליט להרשיעו (יולי 1983), דחה טענה משפטית זו, וכך כתב בנימוקיו: "פירסום לשון הרע הוא דבר אחד והעלבת עובד ציבור הוא דבר שני. לכל אחד משני העניינים הנ"ל מטרות שונות ויסודות שונים שאין לערבב ביניהם. הוכח שהנאשם העליב את המתלוננת כשמילאה תפקיד ציבורי ולנאשם אין חיסיון מפני מעשה שכזה לפי חוק לשון הרע".

זיו, באמצעות סניגורו עו"ד יהודה רסלר, ערער על הרשעתו לבית המשפט המחוזי, וזה, כאמור, זיכה אותו אתמול ברוב־דעות. טענתו של הסניגור כי לנאשם יש הגנה במקרה זה, לאור ההגנה המעוגנת בחוק לשון הרע — על דברים הנאמרים תוך כדי הדיון — הכריעה את הכף לזכותו מאשמה.

על אף הזיכוי, מצא השופט יהושע גרוס מקום למתוח ביקורת וחריפה על מאיר זיו. השופט כתב על הנאשם כי התבטא כלפי התובעת המשטרתית "בשפת שוק זולה" בהופיעו בבית המשפט והתנהגותו זו ראויה לגינוי בפה מלא, תוך הענובה שערעורו יש בו, לדעתי, ממש".

מטעם המדינה הופיעה בערעור עו"ד שרה רדין.

בית החולים בנהריה משלח חולים לבתיהם

(ע). כל חולה המאושפז בבית החולים הממשלתי בנהריה, מסוגל לעמוד על רגליו ולא צפויה לו סכנת חיים, ישולח לביתו בשל המחסור החמור בתרופות, בציוד רפואי ובמזון.

אמש עברו מנהלי המחלקות על החומר הרפואי המתייחס לכל חולה כדי להחליט מי מהם נשאר ומי הולך הביתה.

מנהל בית החולים ד"ר אליצור חזני, מסר אתמול בבוקר כי בית החולים חדל לפעול במתכונת שבת ואין מבצעים בו ניתוחים, חוץ מני־תוחי חירום.

לדבריו, קופת בית החולים ריקה וכמעט כל מלאי התרופות אזל, ואין גם כסף לקנות מזון לחולים. כל נסיונותיו לקבל את התקציב הדרוש להפעלתו התקינה של בית החולים עלו עד עתה בתוהו.

להפעלת בית החולים דרושים 415 אלף שקל לחודש, ועל כך יש להוסיף כסף לכיסוי הגרעונות שהלכו ותפחו עקב אי־העברת כספים ממשרד הבריאות במועד.

ועדת חירום נמנעה מלהמליץ להאריך תוואי הרכבת לאילת

חברי הוועדה ממליצים להמתין לבדיקה הכלכלית של ההצעה להקים "נמל תעלה" לשינוע פחם באילת

מאת נורית בהנא
סופרת "הארץ"

ועדת חירום, שהוקמה לפני תשעה חודשים, ובראשה דן חירם (ששימש בעבר מנכ"ל משרד התחבורה), נמנעה מלהמליץ על הארכת תוואי הרכבת לאילת.

ראש הוועדה, שהוקמה במטרה לבחון את נושא סלילת המסילה לאילת, הגיש ביום ו' האחרון לשר התחבורה את מסקנותיה. הכדאיות הכלכלית של פרוייקט הקמת נמל תעלה באילת, שיהיה מיועד לשינוע פחם, תכבית הקשורה לתוואי הר־כבת, והעתקת הנמל לצפון אילת, תיבדק בנפרד על־ידי ועדה ציבורית בלתי תלויה, שתמונה בקרוב על־ידי שר התחבורה, חיים קורפו, לאור מסקנות ועדת חירם.

נמסר כי הנושא תואם בין שר התחבורה לח"מ רה"ב, שמעון פרס, בתוקף תפקידו כיו"ר ועדת השרים לענייני פיתוח הנגב. הדובר ציין כי המלצות דו"ח הוועדה, אינן חד משמ־עיות בקשר לכדאיות של סלילת המסילה לאילת.

מחצית מחברי הוועדה המליצו על אישור פרוייקט הרכבת לאילת, גם במסגרת הנמל הקיים, אף כי הדבר גבולי מבחינת הכדאיות הכלכלית — לאור יתרונות חיצוניים ומטרות לאומיות. אולם גם קבוצה זו תומכת בדחיית ההחלטה הסופית בשאלה לאן תגיע הרכבת, עד לאחר הבדיקה הכלכלית של חלופת נמל התעלה.

שאר חברי הוועדה, המתנגדים לביצוע הפרוייקט במסגרת הנמל הקיים, עקב אי־הכדאיות הכלכלית, רואים בקיום נמל התעלה תנאי הכרחי לפרוייקט הרכבת לאילת.

כל חברי הוועדה ציידו במינוי הוועדה הציבורית לבדיקת כדאיות הקמת נמל התעלה. חברי הווע־דה טענו כי על הפרוייקט להיות רווחי מבחינה כלכלית, ולא ליפול כנט־עמסה נוספת על תקציב המדינה.

ישראל דחתה בקשת ארגנטינה להסגיר אדם שהורשע במירמה

הנימוק: אין הסכם הסגרה בין שתי המדינות

(ע). ישראל דוחה בקשה מאת ממשלת ארגנטינה להסגיר לידיה אזרח ארגנטיני שהגיע ארצה, לאחר שהורשע בארצו בעבירות מירמה. מסמכי ההסגרה הוחזרו לשגרירות ארגנטינה, מאחר שאין בין ישראל ובין ארגנטינה אמנת הסגרה.

דברים אלה כלולים בהודעה מטעם פרקליטות המדינה, שנמסרה אתמול לבג"צ, בתגובה לעתירתו של הוזרה קסלר. האיש נכנס לישראל כתייר בראשית 1982, וביקש לקבל אזרחות ישראלית. זמן מה אחר כך נעצר, הורשע בסחר סמים, ונידון לשש שנות מאסר. שר הפנים סרב להעניק לו תעודת עולה, בנימוק שהוא בעל עבר פלילי, העלול לסכן את שלום הציבור, ובעקבות זאת עתר האיש לבג"צ. העותר עומד עתה לפני שיחרור, לאחר ניכוי שליש מתקו־פת מאסרו. ועדת השיחרורים החלי־טה כי שיחרורו יותנה בגירושו מהכלא ישירות לארגנטינה, אם לא תוענק לו אזרחות ישראלית.

בהודעת פרקליטות המדינה נאמר כי אין מקום להתערבות בג"צ בהחלטת שר הפנים, מאחר שהעותר הורשע בעבירות של הברחת 100 גרם הרואין, ואף יש לו עבר פלילי בארץ מוצאו, ועדות לכך היא בקשת ההסגרה של ארגנטינה, שנידחתה בשל העובדה כי אין בין ישראל וארגנטינה אמנת הסגרה.

"חוק השבות לא נועד להפוך את ישראל לארץ מקלט לעבריינים", נטען בהודעת המדינה. "המחוקק נתן לשר הפנים שיקול דעת בעניין הסירוב ליתן אשרת עליה לבעל עבר פלילי המסכן את שלום הציבור והמבחן הוא קיומו של חשש מבוסס". על כן מבקשת המדינה מבג"צ לדחות את העתירה.

מבצע האשראי נמשך בשקם ובהיפרשוק

מאת סופרת "הארץ"

הנהלת "שקם" החליטה לה־אריך את מבצעי האשראי של תנובה. הניתן לקונים עד 2.3.87. האשראי ניתן מעל כל קנייה של 30 ש"ח לחברי מועדון "שקם", ועל קנייה מעל 50 ש"ח לכל זכאי הקנייה.

גם ההיפרשוק הודיע על המשך... האשראי, ל־2.3.87 על כל קניה מעל 100 ש"ח. על־פי החלטת הנהלת "שקם", יינתן אשראי גם על מוצרי הלבשה והנעלה. אשר למוצרי החשמל והאלקטרוניקה — יינתן אשראי של 3 חודשים ללא רבית, או עד 12 תשלומים בריבית.

מפרק זמני מונה למת"מ

(ע). מפרק זמני מונה אתמול לחברת מת"מ (משקי תנועת המוש־בים, חברה למימון בע"מ), לבקשת חברת "שירותי אשראי מסחרי לישראל" בבנק הספנות, בבית המשפט המחוזי בתל־אביב.

למרות שכיום שישי שעבר מונה למת"מ כונס נכסים, על־פי הסכם בינה לבין בנק המזרחי ובנק החקלאות, פסק השופט ישי לויט אתמול, כי יש טעם למנות מפרק זמני לחברה, ומינה לתפקיד זה את עורך הדין אילן שביט, עליו המליצו שתי המבקשות. השופט ציין בהחל־טתו, כי המפרק הזמני מוסמך לנהל את עסקי החברה במקום מנהליה.

עו"ד י. קנן, נציג "שירותי אשראי" (העוסקת בהשכרת ציוד חקלאי, מחשבים ומשאיות), טען בדיון, כי מת"מ חייבת לה 1.4 מי־ליון ש"ח בגין פיגור בתשלום דמי שכירות; כן טען, כי "שירותי אשראי" חוששת כי "נעשו במת"מ פעולות שונות של העברת נכסים, שהם בגדר העדפת נושים".

נציג בנק הספנות, עו"ד גרשון תמיר, טען כי מת"מ היא כיום "חולת פרעון", והבנק מחזיק בידו איגרת חוב, לפיה, לא היתה המשיבה רשאית לשעבד רכוש לגורמים אחרים, ללא הסכמת הבנק. למרות זאת, יצרה מת"מ שיעבודים לבנק החקלאות ולבנק המזרחי. לדבריו, בנק הספנות טוען לחוב של 718 אלף ש"ח. הוא ביקש לבטל את מינוי כונס הנכסים למת"מ, ולמנותו כמפרק זמני נוסף.

צו: תיקון מכשיר חשמל תוך 4 שעות לכל היותר

הצו חל על שרות למכונות כביסה, מקלטי טלוויזיה, גז, תנורי הסקה ומחממי־מים

מאת ערנה אירוזר
סופרת "הארץ" לענייני כלכלה

שר התעשיה והמסחר, אריאל שרון, החליט להרחיב את רשימת המוצרים הנכללים בצו, המצמצם את טווח ההמתנה של הצרכן לתיקון מכשירים חשמליים ל־4 שעות לכל היותר.

הצו החדש שפורסם, קובע כי מעבדות לשרות למכונות כביסה, מקלטי טלוויזיה, מתקני גז, תנורי הסקה דירתיים ומחממי־מים, יכללו בהגבלות הללו.

נחקרת תלונת דובר רק"ח על הטרדות

מאת ראובן שפירא
כתב "הארץ"

משטרת תל־אביב חוקרת תלונה שהגיש בסוף השבוע דובר רק"ח, עוזי בורשטיין, על כך שאלמונים מטרידים אותו מזה כמה ימים באיומי רצח טלפוניים, שולחים לביתו אנשים שונים — ביניהם קברנים "לקחת את גופתו", ואפילו צבעי "לצבוע את הבית".

לדברי בורשטיין, החלו ההטרדות הבלתי פוסקות, המסתכמות בעש־רות רבות של שיחות טלפון, בסוף השבוע — מיד לאחר שהופיע ברבים כרוז גדול של תנועת "כך", שבו מו־פיעים שמותיהם, כתובותיהם ומס־פרי הטלפון של האישים שהשתתפו, כביכול, במשלחת השמאל לתוניסיה.

בורשטיין התלונן במשטרה גם כי אתמול בבוקר הילכו אלמונים כמ־כוניתו, וכי אחרי שנודע על הדליקה בבית המגורים בגבעתיים, החלו המטרידים בטלפון לאיים גם שישרפו את ביתו ומכוניתו.

עובדי מלטשת יהלומים לכדו שודד

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ" בשרון

ניסיון לשדוד מלטשת יהלומים סוכל אתמול בבוקר בנתניה. אחד השודדים נלכד בידי עובדי המל־טשה, והאחר נמלט.

שני השודדים חדרו למלטשה ב־רחוב הנגויל בנתניה. באיומי סכין ואקדח, דרשו משלושת עובדי המלטשה לפתוח את הכספת. העוב־דים לא איבדו את עשתונותיהם וה־תנפלו על השודדים, וכאמור לכדו אחד מהם.

שוטרים שהוזעקו למקום, בפי־קודו של ניצב משנה משה פרידמן, מפקד מרחב השרון, פתחו בחי־פושים אחר השודד השני.

ערך את העמוד: משה רייכפלד

לאוסטרליה
בדרך הקצרה, המהירה והנוחה ביותר
★ טיסות בכל יום דרך אירופה. עם קשר מיידי מישראל.
★ ללא עצירות בארצות ערב.
★ טיסות אקספרס עם עצירה אחת בלבד במזרח הרחוק.
★ אפשרויות עצירה במזרח הרחוק לעסקים ולבילוי.
★ כל הטיסות במטוסי ג'מבו (747) החדישים ביותר.
נסיון של שנים בטיסות ארוכות ומוניטין בינלאומי רב בשירות ובאדיבות, על הקרקע ובאויר. יעשו את טיסתך ב־מלונות המעופפים של קוואנטאס לחוויה מהנה.
התקשר לסוכן הנסיעות שלך
או ל־QANTAS - THE AUSTRALIAN AIRLINE
בן יהודה 1 תל־אביב טל. 03-652163
QANTAS
נתיבי אויר אוסטרליים

המפלגה הליברלית (בליכוד)
תל־אביב, רח' אבן גבירול 68, טלפון 246171

לכבוד
חברי המועצה הארצית
ג.א.נ.

הזמנה

הנך מוזמן(ת) בזה לישיבה שלא מן המנין של המועצה הארצית של המפלגה שתתקיים ביום חמישי השבוע, ז' טבת תשמ"ז (8.1.87), בשעה 15.00 (שלוש אחה"צ), במלון "פאלאס" בתל־אביב (מלון שרתון הישן) רח' הירקון מס' 277 פינת שד' נורדאו, ת"א

סדר היום:
א. הצגת התכנית הכלכלית ע"י שר האוצר משה נסים.
ב. דיון על הפעלת ושיקום המפלגה: בחירת ועדות ובחירת צוות מטעם המועצה להפעלת המפלגה וסניפיה (שלא מבין שרי חברי הכנסת של המפלגה).
ג. קבלת החלטה על מועד לכינוס מיוחד של המועצה לדיון בדבנות לשורה והשישית של המפלגה.
ד. הקמת ועדה שתציע בחירת הגופים למועצה ולמרכז המפלגה במקומות שהתפנו וזאת עפ"י סעיף 21 לתקנון המפלגה.
ה. קביעת מועד מחייב לכינוס הבא של המועצה.
המועצה הארצית מתכנסת על־פי החלטת הנהלת המפלגה שהתקבלה בישיבתה ביום ראשון, ג' טבת תשמ"ז (4.1.87) בהתאם לסעיף 24 (ז') לתקנון המפלגה.

בכבוד רב,
ההנהלה הארצית

מושג חדש באשראי
דיסקונט EXTRA
כל מה שרצית. ב־10 תשלומים.

החידוש של 1987
עכשיו, כל אחד יכול ליהנות מחשבון אישי, מיוחד, המעניק אשראי נוסף — קבוע ומתמשך, לתקופה בלתי מוגבלת.
דיסקונט EXTRA
מעניק לך זכות לתקרת אשראי, מתמשכת ומתחדשת, ללא מגבלת זמן.

דיסקונט EXTRA
אתה מחליט כמה אשראי לנצל, מתוך תקרת האשראי שלרשותך.
דיסקונט EXTRA
מאפשר לך לבצע את כל קניותיך*, בכל מקום (... אפילו במכולת), בתשלומים חודשיים בגובה 10% מסכום האשראי שניצלת בפועל עד סוף אותו חודש.
* מ־100 ש"ח ומעלה.

דיסקונט EXTRA
אינך תלוי במבצעי אשראי ובהסדרי תשלומים המוצעים ע"י בתי עסק שונים.
דיסקונט EXTRA
אתה קונה בתנאי מזומן — עם כל ההנחות וההטבות הכרוכות בכך והתשלום — באשראי לטווח ארוך.

הכנס לדיסקונט וקח לך אשראי EXTRA
בנק דיסקונט

קבלת מודעות
מודעות לוח ומשפחתיות
מ־8.00 עד 20.00
הלוח הארצי
הארץ חדשות
לוח העיר
עד 60 יום אשראי

03-738707
03-739297
לבעלי כרטיסי אשראי

הארץ

יום ב', ו' בטבת, תשמ"ז
5 בינואר 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל-אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 810012 – טלקס 33748

ירושלים: רחוב ההבצלת 2 טל' 224245-6, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661166-8, ת"ד 5259 מיקוד 31052

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל-אביב
העורך: גרשום שוקן עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ורדי, גדעון לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

תנו לפורשים לפרוש

הרב יצחק פרץ אמר ביום ה' האחרון כי "נרגש מהמאמצים הנעשים מכל עבר, מצד המערך מצד הליכוד ומצד גורמים שונים, למצוא פתרון", לאחר שהודיע בכנסת ביום ד', כי הגיש מכתב התפטרות לראש הממשלה. יש להניח כי הרב פרץ היה מודע – שלא כרוב חברי הכנסת, אם לא כולם – כי להודעה ההיא לא היתה משמעות קונסטיטוציונית, הואיל ומכתב התפטרות צריך להיות מוגש לממשלה, ורק אחריכן תתחיל ארכת ארבעים ושמונה השעות, שעד סיומן השר רשאי לחזור בו, בטרם תיכנס ההתפטרות לתוקפה.

קשה להימנע מהרושם שהרב פרץ נאחז בצורך להשיב על שאילתא של הח"כ שולמית אלוני, כדי ליצור לו פסק־זמן של חמישה ימים. בשעות אלו הוא עשוי לחולל אותו שינוי בתחיקה או בתקנות, שיאפשר לו שלא להורות על רישומה של שושנה מילר כיהודיה במשבצת "לאום" בתעודת־הזהות שלה, ועם זאת, יוכל להוסיף ולכהן כחבר הממשלה ושר הפנים.

אם לכך ציפה הרב פרץ, עוד לא נתברר סופית. אמנם אתמול הגיש את התפטרותו בישיבת הממשלה, ורק ארבעים ושמונה שעות נותרו לו להחליט – אם לנטוש את הכיסא המיניסטריאלי שלו, או לציית לפסיקת הבג"ץ. ואולם בינתיים הוא יכול לצפות בסיפוק על כל שותפי הקואליציה הלוחצים להעביר את רוע הגזירה שבהתפטרותו.

שמא יבטל המערך את המשמעת הסיעתית, שקבעה עד כה כי כל חברי־הכנסת שלו חייבים להתנגד להוספת שתי המלים "לפי ההלכה" להגדרת יהדותו של יהודי שבא בקהל ישראל בדרך הגיור וכלום אין השעה כשרה עתה לחוקק הצעת־חוק, המציעה להתנות את ההכרה בכל הליכי הגיור שנעשו בחוץ לארץ, באישורו של בית־דין רבני בארץ? ממכלול המלים ששר הדתות זבולון המר שפך אתמול בצהריים ברשת השידור, היה אפשר להתרשם כי רצונו ב"פתרון" זה דווקא: מגרונו דיבר הפחד של המפד"ל להיחשף להוקעה מצד כל אנשי ש"ס, אם תשלים המפד"ל עם רישומם של "גויים" כיהודים, כדי להוסיף ולשבת בממשלה וליהנות מכל טובות־ההנאה הצומחות מזה.

הרב פרץ עצמו מוכן לבטל את התפטרותו, אם המשבצת "לאום" תימחק מתעודת הזהות, ו/או יוכנס מכל מקום כי במרשם התושבים תתויק "אסמכתא" אשר הרבנים רושמי־הנישואין יוכלו לעיין בה ולוודא אם המועמד לנישואין התגייר, היכן גויר ובידי מי. משמע שמרשם התושבים של מדינת ישראל החילונית ייעשה כלי שרת לרבנים אורתודוקסיים.

משטרת ישראל טוענת כי אין לוותר, מטעמים ביטחוניים, על המשבצת "לאום" בתעודות־הזהות דווקא: ואם יש ערבים הרואים במשבצת זו משום אפליה – יתכן כי ערבים אחרים היו מתייחסים אל ביטולו של רישום זה כאל ניסיון לגרוע מערביותם. תעודת־הזהות במתכונתה הנוכחית (בשתי שפות) אינה ממלאה רק אחר צורכי המשטרה, אלא גם מגלמת את הכרת המדינה היהודית בנפרדות הלאומית של אזרחי ישראל הערבים.

יש לפסול את כל ההצעות הנ"ל ולבצע את רישומה של שושנה מילר כיהודיה, בהתאם לפסיקת הבג"ץ; ובמקום לחזור אחר הרב פרץ וסיעת ש"ס, ולהמתין ברטט להחלטותיה של "מועצת חכמי התורה" של ש"ס, צריכים שרי הליכוד והמערך להניח לפורש ולפורשים ללכת. ממשלת האחדות הלאומית מסוגלת להוסיף להתקיים ללא הרב פרץ וללא תמיכת סיעת ש"ס, ואפילו ללא יתר השרים "הדתיים" וחברי־הכנסת של סיעותיהם.

מבחן בפקינג

הפגנות הסטודנטים בערי סין, הנמשכות כבר שבוע ימים, נותנות אותותיהן בשני מישורים: בכיכרות המרכזיות של כתריסר הערים הגדולות צועדים אלפי סטודנטים בדרישה ל"יותר דמוקרטיה", ואילו בחדרי־חדרים של הפוליטביורו של המפלגה מתנהל ויכוח בין אנשי דנג קשיאו פינג הרפורמיסטים לבין מתנגדיו השמרנים, על משמעות ההפגנות והגבולות שיש להתיר לסטודנטים.

בינתיים נראה, כי בשני המישורים נשמרת מתינות, תוך ניסיון לקבוע את כללי המשחק. הסטודנטים משמיעים סיסמאות תמיכה ברפורמות של דנג, ומכוונים חיציהם נגד אותם המנהיגים האנונימיים שמנסים להכשילן. המנהיגים מגיבים במתינות בעניין זכות ההפגנה של הסטודנטים, אך הם הבהירו כי לא יסבלו ערעור על מעמדה המוביל של המפלגה הקומוניסטית. הדבר נאמר הן בנאומים פומביים והן במאמרים המגנים הפצת "מחשבות מערביות מכשילות", כשהכוונה היא לדיבורים על פלורליזם פוליטי.

הכל מהלכים על חבל דק. בין אם נכון שנמצאו בקרב הסטודנטים סוכנים־מסיתים ובין אם המדובר רק בסטודנטים קיצוניים יותר, נראה כי אכן יש מידה של הסתה בקרב המפגינים. מנהיגות המפלגה ורשויות הסדר הציבורי מתקשות לבודד ולנטרל את הקיצונים, ומצד שני אינן רוצות להחריף את העימות ולתת עילה לגל חדש של הפגנות.

רגישה מכל, אולי, היא השתתפותם של פועלים צעירים בהפגנות. המשותף לסטודנטים ולפועלים הוא גל הציפיות שעוררו הרפורמות של דנג. לפועלים הבטיחו השלטונות שהמחירים לא יעלו בשנת 1987. לסטודנטים הבטחו חופש ביטוי. הבטחה העלולה להתנגש עם נחישות השלטונות שלא לאבד את השליטה.

זיהוי קודם לטיפול

מי האויב שעמו מבקשת ישראל לעשות שלום: ירדן או אש"ף?

מאת א. שוייצר

בשבוע שעבר התבשרו קוראי עיתונים ישראליים על שינוי מהותי במדיניות ההסברה – עד כמה שאפשר לדבר על מהות במשהו כה אוורירי כהסברה. מגמת השינוי היא, אם הובנה כהלכה כוונת מחולליו, להקפיא את תורה האנטי־אש"פי של ההסברה. כך למשל, יחדל מנגנון ההסברה לשים את הדגש על הפצתה ברבים של האמנה הפלשתינאית: בעיניה של ההנהלה החדשה במשרד החוץ, השר ושני מנהליו הכלליים, הנושא איבד את חשיבותו ואפשר להניח אותו בתיקיה של המשרד.

בכך הולך משרד החוץ – הוא הממונה על הסברת החוץ הישראלית – בעקבותיו של מבשר האמנה, הפרופסור יהושפט הרכבי. הלה, שלפני כמעט שני עשורים שיקע מאמץ אינטלקטואלי ניכר בניתוח האמנה – המסמך המשמש יסוד רעיוני לפעולות אש"ף – ובפרסומה בעל פה ובכתב, ופעל להעמיד את הציבור על תוכנו המפחיד, הפך זה שנים לנביא השלום עם הערבים, לרבות אש"ף. אמנם, על פי ההגיון, המהלך הביורוקראטי המבשר התעלמות ממוסרת מן האמנה הפלשתינאית, צריך להוביל אל היעד שלעבר צועד פרופסור הרכבי: לגיטימציה של אש"ף כבעל דבר, ובעצם היחיד, שעמו כדאי לישראל לבוא בדברים במה שנוגע לעתיד הגדה.

מילכוד עצמי?

ניתן לטעון כי בהתחשב בטעמו של העולם ואופנותיו המתחלפים תדירות, הגיע משרד החוץ לכלל דעה, שהאמנה הפלשתינאית חדלה לעבור לסוחר כמסמך מפחיד, מה עוד שאש"ף, הוזי על פיה, זכה להכרה בינלאומית רחבה. כלומר, השינוי בהסברה לא מבשר שינוי במהות המדיניות, אלא משמש אמצעי לסילוק פריט משעמם ובלתי יעיל מלכסיקון הטיעונים הישראליים. ואולם, אם כך הדבר, הרי שהמתרשים במשרד החוץ הכינו מלכודת, שבה עלולים להיתפס הם עצמם. שהרי מי, אם לא הם, יידרשו לנמק את הפער הנפתח בין המדיניות למעשה ובין המגמה העולה מן ההסברה?

התמיהה גוברת למראה הסתירה בין מה שממשלת ישראל, בהדרכת נציגי היונים בקרבה, עושה בירדן. מעשים אלה מתמצים בסיוע לירדנים להשליט את השפעתם על האוכלוסיה הערבית מכאן, ובקריצות העין לעבר אש"ף כבאמור לעיל, מכאן. שני אלה אינם עולים בקנה אחד. כלום לא ידועה ידה הרמבית, הירדנית, של שר החוץ את אשר עושה ידו השמאלית, המושטת לעבר אש"ף או שמא לא נהירה לו הסתירה המהותית בין שתי המגמות המדיניות, שהוא יוזמן או לפחות נותן חסות ליוזמיהן? לשאלות אלו אין מענה מן המוכן – הואיל ולא מדובר בנושא צדדי, אלא במשהו האמור להיות בעל חשיבות עליונה מבחינתה של ישראל, היעדר המענה הבלבול המוח הנומח ממנו, מעידים על חשיבה רעועה אצל מקבלי ההחלטות בענייני מדינה.

גלה את האויב

אין זו העדות היחידה לבלבול מוח אצל מקבלי ההחלטות ויוזמי המדיניות. לא מכבר הצהיר השר עזר ויצמן, מן המתלהבים הבולטים לשיפור היחסים ולעשיית שלום בהמשך לתהליך קמפ דייוויד, כי שלום עושים עם אויבים – והאויב הגדול הוא אש"ף. ואולם, זה ההיפך מן הנאמר עד כה בביטוי הפוליטי החדש של מר ויצמן: מפלגת העבודה גרסה עד כה, כי האויב הוא המדינה הערבית השוכנת במזרח, ושעמה ניהלנו מלחמה, כלומר ירדן. איש המדינה שהעלה את אש"ף לדרגת אויב, הוא מנהם בגין דווקא, שאסר עליו מלחמה כדת וכדין במגמה מוצהרת להרוס את אש"ף ואת תשתיתו הלבנונית. למעט חולקה זמנית זו, מבחינתה של ישראל אש"ף איננו אויב, אלא בעיית שיטור (אם כי צה"ל משמש בהקשר זה כשוטר). ראיה לכך, בין היתר, כי לוחמי הנתפסים מועמדים לדין בבתי משפט ונשלחים לבית סוהר, ולא למחנה שבויים. נוהל זה איננו רק פרי שיגרה שנוצרה באוקראי: הואיל ואין ישראל מכירה בזכות ההגדרה העצמית של הפלשתינאים, הואיל והיא כופרת בטענת אש"ף להיותו נציגם הפוליטי הבלעדי. היא איננה יכולה להעניק מעמד של לוחמים לשליחיו שנתפסו.

אין מדובר כאן בפרטנויות משפטית, אלא במושגי יסוד של המדיניות הישראלית, אשר נותנו, אחרי כיבוש של 20 שנה, לוטים בערפל מחשבתי סמיך. אנחנו, הציבור הישראלי ומנהיגיו, טרם הבהרנו לעצמנו באופן עקרוני ואפיסטמי, מיהו האויב, שעמו צריך לעשות מלחמה ושלום כאחד. מן התשובה, שהיא עיונית רק למראית עין, נגזרות כל המסקנות המעשיות, לרבות פרטים נלעגים לכאורה, – למשל היחס לאמנה הפלשתינאית. אויב, כמינימום, תובע טיפול, אלים או פייסני. אך מיהו האויב, ירדן כבעלת ערבי ארץ ישראל, או העם הפלשתינאי המיוצג ע"י אש"ף?

המענה הישראלי, אם יעוצב על פי שיקולים רציונליים, יהיה שונה בהתאם לתשובה הבסיסית הניתנת לשאלה זו. והיא איננה יכולה להינתן במהלכים מניפולטיביים מסוג העלמת האמנה הפלשתינאית מחומר ההסברה של משרד החוץ: התפקיד של הגדרת הבעיות וזיהוי הנפשות הפועלות בתרחישים המדיניים, ואספקת התשובות, שייך כולו לקהיליה המדינית. ואם היא איננה ממלאה את התפקיד כראוי, התוצאה איננה יכולה להיות אחרת: מדיניות ללא כיוון ברור ובלבול מוח בציבור ובקרב ראשיו. כלום אין תיאור זה מזכיר את המדיניות הישראלית כלפי השאלה הפלשתינאית?

אצל סוניה בלילה

או: איך פועלת שיטת הממשל באמצעות קונסנסוס אוניברסאלי

מאת אברהם טל

שמעון וסוניה פרס: בלהלה וסומבניות

קשה לתאר איזו אווירה נהדרת שורדת בביתו של שמעון פרס בלילות אלה, כאשר מתכנסים ראשי המשק לדיונים על התכנית הכלכלית ועיסקת החבילה. בחוץ נושבת רוח ירושלמית מקפיאה, מתחוללות סערות ברקים, גשם ולעפעת ניתך על הרחובות השוממים. בפנים מסבים ראשי המשק מול האח, באווירה חמימה ונינוחה, ומעלים בהדרגה את המשק הלאומי על פסים חדשים.

פרס ממש נהדר. איך יכול היה מישהו להעלות על הדעת ביצוע של איזושהי תכנית כלכלית, רפורמה, עיסקת חבילה או הידברות כלשהי – בלעדיו? פרס משרה אווירה נינוחה בעצם נוכחותו. לפרות יום העבודה המפרך שמאחוריו, הוא עירני לחלוטין גם בשעות הלילה, ועם זאת רגוע ומרגיע. הוא מאפשר לכל משתתף (והיה זה שר שתקציבו מיועד לקיצוץ), מזכיר ההסתדרות, ראש התעשיינים, נשיא היבואנים, שר האוצר, הנגיד, פקידי אוצר בכירים (וכו') להתבטא בחופשיות, לפרוק את אשר בליבו; לשתף את האחרים בקושייה, לנסות לשכנע.

פרס מקשיב ומקשיב ומקשיב ומקשיב. לעולם אינו מתעייף מלהקשיב. מפעם לפעם הוא משרבב הערות משלו. הוא מנסה ליישב ניגודים, לגשר פערים, להשכין הבנה, ליצור הסכמה. הוא יודע היטב כי כל משתתף בישיבות אלה מחזיק בידו זכות וטו על קטע כלשהו של התכנית. [illegible] שום ממשלה בישראל לא תוכל לבצע שום מהלך כלכלי – יהיה זה קיצוץ בתקציב, הטלת אגרה, ביטול פטור, הפחתת שיעור מס, שינוי מוניטארי – בלא הסכמת נציג המיגזר הנוגע בדבר. כבה זה הוא: די שאחד מהם יפעיל את הווטו – וכל התכנית, העיסקה או הרפורמה, "הלכה פייפען". המשימה שבפני פרס אדירה: לנטרל את ההתנגדויות ולשכנע את המשתתפים לעשות כל אותם דברים, שהצהירו כי לעולם לא יתנו לזה יד.

אי אפשר שלא להזכיר בהקשר זה את תרומתה של רעיית רה"מ ראש הממשלה סוניה פרס. מדי שעה היא מגישה למשתתפים כוסות תה מהבילות ועוגיות מעשה ידיה להתפאר. שמען של עוגיות אלה יצא כבר למרחקים, והשאלה: "אכלת קוקי אצל סוניה בלילה" נהפכה למבחן חברתי – האם אתה שייך או לא שייך לחוג מקבלי ההחלטות על עתיד המשק.

בחנוכה הגישה סוניה סופגניות משובחות, שהשרו על המשתתפים רוח עליצות. קיסר דרש דרשה אקטואלית בנושא: על הנסים, על הנפלאות, על התשועות ועל הגבורות, והחליף חידודי תורה עם שר האוצר, שלאו קטלא קניא הוא בדברי חכמינו ז"ל.

לאותמן התבדח ואמר: סוניה, אם תמשיכי ככה לפנק אותנו, נותתם פה קבע. וסוניה השיבה: אל תדאג, רוביק, יש לי מתכונים טובים גם לאוזני המן, במקרה שלא תגמרו עד פורים.

בפגישות הראשונות בבית פרס היו המוזמנים – אישים עסוקים ועמוסים לעייפה – מגיעים כשהם יגעים מעמל היום. לא פעם קרה, שאחד מהם היה שונה את פרקו, ובעיני האחרים אחזה התנומה. פרס, אדם שאינו נרדם לעולם בישיבות ליליות, עקב אחרי המצמצים־בעיניהם, כדי לאמוד את קצב התשה, ולקבוע מתי תגיע נקודת השבירה, כדי שאז יציע הצעת פשרה שתתקבל על דעת כולם מרוב עייפות.

אבל עם הזמן למדו המשתתפים שבישיבות אלה אסור להתעייף. לא פעם קרה שאחד המשתתפים ניעור ממש ברגע האחרון, והבחין כי פרס עומד לקבל את הסכמת המשתתפים האחרים למשהו שהוא אינו מסכים לו בשום פנים. לאחר שעמדו על הסכנה, שינו המשתתפים את סדר יומם. נסו לצלצל בשעות שתיים עד ארבע אחרי הצהריים אל המוזמנים לבית פרס: תמצאו, שרובם אם לא כולם, בסיאסטה – הכנה לפגישה הלילית אצל סוניה, העלולה להסתיים בשתיים ואפילו בשלוש לפנות בוקר.

אחת ההנאות הקטנות של המשתתפים, אתנחתא מהדיונים המפרכים, היא לצפות בשידורי הרשות הליליים בטלוויזיה, ובמיוחד בפריטים העוסקים בישיבה שהם משתתפים בה. בין קוקי לקלמנטינות (שכחתי לציין שסוניה מגישה גם פירות העונה), הם רואים ושומעים את השדר הקופא בחוץ מודיע בארשת חשיבות כי בשעה זו מכונסת בבית ר"ם ראש הממשלה פגישה שבה עלולה ליפול הכרעה על התכנית הכלכלית: אם יוודעו ההחלטות במהלך שידור זה, נחזור אליכם עם הפרטים. באותו רגע עושה קיסר, עם ההומור המיוחד שלו, לקרוא לעקרת הבית: סוניה, אבל נגמרו הקלמנטינות וסוניה, מארחת למופת, משיבה: בשבילך, ישראל, אפילו פומלה.

הפער בין עמדות המוזמנים לישיבות הליליות הראשונות אצל פרס היה עצום. אכן, הם הסכימו על הדברים היסודיים ביותר, כלומר, לשמור על היציבות ולחדש את הצמיחה, אך מעבר לזה לא היה מוסכם עליהם דבר. אחרי מספר רב של ישיבות, שבהן השקיע פרס את כל כשרונו ליישוב ניגודים, גישור פערים ומציאת מכנה משותף, יש כבר תוצאות ראשונות:

ברור עכשיו לגמרי, שלא יהיה קיצוץ בבטחון, לא יהיה קיצוץ בבריאות, לא יפוטרו מורים במשרד החינוך ולא יקוצץ תקציב החינוך. כמו כן לא יפוטרו 3% מעובדי המדינה. לא יוטל מס על קרן השתלמות, על תכניות חיסכון, על קיצבאות לנכים, קשישים וילדים. לא יבוטלו הפטורים וההקלות לתושבי עיירות הפיתוח. שיעור המס המירבי לא יהיה 45%. לא ייגבה היטל רופא ולא היטל אישפוז, וגם לא תוטל אגרת חינוך. לא יהיה פיחות. לא תעוקר תוספת היוקר, לא במלואה ולא בחלקה. ולא תהיה הקפאת שכר. לא יוטל היטל על אשראי מחו"ל ומעמד מפעלי השירותים לא יושווה למעמד התעשייה, ולא תקוצץ הסובסידיה לתחבורה הציבורית.

נותרו עדיין מן התכנית סעיפים אחדים שטרם הורדו מן הפרק. אין ספק שגם הם יטופלו בישיבות הליליות הבאות אצל סוניה. הכל בהסכמה. כמובן, כי בלי קונסנסוס אי אפשר להשיג כלום.

האחריות בפרשת השב"כ

גם ועדות חקירה ממלכתיות אינן נוהגות לקבוע "אחריות מיניסטריאלית" של שרים במקרים שבהם אין אשמה אישית מצדם

מאת ד"ר זאב סגל

לכאורה, דו"ח המשפטנים בפרשת השב"כ, שחובר בידי צוות מוזמן ואמין בעקבות חקירה משטרתית מקיפה, צריך היה להוות סוף פסוק בעניין מטריד זה. משהעניק נשיא המדינה חנינה לרוב אלה הנמנים עם "הדרג הביצועי", ומשאושרה ממכרתו לחוק בידי בית־המשפט העליון, לא יכול הדו"ח לשנות דבר בחסינותם של אלה מפני העמדה לדין פלילי. על מתן החנינה נאמר כבר כל שהיה צריך להיאמר, ואין עוד טעם להשחית מלים על כך. מה שנותר לדיון הוא שאלת האחריות – המשפטית או הציבורית – של "הדרג המדיני" לאשר אירע.

בהקשר זה ברור הדו"ח, ואינו מותיר מקום לספק. ראש הממשלה, יצחק שמיר, לא נתן הוראה לראש השב"כ לשעבר להרוג את המחבלים, ולא נתן גיבוי לביזוי ראיות ולשיבוש הליכי המשפט על־ידי אנשי השב"כ. כך בשאלות המרכזיות, וכך גם לגבי "האשמות" אחרות, שביקשו לייחס לראש הממשלה מידע על אשר נעשה. מה שנכון לגבי שמיר, נכון גם לגבי כל האחרים הנמנים עם "הדרג המדיני". בתמציתו: לא מצא דו"ח המשפטנים כל ראיה המוכיחה לגבי אשמתם האישית של אלה הנמנים עם הדרג הפוליטי. בעצם קביעות אלה אמור הציבור בכלל, ללא הבדלי זהות פוליטית, למצוא הקלה רבה. אלא שיש כאלה שאינם מוכנים להסתפק בכך, למרות שאין מי שחולק על מימצאי הדו"ח ועל המיומנות והאוביקטיביות של מחבריו.

כביכול, ראויה עדיין להידון שאלת "האחריות המיניסטריאלית" שהיא אחריותו של ראש ממשלה או שר לליקויים או לכשלונות של המנגנון שעליו הוא ממונה. זאת אפילו לא ידע על מה שנעשה, ואפילו נעשה דבר בניגוד למדיניות שאותה הינחה. אלה המצדדים עתה לאחר החקירה שנעשתה, בהקמתה של ועדת חקירה ממלכתית סוברים, שוועדה כזו, כי תקום, תמהר להצביע על "האחריות המיניסטריאלית" שלא היתה מעניינו של צוות המשפטנים. אלה מאמינים שראוי הדבר וסביר הדבר שראש הממשלה יתפטר מתפקידו, אפילו ברור שלא ידע ולא הנחה ולא נתן הוראה ולא נתן הוראה לעשות את כל מה שאסור היה לעשותו.

אפילו ניתן לבקר חלק מהנוהגים שנתגבשו, נראה שההגינות מחייבת להאיר את תמונת המצב המשפטי־ציבורי כפי שהיא. הן ועדת אגרנט והן ועדת כהן ביססו את קביעותיהן המלצותיהן אך ורק על מה שהוא בגדר אחריות אישית של שרים למעשים או למחדלים שבהם היו מעורבים באופן אישי. משלא מצאה ועדת אגרנט את ראש הממשלה ואת שר הביטחון אחראים אישית, היא נמנעה מלהמליץ המלצות לגביהם. הוועדה לא דנה בשאלת אחריותו של שר לכשלונות המנגנון שעליו הוא ממונה, והסתפקה בקביעה ש"האחריות המיניסטריאלית" ביסודה מחייבת את השר בחובת דיווח לכנסת על פעולותיו. ועדת כהן לא ראתה כלל לדון בנושא זה, והסתפקה בבדיקת סוגיית האחריות האישית, אפילו ניתן לטעון שראוי היה לה לדון בשאלת "האחריות המיניסטריאלית" של ראש הממשלה לפעולות המוסד. מכאן שקשה מאוד להניח שוועדת חקירה ממלכתית בפרשת השב"כ היתה קובעת מסקנות לגבי האחריות המיניסטריאלית של שר למעשים שנעשו בלא ידיעתו.

גישה זו של ועדות חקירה איננה נחלתה של ישראל בלבד. גם באנגליה נוטות ועדות חקירה ממלכתיות לבסס את מסקנותיהן על הפרת מה שמתחייב מקיום "אחריות אישית". ואין הן ממהרות עוד לקבוע את אחריותו של שר למעשים שעליהם לא ידע. בספרות המשפטית האנגלית ניתן למצוא עדויות רבות המצביעות על חוסר ההגינות שבהטלת אחריות על שרים למעשי הכפופים להם שנעשו בלא ידיעתם. כך, במיוחד, בעת שמדובר בפעולתם של גופים שהם עצמאיים במידה רבה, וכאלה הם, ולא רק אצלנו, גופים העוסקים בענייני ביטחון. על אותו קושי שבקביעת אחריות מיניסטריאלית, במקרה כזה, הצביע זה לא מכבר מחקר קנדי שהוכן עבור ועדה שחקרה את פעולת גופי הביטחון שם.

הגישות האמורות, המבקשות לצמצם את האחריות המיניסטריאלית למעשים שהשר לא ידע עליהם, מבקשות ללכת בעקבות המציאות שבה אין השר יכול לעקוב אחר כל פעולה ספציפית של המנגנון הכפוף לו. הן באות להיאבק בפיקציה עתיקה שלפיה כל פעולה של המנגנון היא פעולה של השר הממונה. אין לקבל גישות אלה כה במידה שהן באות לבטל כליל את אחריותו של שר לכפופים לו. הוא חייב להיות אחראי בפני הכנסת אצלנו לכל אלה הכפופים לו. אך מכאן ועד להטלת אחריות עליו למעשים פליליים חמורים שנעשו בלא ידיעתו, עוד רחוקה הדרך. אחרת, נוכל למצוא את עצמנו דורשים את התפטרותם של שרים בכל מקרה שבו נעשתה עבירה פלילית חמורה על־ידי הכפופים להם, המציאות היא כזו שבה תוכל לעלות דרישה כזו לא לעתים רחוקות מדי.

כל האמור לעיל איננו בא לגרוע מחובתו המוסרית, המשפטית והציבורית של ראש הממשלה לפעול לכך שגופי הביטחון, הכפופים למרותו, יפעלו תחת פיקוח הדוק ככל הניתן. הקנדים למדו לקח בהקשר זה, וחוקקו זה לא מכבר חוק מיוחד שנועד להסדיר את דרכי הפיקוח על שרותי הביטחון. אצלנו נראה צורך ברור בעיון מחודש בכל הקיים, ויש עוד מה להשלים בנושא זה. וזהי האחריות המיניסטריאלית בנושא – לנסות ולמנוע את שראוי להימנע ממנו.

קו המשווה / יואב קרני

דנג ישיר לנו סולו

מנהיג סין עורך מהפיכה עצומת־ממדים – בקצב שלו ★ למנהיג בן ה־85 יש סבלנות

ניו־יורק

בימי השלום השמימי בפקינג שמעה כבר הרבה קולות שירה, אבל קולות כאלה לא שמעה מעולם: סטודנטים סיניים הניפו כרזות לטובת הדמוקרטיה בגירסתה המערבית, ושרו בהתרגשות גלויה את ה"אינטרנציונל".

ואולם המערכת – שקצה־רוחם של הסטודנטים לשנות – איננה קופאת על שמריה. מאז חזר אל השלטון לפני שמונה שנים דנג שיאופינג, שסיפור חייו מזכיר את האגדה על עוף החול, היא משתנה במימדים ובקצב, שאיש לא היה מעלה על דעתו.

דנג מכיר את מגבלות השיטה. הוא ראה בחייו כיצד נהרסות תקוותיהם של מאות מיליונים שציפו לישועה ורווחה. הוא ראה מהפכנים זקנים, המאמינים כי שינון אמיתות מהוללות יכול לבוא במקום מודרניזציה ושיפור תנאי־המחייה. הוא אסר מלחמה שקטה וחסרת־פשרות על מנגנון ביורוקרטי ענק, שלמרותו סרו ארבעים מיליון חברי מפלגה.

הנוסחה שדנג גבר אומר לעקור, היא זו שהגדירה את "עליונות הפוליטיקה". הוא רצה להעמיד במקומה את "עליונות הפרקטיקה". את התססה המהפכנית, את עצרות ההמון, את הסילוק הפתאומי של יריבים פוליטיים, וביחוד את צל אי־הוודאות ששרה במשך 30 שנה על החברה הסינית – ביקש דנג להמיר בתכונה שלא היתה ידועה לסינים במהלך המאה העשרים: יציבות.

* * *

כשקיבל לידיו את השלטון בסין, עמד דנג בסוף שנות ה־70 לחייו. בגיל כזה יכול אדם לאבד את אורך רוחו, ולהתנגד להשגה מהירה של יעדים. אבל אורך־רוח הוא בדיוק מה שרצה דנג לתת לחברה, שכל השינויים המרכזיים שהתחוללו בה ב־80 השנה האחרונות היו תוצאה של דחיקת־הקץ.

ב־1980 הוזהר דנג בנאום פומבי, כי כאשר "חזוניות וחירות הביטוי מתנגשות עם יציבות ואחדות, לעולם אין אנחנו יכולים לבקש לנו את הראשונות על חשבון האחרונות". הנחות כאלה שימשו הרבה "שליטים אוטוריטאריים, כאשר עמדו להפקיע מנתיניהם את החירות, ולהעניק לעצמם מונופול על הכוח הפוליטי. אבל בשש השנים שחלפו מאז, התקדם דנג צעד אחר צעד בניסיון להעניק "חזוניות", חירות ביטוי, "יציבות" ו"אחדות" לסינים באותה שעה עצמה.

זו ביסודה "מהפיכה מלמעלה", ובתור שכזאת אין היא מתנגשת, על פניה, עם עקרונות הממשל הלניניסטיים המסורתיים. כפי שאמר אחד מסגני ראש־הממשלה של סין לאחרונה: "דמוקרטיה יכולה להיות טובה שאנחנו מרעיפים על ראשם של מישהו מסוים". אלא משזו אותה דמוקרטיה מורעפת, היא חדלה להיות בגדר טובה, והיא הופכת שיגרת־חיים.

המהפיכה השקטה של דנג שיאופינג מכוונת לעקור מתוך המערכת אותן פיקציות ואותם אלמנטים, המסוגלים לחזור ולטלטל אותה אל הימים הלא־כל־כך טובים ההם.

בנובמבר התלונן ביטאון האיגודים המקצועיים של סין, "יומון הפועלים", על הפוליטרוקים חסרי הכוח, הקצינים הפוליטיים, שהמהפיכה העידה אותם להוסיף ולשמור את הלהט המהפכני על אש גדולה. הם מופקדים על החינוך האידיאולוגי של המונים, אותם ראה דנג כאחראים לתפיסה של "עליונות הפוליטיקה".

"יומון הפועלים" כתב על הפוליטרוקים: "הם מתגעגעים אל הימים, שבהם היתה הפוליטיקה עליונה. הואיל והם חוששים שאיש לא יאזין להם, הם מנסים מתוך ייאוש לשלוט על כוח־אדם (במקומות־עבודה), ועל חלוקת מענקים ודיור". גרוע מזה, "השוטרים האידיאולוגיים" האלה – הוסיף "יומון הפועלים" וכתב – "משתמשים בכוחם כדי להתנכל לאלה, הרוצים להמיר את הדוקטרינות הכלכליות המרכסיסטיות במבואותיהם של שוק חופשי".

כאן עבר "יומון הפועלים" לשבח את הפוליטרוקים באזורים הפרובינציאליים של סין, המקדישים את שיעורי האידיאולוגיה שלהם להדרכת האיכרים כיצד להתעשר. ואמנם, סיכם "יומון הפועלים", המטרה העיקרית של התיקונים בסין היא "לפתח שיטה כלכלית שתנחיל להמונים עושר".

הביטאון הרעיוני של המפלגה הקומוניסטית, "הדגל", קרא לא מכבר לאנשי המפלגה לקרוא דווקא את כתביו של ג'ון מיינארד קיינס – מי שהשפיע על כלכלת המערב לאחר מלחמת העולם השנייה יותר מכל בני דורו. "בין אם אדם הוא מרכסיסט ובין אם לאו", כתב העיתון הסיני, "בין אם הוא תומך בקיינסיאניזם, ובין אם הוא מתנגד לו – צריך אדם לדעת את הדוקטרינה של קיינס".

לשון אחר: בשעה שהמפלגה הקומוניסטית קוראת תיגר על הפרקטיקה המרכסיסטית, מזמין הביטאון הרעיוני שלה את חברי המפלגה לתת את דעתם על דוקטרינה, שאולי היא זו שהצילה את אירופה המערבית מן הקומוניזם.

בפרסומים אקדמיים בסין הוסרה למעשה הצנזורה. אקדמאי אחד העיד באוזני כתב של ה"ניו־יורק טיימס", שבאקדמיה הסינית "אין עוד טאבו". אקדמאי אחר, איש מדע־החברה מאוניברסיטה בפקינג, גד באיישאן, אמר לשבועון ההונג־קונגי "השבוע באסיה": "רק כאשר יש חילוקי־דעות, אפשר לגבש מטרה משותפת. רק כאשר ניתנת לדיעות האפשרות להתמודד זו עם זו בהתמודדות חופשית, יכולה האמת לעמוד במבחן האמור של הניסיון".

* * *

הדיעות הנשמעות עכשיו בגלוי בסין, אינם רעיונות של תיקונים קוסמטיים בפרקטיקה המרכסיסטית־לניניסטית, מבחינה אידיאולוגית. יש כאן פריקת־עול גמורה. ומאחר שהדיעות המופשטים על זרות האידיאולוגיה הם רק צד אחד של הטלטלה הגדולה בסין, שהטלטלה הזו אינה פוסחת על שום מישור ממישורי החיים – אפשר להתחיל להבחין בה בסימנים של אי־הפיכות.

אבל אלה רק סימנים. עדיין אי־אפשר לומר, שהמהפיכה הדנגיסטית ניצחה. עדיין גדול מאוד מספר המתנגדים התופסים עמדות־מפתח, ומנסים לסכל את המהפיכה. הסטודנטים ברחובות עשויים לתת למתנגדים האלה כוח, ולאפשר להם לסיים את הניסיון המרתק לדמוקרטיזציה של חיי המדינה המאוכלסת ביותר בעולם.

דנג שיאופינג נוהג בסטודנטים שלו סבלנות מופלגת, אבל הוא לא יוכל להניח להם להכתיב את קצב המהפיכה המודרכת שלו. אילו יכול לשתף אותם בחישובים השקטים שהוא עושה, אולי היה אומר להם: אנחנו נגיע גם אליכם, וזה יקרה יותר מהר ממה שאתם מעלים על דעתכם. אבל אם אני יכול להתאזר בסבלנות בגיל 85, גם אתם יכולים".

העיר הגדולה מכינה לך קבלת פנים חמה:

כל מה שתיכננת לעשות בחופשה – מחכה לך עכשיו בתל אביב: תיאטרונים ובתי קולנוע, מוזיאונים ובתי קפה, מלונות ומסעדות, טיילת מקסימה וחנויות בלי סוף, מועדוני לילה ופאבים ובילויים של עיר אמיתית.

הנחות במלונות (המחירים ל-2 לילות לפחות)

5 כוכבים	דן פנורמה	03-663311	41.5 ש"ח
	פלזה	03-299555	57 ש"ח
	רמדה קונטיננטל	03-296444	52.5 ש"ח
4 כוכבים	בזל	03-244161	38 ש"ח
	טל	03-455281	34.5 ש"ח
	קונקורד	03-659241	34.5 ש"ח
	קאונטרי קלאב	03-415261	34.5 ש"ח
	כפר המכביה	03-715715	34.5 ש"ח
	פרק	03-651551	34.5 ש"ח
3 כוכבים	אורה	03-650941	22.5 ש"ח
	אמבסדור	03-655118	25 ש"ח
	מוס	03-651655	25 ש"ח
	פלורידה	03-242184	22.5 ש"ח
	שלום	03-243277	25 ש"ח
	עמי	03-249141	25 ש"ח
	סיטי	03-246253	31.5 ש"ח
	מקסים	03-653721	22.5 ש"ח

כל המחירים בתוקף בחודשים ינואר-פברואר 87', כוללים מע"מ ודמי שרות, לאדם בחדר זוגי – בתפוסה זוגית, ללילה, לינה וארוחת בוקר.

הנחות מ-10% עד 30% בחנויות דיזנגוף סנטר
הדייט – מרכז לטיפות, פרפומרית בדורית, מספרת ראש חדש, אופטיק סנטר, בולי לב, שורשים – עבודות אמנותיות בעץ, דוכסית – נעלי נשים וגברים, בית אופנה שודית בן ישראל, הוסר מדבקות, הלבשת נשים לה בון טון, הלבשת סנטר סקאר, הלבשה לנשים ויזד פרית, איתי סטודיו לאופנה, בוטיק בן צ'אנס, בגדי לה סור אייפל, ביגוד אר.א.או, ביזאר – אופנה לגברים, נייסטר ביוטי, ביתל נאש, צליל אלקטרוניקה, לי – אופנת נשים וגברים.

הנחות מ-10% עד 15% בכיכר נמיר
שוקל תעשיות, שוק מטבעות בינלאומי, לאריס בולים ויודאיקה, מצלמות העיר, פלאוש גורדון, ספורטיק היילין, פור יו, אנט מרינה, חן מתנות, דסקל אוצר מתנות, שרה, צדי מזכרות, נאש, ג'ימסי, נאז, פיצה רוקסי, סנסט, פיצריה רימיני, רונדו, ספארי, אלסקה, מסקט מרינה.

הנחות מ-10% עד 30% ברחבי תל-אביב
בית ליסין, לפיד תעשיה קרמית, משכית, המרכז הלאומי תל-אביב רמת-גן, התזמורת הקאמרית, אוריס, אוצרי מגדל שלום, מוזיאון תל-אביב, החוויה הישראלית, תיאטרון מחול ענבל, מוזיאון הארץ, מוזיאון ההגנה, סטודיו לאופנה אנדריאה אילון, בית ראובן, בת דור, עודד גרא, בית התפוצות, תיאטרון הבימה, התיאטרון הקאמרי, קבוצת התיאטרון נוה צדק, תכשיטי קרן אור, תמנה בונס, בגאינג – שירותי תחבורה ותיירות, תיאטרון החמאם, דן יתניסר, הגן האקוסטי בבני יהושע, אגד תיור, טאב הרצוף, הבלט הישראלי.

העמותה לתיירות תל-אביב-יפו
התאחדות המלונות בתל-אביב

هكذا عن الأصل

صحفنا من الداخل

מנועי בית שמש (ב)

התחלות צרפתיות

אהרן נחשון פוטר מתפקידו לאחר שהצליח כמעט למחוק את חובות החברה מימי ההרצה

מאת שמשון אריליך

כאשר שמע אהרן נחשון כי מקימים מפעל למנועי מטוסים בבית־שמש, צילצל מיד למי שהיה מנכ"ל משרד הביטחון, משה קשתי, והציע את עצמו לתפקיד המנהל. נחשון, שמילא אז תפקיד סמנכ"ל במשרד הפיתוח, לאחר שהשתחרר מצבא קבע בדרגת אלוף־משנה, ראה עצמו מתאים לתפקיד כמהנדס וכמי שנודע כמחפש אתגרים, נונקונפורמיסט המשוגע לדבר.

"דע לך שיש לנו הרבה מועמדים", אמר לו קשתי, והבטיח להודיע לו כאשר העניין יעלה על הפרק. למחרת היום נתבקש נחשון לפנות אל "צ'לדה", הוא צבי צור שהיה אז עוזרו של שר הביטחון משה דיין. צ'לדה הודיע לנחשון כי הוא האדם המסוגל להציל את הקמתו של המפעל, מאחר שהמשקיע היהודי הצרפתי שידלובסקי, בעליו של אחד המפעלים הגדולים למנועים בצרפת, טורבו מכה, כבר פסל כמה מועמדים, והודיע שללא מועמד מתאים שימצא חן בעיניו, לא יקים את המפעל בארץ.

כך החל הזיווג בין אהרן נחשון (אולק) לבין שידלובסקי וטורבו מכה, שנמשך קרוב לעשור שנים והוליד מפעל ללא רווחים גדולים, בתנאי עבודה צנועים ביותר, ללא ראוותנות אך מתאזן בהדרגה, מייצר מוצרים מתוחכמים ביחס לאותם ימים ומסיים תקופה זו במחיקת הפסדים שהצטברו בשנות ההרצה.

שידלובסקי הודיע ללוי אשכול על נכונותו להקים מפעל למכללים תעופתיים בקירוב לתקופת מלחמת ששת הימים. ההסכם על הקמת המפעל נחתם ב־4 ביולי 1967, חודש בלבד לאחר המלחמה. הדיעות חלוקות ביחס לסיבות המכריעות שהביאו את שידלובסקי להקים את המפעל בארץ. אין ספק שהאיש, שהיה כבר אז בן יותר מ־70, שאחיו היה ממקימי כנרת ואחותו ישבה בארץ, לא היה זר ליהדות ולציונות. עם זאת, אשתו הקודמת היתה גרמניה קתולית, ואשתו באותה עת היתה צרפתיה קתולית. שתי בנותיו, שאחת מהן שימשה גם כחברה במועצת המנהלים של מנועי בית שמש, היו קתוליות לכל דבר. העומדים בקשר אתו השתכנעו שלא היה להן שום יחס מיוחד לישראל.

לעומת זאת, לטורבו־מכה היו מפעלים בארצות שונות כגון פולין הודו ופקיסטן, שגם בהן היו בעיות מטבע זר והגבלות על יבוא, והמפעלים איפשרו לעקוף הגבלות שונות. בישראל היה שיקול זה קטן יותר, אם כי עד למלחמת ששת הימים, בעיות מטבע זר היו קריטיות לגבי גודל ההשקעות. ואולם בתקופה זו כבר היה ברור שיתכן אמברגו צרפתי על העברות נשק לישראל וההספקה של טורבו־מכה לחיל האוויר הישראלי "שהיתה בעלת משמעות ניכרת למפעל הצרפתי" עמדה בסכנה. הקמתו של המפעל בארץ יכלה איפוא לעקוף מגבלה זו.

* * *

לפי ההסכם, היו בידי הממשלה 49 אחוז ממניות הבעלות של המפעל, ולטורבו מכה — 51 אחוז. מחצית החברים במועצת המנהלים היו ישראלים, בעיקר פקידי משרד הביטחון ומשרד המסחר והתעשייה, ומחציתם אנשי טורבו מכה. היושב ראש היה שידלובסקי עצמו. ההשקעה בהון המניות של המפעל היתה שלושה מיליוני דולר, וכל צד משקיע את החצי. מאחר שבאותה עת הלוותה הממשלה 80 מההשקעה, למעשה השקיע מר שידלובסקי עשירית מההשקעה הכוללת במנועי בית שמש.

מכל מקום, לאחר חתימת ההסכם, הועבר נחשון למפעלים בצרפת ללמוד כתם את המלאכה. הוא הכין שם תכנית עבודה, הכוללת פירוט הייצור, ההשקעות וכד'. התפוקה נועדה לטורבו־מכה, וללקוחותיה. התכנית לא פעלה כמתוכנן.

קודם־כל, התברר שהתעשייה האווירית אינה מוכנה לקנות את המנועים למטוסי־המנהלים "ג'סט וינר" מהמפעל בבית שמש. אל שווימר, מנכ"ל התעשייה האווירית, טען כי לא יוכל למכור את המטוס בארה"ב, אם יהיה בו מנוע צרפתי. לא העילה העובדה שמטוס־הנוסעים האמריקאי "ג'ט סטרים" אף בו מנוע צרפתי. בתכנית היתה אספקה של הזמנות מנועים לחברת הנדלי פייג' האנגלית. זו היתה אחת היצרניות הידועות של מטוסי־ההפצצה באנגליה במלחמת־העולם השנייה. ואולם בעל החברה מת בדיוק באותה עת ולא השאיר יורשים. החברה התפרקה וניתנה לכונס נכסים.

גם לא היה די בהזמנות של חיל האוויר הישראלי למטוסי האימון. חיל־האוויר שוכנע להכניס למטוסי הצוקה מנועים חזקים יותר, שעדיין לא יוצרו בבית שמש.

שידלובסקי וטורבו־מכה נותרו הלקוחות העיקריים. קודם הזמינו 180 אלף שעות עבודה, שפירושן עבודה ל־150 עובדים במשך כל השנה. ב־1970 מספר ההזמנות הוכפל ויותר מכך, עד שהמפעל העסיקה ל־250 איש, וב־1971 — ל־330 עובדים. ואז קפצה על נחשון הצרה של תנאי העבודה בתעשייה האווירית. כל הארץ התקנאה בתנאים אלה. המשכורות היו גבוהות בעשרות אחוזים מהמקובל בענף. העובדים זכו בהטבות מיוחדות אם כי בדרך כלל שרה שם אבטלה סמויה עקיפה, שהקלה את עול העבודה. ברגע שמנועי בית שמש התחילו להרוויח, דרשו העובדים את תנאי התעשייה האווירית, שעסקה למעשה באותו תחום.

* * *

בשנת 1973 פרצה במפעל שביתה שארכה חודש וחצי גרמה ועודע פגימה, הפסדים ועזיבת חלק מהעובדים. אחר־כך באה מלחמת יום הכיפורים. הגיוס בן כמה החודשים שיתק אף הוא במידה רבה את העבודה והשפיע כמובן לרעה על הרווחיות. כל אותה תקופה התקיים האמברגו הצרפתי, שעיכב את אספקת חומרי הגלם כגון מגנזיום תעשייתי וגלמי. כל הגורמים האלה שיבשו את הייצור וייקרו אותו.

ואולם בדרך כלל נראתה הנהלת המפעל נראה חיובית מבחינה כלכלית, אם כי אין ספק שבנחשון היה אפשר למצוא נקודות־תורפה לא מבוטלות, כבר מעלותיו.

נחשון התבלט כ"קמצן". הוא חסך כל פרוטה. לא היו אצלו הרבה סמנכ"לים, לא היו אגפים מרובים, לא היו למפעל יותר משלוש מכוניות פרטיות. בחיסכון מוגזם יש גם כוודאי משום חסרון. אם בא אל נחשון ממונה לעניני כספים, הציע עצמו לתפקיד מנהל הכספים וביקש לדעת מה ההטבות שיקבל, היתה התשובה: אין אצלי הטבות וצריך לגור בבית שמש.

האיש לא בא. הצירוף המושלם של תבונות למילוי אידיאלי של תפקיד כלשהו — זו בעיה שספק אם תיפתר אי־פעם. את השאלה, אם חיסכון קיצוני ושמירה קיצבית על עקרונות תקציביים הם חיסרון או יתרון, יש לשפוט על־פי הקביעה מה הצד הקיצוני יותר והמסוכן יותר שבמציאות. כנראה בארץ עדיפים היתרונות על החסרונות.

בינתיים, תמה מלחמת יום הכיפורים והחל הוויכוח על ייצור מנועי ג'־79 למטוסי הפנטום והכפיר. התעשייה האווירית היתה המרכיבה של מנועים אלה מפני שהיתה בעלת תא ניסוי. הוצע אז לאחד את המאמצים. סוכם עקרונית על העברת מניות הממשלה במנועי בית שמש לתעשייה האווירית.

בפגישתו עם שידלובסקי, שר המסחר והתעשייה בר־לב ושר הביטחון פרס, דרש שווימר לפטר את נחשון. דרישתו התקבלה. האיש עזב את המפעל לאחר שהצליח כמעט למחוק את החובות המצטברים מימי ההרצה. כעבור ארבעה חודשים היה המהפך בשלטון בארץ. בעקבות המהפך הפוליטי, היהודי שנשאר על כנו מבין החתומים על החוזה — היה שידלובסקי. גם במנועי בית שמש החלה תקופה חדשה.

הטור שלי / נתן דונביץ

המתאבד ופטפוטי השכנים

מגדלי דור: החסימה מבחוץ — סכנת רכילות מבפנים

על שלושה מתאבדים דיווחו אמצעי־התקשורת באותו בוקר: שניים אלמוניים, והאחר זוהה כסביה של הדוגמנית שרונה. בישראל של היום, דוגמנית היא תמרור, ציון־דרך חברתי, וכל מה שעושה מימינה או משמאלה, אמור להיות חשוב, בעל ערך תקשורתי וחברתי. כך גם לגבי ספריות, הנקראות במקומותינו "מעצבות". שני הגברים האחרים שקיפדו דרכם אל המוות באותה יממה, לא "זכו" לכך שבתם תהיה דוגמנית או ספרית, שמדווחים עליהן במדורי הרכילות. כמעט נקברו בקבר האורח האלמוני. מאחר שכך, גם לא נודע לקורא, או למאזין, במה עסקו וכמה ילדים הותירו מאחריהם. גם אין אנו יודעים מדוע שלחו יד בנפשם. אולי — מותר לחשוב לרגע — היו להם סיבות כאלו שלחברה יש עניין בהן, כגון בירוקרטיה מגוחכת או סבל הנגרם בידי הזולת.

אני מניח, שמשפחותיהם של השניים ה"אלמונים" אינם קובלות על כך שלא נקבו בשם ובכתובת. נמנע מהן הפרסום שהוענק ביד רחבה למתאבד מבית־הדירות הגבוה והיקר במרכז תל־אביב.

כבר בפיסת־המידע הראשונה שפורסמה על אבי־הדוגמנית, צוטטו שכנים לבית, כמאבחנים וקובעים את סיבת המעשה. הם ידעו לספר לעיתונאים על היחסים המתוחים שבין המתאבד לבין זוגתו, על כך שיש לה מאהב, ועל כך שעמדה באותו יום, או למחרת, לנטוש את בעלה ולנסוע לחו"ל.

אין זה המקרה הראשון שבו עולמו הפרטי־ביותר של מתאבד, באותם בניינים, נחשף — מפי שכנות ושכנים — לתקשורת. לפני כשנה התאבדה דיירת ממשפחה נודעה. בו ביום תרמו שכנות שלה, גם כאלה שהצהירו על ידידותן וקרבתן אליה, מידע נכון או מדומה על המתאבדת ועל מחלותיה, האמיתיות או המדומות.

לא הייתי כותב על כך, אלמלא היו בתים אלה חסומים בפני מבקרים מן החוץ. אני מתכוון לחסימה פיסית. שוערים יושבים בפתחם, באולם רחבי־ידיים, ואינם מניחים לעלות לקומותיו של הבית ללא אישור בטלפון, או הודעה מוקדמת של אחד הדיירים. שומרים על פרטיות מרבית. אבל מה, כאשר מתרחש שם אירוע חריג, מתברר שה"סכנה" אינה נשקפת מן החוץ, אלא דווקא מבפנים. האחד מטה אוזנו אל מגוריו של האחר. יודעים מה עשו ומה צעקו שכניו הטובים.

כאשר נבנו בתים אלה, כתבו כמה דעות שהם מצויים בשכלולים חדישים ביותר. המתכננים שכחו, כנראה, להתקין תקרות אקוסטיות וכתלים אטומים. שמא מדברים על הכל בפתחי הבתים? מסוכן לחיות שם, גם למי שאין לו כל כוונה להתאבד.

בתים משותפים, צורת המגורים המקובלת והנפוצה ביותר בישראל, הם קסרקטינים של דיירים, ששכנותם וקרבתם נקבעות באקראי. קבלן או חברת בנייה מציעים דירות. כל הקודם זוכה. וכך אתה גר, לאורך שנים, עם בני־אדם שבינם לבינך יש מעט מאד מן המשותף, או שאין דבר. יש דיירים שאינם מחליפים מלה אלה עם אלה במשך שנים. אולי "שלום" רפוי בפתח המעלית. כך נוצר ניכור, הניכור יוצר חוסר־מתיחות כלפי הזולת. אפשר להגיד עליו הכל. הוא אינו חבר שלך.

לעומת זאת, נוצרות שותפויות אחרות, אפילו חד־פעמיות. התזמורת [illegible] למלא את קופתה במזומן. היא זקוקה לו מאוד, והתחזיות לשנים הבאות אינן זוהרות במיוחד. החליטו איפוא לערוך את "נשף היובל" של התזמורת בליל סילווסטר. שילוב שאיפשר גביית ממון רב תמורת הכרטיסים לקונצרט־פלוס־סעודה באכסדרות היכל־התרבות. שילמו תמורת האירוע החברתי, לא האוכל. כי בעד מחיר זה אפשר להסיע סעודה לשניים מ"מקסים" או ממסעדת־עשר מעולה אחרת בפאריס, ועוד לקבל עודף רב. בעד הרבה פחות, אתה סועד סעודת מלכים ב"יודפת" או ב"אלהמברה" בתל־אביב־יפו.

האירוע היה אם כן אירוע "חברתי". התזמורת פנתה אל אמצעי־התקשורת וביקשה שלא יהיה סיקור של האירוע. התקשורת נענתה, משום־מה. קשה לי להבין מדוע הסכימה. בכל מקום אחר, היה אירוע כזה זוכה בסיקור נרחב. אמרה התזמורת: התורמים אינם רוצים להיחשף.

במלים אחרות, זאת רק שאלה של מחיר כספי. בעד 500 דולר לאיש, אתה יכול לקבל גם אי־חשיפה. עוד של פרוות ביקש את הצל. אבל איך־שהוא דלף והוצג מידע "חשוב": התורמים הנכבדים, שחלקם זקפו את ההוצאה על חשבון המפעל, החברה או העסק, רקדו דיסקו על בימת היכל התרבות. קראנו שבין הרוקדים היה גם ארנסט יפת. מה נאמר ומה נדבר, תמורת המיליונים שקיבל מר יפת, ועדיין מקבל, היה מכתבו של מר זה מוכן לעשות על בימת ההיכל הרבה יותר מדיסקו. אפילו קפיצת־סמיכה או עמידת ראש. שלא לדבר על באלט קלאסי, על קצותיהם של בהונות.

המממנים ביקשו הגנה מפני [illegible] התקשורת עצמה. הגנות כאלו מתקיימות, בעת האחרונה, כאשר מגיעים אנשים כאלה אל הכותרות מכיוון שונה לחלוטין. לא סעודות, תפאורות מכסיפות, או חלטורות של בדרנים ואמנים אצל שולחנות הסועדים. בית־המשפט היה ונשאר מקום אפור, קודר, שעננה רובצת עליו. שם, אחרי הנשף, מתחילה חגיגה תקשורתית. האדון והגברת יושבים, סחוטים ועייפים, על ספסל הנאשמים.

בישראל של היום יש קשר ישיר — כפי שראינו ונוכחנו — בין שני סוגי האירועים. כמו רכבת־שדים, עולים ויורדים, עולים ויורדים, בקצב מפחיד, בין נשפי החברה לקריאה "בית המשפט!" זה, על כל פנים, היה אחד המאפיינים של השנה שחלפה.

גם אז, בהיוודע דבר החקירה המשטרתית והמעצר, מתנדבת לה קת־כוורת של הבית היקר או ה"יוקרתי" לתרום מידע בשפע. טוב־הלב אינו יודע גבולות. שכנך חושף אותם עירום ועריה.

טוב לי היכן שאני גר, וסועד היכן שסועד. וגם את המוסיקה איני מערב בתבשילים. כמו שאמר בלזאק, צרפתי חכם ושנון: אני אוהב שיער־נשים ואני אוהב מרק, אך אינני אוהב שיער־נשים במרק.

להיות חולה ולהצטלם

ועוד משהו בעניין הפרטיות. שונה לחלוטין. אנשים חולים ופצועים המובאים לבית־החולים, אינם יכולים להכתיב מי ומתי יצלם אותם לצורך פרסום כלשהו. הם אינם מסוגלים להציב תביעות. נתונים בידי הרופאים והצוות הסיעודי. ואז, בנוסף לכל צרותיהם ומכאוביהם, הם מוצאים עצמם לפתע חשופים לאור זרקור של רקורדים. מצלמים אותם לטלוויזיה. עוד כתבה על מצוקת האישפוז או עיצומי הצוות הסיעודי.

לא על כולם יודעים קרוביהם ומכריהם. אולי גם אינם רוצים שיידעו על מצבם במקום עבודתם. הם זכאים לכבוד הפרטיות, וללא הסכמה מפורשת אסור לחשוף כך בני־אדם במצוקתם. לפתע, רואה עם ישראל כולו את אמך או את זוגתך שוכבת חסרת־אונים על מיטת חדר המיון, רופא תוחב סטטוסקופ אל מתחת לחולצתה, או חושף את ירכה. נורא!

אגב, רופא המסייע בחשיפה הזאת מפר את הסודיות הרפואית. כאשר הוא שותף למעשה הצילום, הוא חושף את עצם העובדה שפלוני חולה, וללא הסכמתו המפורשת של החולה אסור לו להיות שותף לכך. חולה בא לבית־החולים כדי לקבל עזרה, לא כדי ליטול חלק במבצעי־ [illegible].

אילו הייתי רואה אדם יקר לי במצב זה על מסך הטלוויזיה, הייתי מזדעק ומוחה. על כן, טוב יעשו הנהלת הטלוויזיה או הוועד המנהל של רשות השידור, אם יורו שלא לצלם חולים ללא הסכמתם המפורשת [illegible]

רצח יהודים באיטליה

מי רצח תשעת אלפים מיהודי איטליה במלחמת־העולם השניה?

מאת חולדה ליברנומה

פירנצה

בראשית נובמבר יצא לאור ספרו של העיתונאי־הסופר האיטלקי קאראצ'ולו, העוסק ביהודי איטליה במלחמת העולם השניה. קאראצ'ולו ערך סדרת תכניות בטלוויזיה, בראשית דצמבר, על הנושא החוזר באחרונה לאמצעי התקשורת האיטלקים, כשהמגמה היא הדגשת הסיוע שהוגש ליהודים בשנות השואה והתעלמות משיתוף פעולה של השלטונות עם הצבא הגרמני. הסיפור האמיתי הוא שילוב של אורות וצללים, כפי שמוכיח המכון לחקר יהודי איטליה במילאנו במחקר שסיים באחרונה בשביל יד ושם.

"אין לי אלא להודות לשכנים ולידידים קאתולים, אם ניצלנו", אומרת לי אלאנה ארטום, אלמנת הסנאטור הליברלי אטאנציו, חבר ועד הנהגת המרי בפירנצה בשנות המלחמה האחרונה. "אנשים אלה סייעו לנו, וגם חבר פעיל במפלגה הפאשיסטית, שגר בבית בו הסתתרנו תקופה קצרה, לא גילה את הדבר למשטרה".

דברים דומים סיפרה לי ד"ר ריטה לוי מונטאלצ'יני, כלת פרס נובל ברפואה.

"משפחתנו המורחבת, 23 נפשות, נמלטה להרים בסתיו 1943," מספר ד"ר פיפרנו, רופא ידוע. "בכפר ידעו שאנחנו יהודים. יום אחד הלשינו עלינו, אך שעות מספר לפני שהגיעה המשטרה היה מי שהזהיר אותנו וכך ניצלנו".

"בספטמבר 1943 עברנו לגור בבית הכפר", מספר ד"ר סרנין, חבר פעיל במפלגה הסוציאליסטית. "רבים ממתנגדי השלטון הסתתרו אז בכפרים ואנחנו נחשבנו כמשתייכים עליהם, הגם שקשה כאן להבחין בין יהודי ללא יהודי. מאוחר יותר, כשהחמיר המצב, ברחנו לשווייץ. הפקדנו את רכושנו בידי אנשים שידענו היטב על מוצאנו. רק בעמל רב החזרנו הרכוש כשחזרנו. רוב הרהיטים שנגנב, לא נמצא. כשחזרנו לבית הספר, לא שאל אותי איש מה קרה לנו. ניסו להתעלם".

סיפורים דומים אפשר לשמוע לאלפים מפי יהודי איטליה.

ובכל זאת, איך נתפסו מסתיו 1943 ועד סוף המלחמה באיטליה, ב־25 באפריל 1945, חמישית מיהודי המדינה, בעוד השטח בשלטון פאשיסטי וגרמני מצטמק והולך?

חוקי הגזע של מוסוליני

את הקרקע לחוקי הגזע, שאושרו ב־1938, הכשיר שלטונו של מוסוליני במסע הסברה אנטישמי בו הוחל ב־1935. יהודים סווגו לפי החוק כאזרחים ממדרגה שניה. חלה עליהם חובת רישום מיוחדת, ועל הקהילות הוטל למסור רשימות מדוייקות למשטרה. רשימות אלה איפשרו לשלטונות האיטלקים ולגרמנים, אחרי 1943, "לרכז מספר גדול של יהודים", אומרת ד"ר סאצ'ן, חוקרת במכון למחקר יהדות במילאנו. "השלטונות האיטלקים איפשרו טכנית את הרצח ע"י ריכוז וריכוז יהודים, אף שלא ביצעו אותו מעשית". היא אומרת.

חוקי הגזע אסרו להעסיק יהודים בפקידות הציבורית, בצבא, בבנקים, בחברות הביטוח, במקצועות חופשיים, וחלק חשוב מיהודי איטליה נשארו ללא פרנסה.

הבעיה הגדולה היתה גורלם של היהודים תושבי אזורי השלטון הנאצי־פאשיסטי אחרי ספטמבר 1943, כשהמרשאל באדוליו חתם במצוות המלך על שביתת נשק עם בעלות־הברית, אף שאותה שעה שוחרר רק חלק מדרום איטליה. אזור נקי כמעט מיהודים זה מאות שנים. יהודים הוכרזו ע"י ממשלת רומא הפאשיסטית כאויבים, רכושם הוחרם לטובת נוצרים נפגעי הפצצות בעלות הברית. פיקוח מיוחד הוטל על זוגות מעורבים, אך הוא בוטל למעשה בלחץ הוואתיקאן. חלקם חזר ליהדות אחרי המלחמה. חלקם שמר על קשר הדוק עם העם היהודי, אף שמרבית עזב את היהדות, והאחרים פנו לה עורף.

באוקטובר 1943 נשלחו לאושוויץ 2,014 מיהודי רומא. מעטים מהם חזרו. דבר זה נעשה ממש מתחת לחוטמו של הוואתיקאן. מראשית דצמבר 1943 נעשה מסוכן ליהודי ללכת ברחובות ערי איטליה.

הרוב לא שיתף פעולה

מרבית האוכלוסיה האזרחית לא שיתפה פעולה עם השלטונות ברדיפת יהודים. האנטישמיות העממית אינה טבועה בדמו של האיטלקי המצוי, בעוד שחלק לא נפרד ממסורתו הוא יחס אנושי לנרדף. יש גם לזכור, שככל שחזית המלחמה נעה צפונה, כך גברה הציפיה לניצחון בעלות הברית, ויהודים נחשבו מקורבים למנצחים. מורת רוח כללית הניעה את השלטונות האיטלקים להפסיק בדצמבר 1943 משלוחי חולים וקשישים למחנות. כך ניצלו כמה מאות יהודים בבתי חולים ובבתי אבות, בסיוע רופאים ושוטרים ידידים. רבים אחרים הסתתרו במנזרים.

הסיוע ליהודים התבטא, בראש ובראשונה, בהיעדר שיתוף פעולה, אך גם בסיוע להשגת מזון ומקום מחבוא ובשמירה על רכוש יהודי ציבורי ופרטי, אף שהיו גם מקרי גניבות, מסביר ד"ר יונה, יושב ראש הוועדה של ניצולי המחנות, כמו למשל חלק מרכוש קהילות ונציה, אסטי ואנקונה. הגיעו הדברים לידי כך, שמפקד משטרת רומא דרש שיתוף פעולה משוערי הבתים המשותפים באיתור יהודים.

הקהילות היהודיות מפוזרות ואין להכיר יהודי על פי מראהו החיצוני. העובדה שאלפי יהודים נתפסו ונמסרו לגרמנים מוכיחה, שהיו באיטליה מאות ואולי אלפי משתפי פעולה פעילים.

למה לא נשפטו משתפי פעולה ורוצחי יהודים? בשאלה זו פניתי לאנשי מכון המחקר היהודי במילאנו, למשפטנים לא־יהודים, לחברי תנועות־המרי האנטי־פאשיסטיות וליהודים. בחודשים הראשונים אחרי המלחמה עשו הפרטיזנים האנטי־פאשיסטים למיניהם, קומוניסטים ולא־קומוניסטים, דין לעצמם. כשם שמוסוליני ואהובתו, קארלה פאטאצ'י, הוצאו להורג ללא משפט, כך רבים מהמנהיגות הפוליטית הבכירה, מפקדי משטרה, פעילי מפלגה הפאשיסטית ורבים ממפקדי היחידות הנודעות לשמצה התעללו בפרטיזנים ובאוכלוסיה האזרחית, לרבות יהודים. במצב של מתיחות וחוסר ביטחון, הוחלט אז על חנינה כללית.

משפט יהודי לפושעי־מלחמה

"משפט נירנברג" לא נערך באיטליה. המשפט היחיד בו נדונה בארכות פרשת גירוש יהודים למחנה מוות ורצח יהודים באיטליה, היה משפטו של הגנרל הרברט קאפלר, איש האס־אס, מפקד רומא שנמצא אשם בגירוש יהודי העיר, בסחיטת כספים וברצח בני ערובה. הוא נידון למאסר עולם (עונש המוות בוטל ב־1946), אך נמלט מבית חולים ברומא, בקיץ 1982, בנסיבות מסתוריות, ומת בביתו בגרמניה.

לא רק משתפי הפעולה עם הגרמנים בגירוש יהודים לא נענשו לאחר החנינה, אלא גם אלה שפעלו נגד תנועת המרי האיטלקית, וכן הקצונה הבכירה שלא ידעה למנוע את התפרקות הצבא בסתיו 1943 והעברת מאות אלפי צעירים לעבודה בגרמניה.

איטליה ביקשה לשכוח ולהשכיח את חלקה במלחמה ואת היותה בעלת בריתה של גרמניה הנאצית עד לספטמבר 1943. כשבא ראש הממשלה דאז, אלצ'ידה דה גאספרי, דמוקרטי־נוצרי ואנטי פאשיסט מובהק, לשאת ולתת עם מעצמות הברית על תנאי השלום, הוא הציג את איטליה כארץ כבושה ולא כארץ כובשת, כקורבן הגרמנים ולא כבעלת בריתם, והדגיש את סבלה של האוכלוסיה האזרחית אחרי שביתת הנשק. מסיבות של אינטרס פוליטי בינלאומי, נוח היה לארצות הברית ולבריטניה להטות אוזן לראש ממשלת איטליה, שהיתה אז בשליטתן, ואיטליה זכתה בתנאי שלום טובים לאין ערוך מאשר חברותיה בציר, גרמניה ויפאן.

בכל הנוגע ליהודים, נעשה מאמץ רב להאדיר את מעשי הסיוע הרבים מצד האוכלוסיה והכנסיה ולהתעלם מפרשת משתפי פעולה איטלקים וסיוע השלטונות האיטלקים לגרמנים, כאילו הרדיפות היו של הגרמנים בלבד. יש גם לזכור, מסבירה נשיאת הקהילות היהודיות, טוליה צבי, שעם השחרור חזרו יהודים מיד לפעילותם הרגילה במשרדי הממשלה, בצבא ("לימים היה הרמטכ"ל, הגנרל ליוצ'י, יהודי ופרטיזן לשעבר) ושנות הרדיפות נחשבו להם כשנות עבודה רגילה לגבי קידום, שכר ופנסיה. הם קיבלו פיצויים כיתר נפגעי מלחמה, כי איטליה לא שילמה פיצויים ליהודים, להבדיל ממערב־גרמניה, הגם שהנזק כאן היה שולי, יחסית. רובם המכריע של בתי הכנסת ובתי הקהילות לא נפגע, וכך גם הרכוש הפרטי, וגם מסיבה זו נשארו רוב יהודי איטליה במקומם אחרי קום מדינת ישראל.

המוסדות היהודים בעולם, מדינת ישראל ויהדות איטליה עצמה, למעט מקרים חריגים, מעדיפים לזכור את הצד היפה ביחס העם האיטלקי ליהודיו, מתוך השוואה עם יחס האוכלוסיה האזרחית ברוב ארצות הכיבוש הגרמני.

עולים ויורדים / גדעון אלון

איך לבלום הנשירה

בקרב פעילי עליה מבריה"מ מקננים חששות כבדים, כי גם אם ראשי הקרמלין יפתחו את שערי היציאה, רק קומץ מכלל היהודים יעלו לישראל ואילו חלק הארי של היוצאים יהגרו למדינות המערב ובעיקר לארה"ב. לפי נתוני משרד הקליטה, בשנות השבעים (בעיקר מ־1973 ואילך) יצאו מדי חודש מבריה"מ אלפי יהודים, ומרביתם נשרו בדרך והיגרו לארה"ב (בסך הכל מעריכים את מספר הנושרים בכ־102 אלף). גם בשנים האחרונות, כאז סגרו השלטונות הסובייטים את השערים כמעט לחלוטין, ורק קילוח דק של יהודים הצליח לצאת משם, מרבית היוצאים נשרו בדרך ולא הגיעו ארצה. גם בשמונת החודשים הראשונים של 1986 הגיעו ארצה רק 118 מתוך 500 יהודים שיצאו מגבולות בריה"מ.

במסמך פנימי שהעביר שר הקליטה יעקב צור לראש הממשלה יצחק שמיר הוא מדגיש כי הנשירה אינה נובעת מקשיי הקליטה בארץ. לפי הערכה המתבססת על מחקרים שנעשו בקרב אוכלוסיית הנושרים בווינה, מתברר כי הדעה הכללית של הנושרים על אפשרויות הקליטה בארץ היא טובה.

אם כן, מדוע בכל זאת הם נושרים? השיקול העיקרי נובע משאיפותיהם החומריות והמקצועיות ומן ההבנה שיצליחו להסתדר טוב ומהר יותר בארה"ב, קנדה ואוסטרליה מאשר בישראל. פיתוי נוסף מהווים הסדרים הקיימים. כל יהודי המגיע לווינה יודע היטב שבעלייתו לישראל הוא מאבד את זכותו ליהנות ממעמד של פליט בארה"ב וכי שעריה של ישראל יהיו פתוחים בפניו, בכל עת, גם אם לא ייקלט בארה"ב. נוסף לכך, הארגונים היהודיים בארה"ב (ובעיקר ארגון הסעד היהודי היא"ס) מושיטים סיוע חומרי ואדמיניסטרטיבי לנושרים מן הרגע שכף רגלם דורכת על אדמת אוסטריה ועד להגיעם לארה"ב. גם לעובדה שלחלק ניכר מהנושרים יש בני משפחה שהיגרו לארה"ב בשנות השבעים והם רוצים להתאחד עמם, יש חשיבות רבה.

כל המאמצים שנעשו עד כה (החל בהם עוד בעת כהונתו של מנחם בגין כראש ממשלה) לשכנע את ראשי הארגונים היהודיים להפסיק את הסיוע לנושרים ולהפציר בממשל האמריקאי שיחדל להעניק לנושרים מעמד של מהגרים משום שהם יוצאים מבריה"מ עם ויזה לישראל, נכשלו כשלון חרוץ.

בתזכיר ששיגר לראש הממשלה, חוזר השר צור על רעיון ישן (שהועלה בזמנו ע"י יו"ר הנהלת הסוכנות אריה דולצין) ליזום טיסות ישירות של היהודים מבריה"מ לישראל. לדברי השר צור, אם יחליטו הסובייטים על יציאת יהודים, הרי שגם להם אינטרס בטיסות ישירות. מצב של הגירה חופשית למערב טומן בחובו יסוד של תסיסה פנימית בבריה"מ, תסיסה אותה היו מבקשים השלטונות למנוע. לעומת זאת הגירה ישירה לישראל, אשר אינה אטרקטיבית לכלל האוכלוסיה, מנטרלת את אלמנט התסיסה הפנימית בבריה"מ.

השאלה היא, האם יש סיכוי ממשי להגיע לסיכום עם השלטונות הסובייטיים כי יאפשרו טיסות ישירות לישראל? שכן יש להניח שגורבצ'וב אינו מעוניין להכעיס את ידידיו חאפז אסאד ויאסר ערפאת, שבוודאי לא יצהלו למשמע הידיעה שהסובייטים לא רק מאפשרים ליהודים לצאת, אלא אף מסייעים בידם להגיע למדינה הציונית ולחזק את כוחה.

לפיכך נראה כי על הממשלה לחפש מוצא אחר לבלימת ממדי הנשירה. הצעתו החלופית של השר צור, "לעקוף" את תופעת הנשירה, על ידי הגברת המאמצים לשכנע את הממשל האמריקאי להסיר את מעמד הפליט שניתן לנושרים ובדרך זו להקטין בצורה משמעותית את מספר המהגרים לארה"ב, נראית מעשית יותר מאשר טיסות ישירות מבריה"מ. אולם לפני ששמיר ופרס נוקטים יוזמה ומנסים לשכנע את ראשי הממשל להסיר את מעמד הפליטים שניתן לנושרים, עליהם לקבל את הסכמת היהודים היוצאים מבריה"מ לעלות לישראל, משום שכל יהודי זכאי לחופש הבחירה ואין לדרוש ממנו לבוא ארצה בעל כורחו.

שיפור תדמית הסוכנות

שלמה גוית: יוזמה חדשה לשיפור תדמית

מנכ"ל הסוכנות היהודית, אלוף (מיל') שלמה גוית, יזם הצעה להקמת יחידה מרכזית לתקשורת ולהסברה, כדי לשפר את תדמיתה הירודה של הסוכנות. במסמך פנימי שהכין באחרונה כותב גוית: "הכל מודים כי בעיית תדמיתה של הסוכנות, בעיית יחסי הציבור שלה, היא בעייה בעלת חשיבות ראשונה במעלה להמשך תפקודנו. גוף ציבורי הבנוי כולו על הרצון הטוב של יהדות הגולה, אינו יכול להרשות לעצמו תדמית גרועה כל־כך וחובה לעשות כל שביכולתנו לתיקון המצב".

גוית מציין כי הקמת היומ"ה (היחידה המרכזית לתקשורת ולהסברה) תחייב ייזום ועריכת סקרים על מנת "לתת לנו תמונה אמינה ומפורטת על הלכי הרוח כלפי הסוכנות ופעולותיה". לדעתו תדמיתה של הסוכנות מושפעת מאי קיומה של יחידה ליחסי חוץ ראויה לשמה. "יחד עם זאת," מדגיש ראש אג"ם לשעבר, "המפתח לבעייה לדעתי, אינו טמון בנושא ההסברה אלא בעצם מהותה וצורת תפקודה של הסוכנות, ממש כמו כל מוצר אחר, לא מספיקה פרסומת טובה. המוצר חייב להוכיח את יתרונותיו באופן אובייקטיבי".

מנכ"ל הסוכנות מדגיש כי על הסוכנות להתמודד ולתת תשובות משכנעות בשלושה תחומים: להוכיח ולשכנע שהסוכנות חשובה, נחוצה ואין לה תחליף ב־1987; להוכיח ולשכנע שהסוכנות משיגה תוצאות טובות בכל אחד מתחומי האחריות הפעולה שלה; לשכנע ביעילות פעילותה, ובניצול נבון ותכליתי של המשאבים העומדים לרשותה.

גוית מציע גם לנקוט מדיניות הסברה וקשרי ציבור חדשה. לדעתו "לא יעלה על הדעת כי גוף ענק כשלנו, המפעיל כ־400 מליון דולר בשנה, אין לו מה לספר על הישגינו ופעולותינו".

דומה, שהרעיון כשלעצמו עשוי להיות חיובי (הגם שמדובר בהעסקה של כתריסר עובדים ובהוצאה כוללת של כ־600 אלף דולר לשנה), בתנאי שאין זה מוסד נוסף, עתיר כפילויות, ויינקטו בו בצעדים מרחיקי לכת לחסכון וייעול.

היטיב להגדיר זאת מנכ"ל הסוכנות בעצמו בתזכיר שפירסם: "עלינו להוכיח כי יש לנו מנגנון יעיל, מינימלי וחסכוני. אנו רגישים לביקורת. אנו מוכנים לשפר כל ליקוי שנתגלה ואנו נותנים למבקרים תחושה כי התחשבנו בביקורתם. מבחן היעילות נמדד קודם כל בכל אותם נושאים שמטרידים כל־כך את כלי התקשורת ואת עין הציבור. נסיעות ושליחויות לחו"ל, בתי מלון בהם מתאכסנים. מסיבות שנערכות לפי גישות, כלי הרכב הצמודים וכיו"ב".

משפט / חיים ברנזון

סירוב בעל העסק להראות שיק

לפקיד השומה אין סמכות לפשפש בכיסו של אדם גם כשהוא נמצא בבית עסקו ואין לפגוע בפרטיותו

בחלוקי הדעות בבית המשפט העליון בשאלת נטל הראיה, דהיינו מי חייב להוכיח — פקיד השומה או הנישום — כי שיק שנמצא בכיסו של הנישום, בזמן בקורת מס בעסקו, הוא תקבול עסקי שלא נרשם מייד בספרי החשבונות או שיק פרטי שאינו חייב ברישום.

ספור המעשה היה שבשנת 1981 נערכה בקורת מס הכנסה בעסק של מיכאל דן. המבקרים בקשו לדעת את מספר הטלפון של יועץ המס של הנישום, והוא הוציא מכיסו ארנק או פנקס. המבקרים הבחינו בשיק עצמי שבצבץ ממנו ובקשו לראותו. אך בעל העסק מאן להראותו. לדברי המבקרים אמר להם הנישום "כבר היה לי בעייה עם שיק לכן אני לא מראה לכם". הדבר נרשם בדו"ח הבקורת, אך הדו"ח לא נחתם על ידי המערער והעתק לא נמסר לו.

מר דן הכחיש את גירסת המבקרים והסביר בעדותו, שהיה זה שיק פרטי שהוכן כמתנה לחתונה שנערכה יום לפני הבקורת. לדבריו, השיק נשאר בכיסו, כיוון שאשתו חלתה, והם לא הלכו לחתונה.

השופט הגין, בבית המשפט המחוזי, לא האמין לגירסת הנישום, וזאת משני נמוקים: האחד — אין זה סביר שזה שנותן שיק למתנת חתונה ימשוך אותו לפקודת עצמו ולא לפקודת בעלי השמחה. השני — העיקרי. סרוב הנישום להראות את השיק מעורר ספק של ממש שמא השיק שהוצג לבית המשפט נערך לאחר הבקורת, ואיננו השיק שנמצא בכיסו בזמן הביקורת.

השופט המחוזי סבר שהנישום היה חייב לגלות ולהסביר למבקרים את מהותו של השיק שבכיסו, ומשלא עשה כן לא הזיז את נטל ההוכחה. דין ערעור להידחות.

מר דן לא אמר נואש וערער לבית המשפט העליון, שם התהפכה הקערה והערעור נתקבל ברב דעות. השופטים מנחם אלון ושושנה נתניהו פסקו:

* הוכחת קיומו של תקבול שלא נרשם מוטלת על פקיד השומה ולא על כתפיו של האזרח.

* במקרה הנדון לא היו ראיות נסיבתיות שהשיק היה תקבול עסקי, ראיות אשר בכוחן להעביר אל הנשום את הנטל לסתור אותן.

* תקבולים הם הכנסה מעסק או ממשלח יד, שעל פי החוק יש חובה לנהל בגינם ספרי חשבונות. סעיף 145 (א) דן ברשום תקבולים ואינו חל על שיק או כסף מזומן שמקבל אדם ללא כל קשר לעסקו או למשלח ידו.

* יש להבדיל בין המצאות שיק או כסף בתוך העסק הנחשבת כראיה נסיבתית על הגדרתו כ"תקבול" לבין המצאו שיק או כסף בכיסו או בכליו של בעל העסק אפילו אם הוא נמצא בתחום בית עסקו.

* כל אדם, גם בעל עסק יש לו חיים פרטיים משלו ועניינים פרטיים משלו.

* שיק הוא מסמך המשמש בחיי יום יום של כל אדם ונמצא ברשותו לצרכיו הפרטיים ולאו דווקא לצרכי עסקיו.

* אין כל הנחה, חזקה או ראיה לכאורה, בוודאי שלא ראיה נסיבתית, המעלה מסקנה חד־משמעית ששיק הנמצא בכיסו של בעל עסק, שעה שהוא נמצא בעסק, מהווה תקבול.

* אם הנשום טוען ששיק או כסף הינו פרטי אין הוא חייב להראות זאת כל עוד אין ראיה לכאורה שהשיק שבכיסו הווה תקבול.

* שיק פרטי איננו יכול כלל להוות תקבול.

* לפקיד השומה יש סמכות להכנס לכל מקום בו מנהל אדם עסק או משלח יד, לבדוק מסמכים ולדרוש הסברים בקשר אליהם. אולם סמכות זו איננה משתרעת על מסמכים שאין לגביהם הוכחה לכאורה שהם נוגעים כלל לעסק.

* בית המשפט מעיר כי הוא ער לכך שהתוצאה יכולה לפגוע ביעילות ביקורת השומה וגביית מס אמת. אך מאידך, אין הצדקה להטיל על הנשום חיוב, בניגוד לכללי הראיה הרגילים, להראות כי מסמכיו הם פרטיים ולהפגע בזכות הפרטיות שלו.

השופט אהרון ברק, בדעת מיעוט, סבר אחרת. לדעתו אם נמצא שיק ברשותו של בעל עסק, בעיסקו, קמה הנחה — המעוגנת בהגיון החיים והתאמת מדיניות משפטית ראויה לתשלום מס אמת — כי הוא מהווה תקבול עסקי. כמובן שזוהי רק הנחה שהנישום יכול לסתור. במקרה הנדון מר דן לא שכנע בהסבריו לא את פקיד השומה ולא את השופט בבית המשפט המחוזי ואין מקום להתערבות בית המשפט העליון. (ע.א. 520/83).

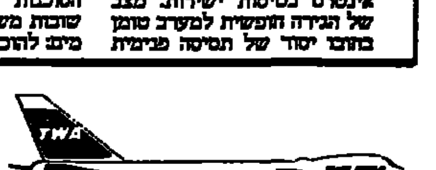

לניו יורק ללא חניית ביניים. בכל יום א' ב־08.45.

טיסות יומיומיות לפריס* וניו יורק.

בוסטון, לוס אנג'לס, סאן פרנציסקו.

ט.וו.א מציעה קשר ליותר מ־100 יעדי ט.וו.א בארה"ב, הוואי והאיים הקאריביים.

* פרט לימי א'.

מובילה לאורך כל הדרך לארה"ב

TWA

אני הוא המנהל, המזכירה והזבן

מאת ערנה לוינשטיין

אומר דוד־חיים וילברשלג, המו"ל והמפיץ של הוצאת הספרים החרדית "תפוצה", שבימים אלה מלאו שנתיים להקמתה, ובאמתחתה רשימת ספרים וקלטות לשנה הקרובה

כשמגיעים לרחוב החרדים בבני ברק, הולכים הבתים ומידלדלים ותנועת המכוניות אף היא פוחתת ומפנה מקומה לצבא של דרדקים בפיאות וילדות בשמלות ארוכות וגרביים עבים. אלה ואלה מתגודדים על המדרכות ומרבים להג, כדרכם של ילדים.

כאן, בבית הדיקומתי שבפינה, שוכנת הוצאת הספרים החרדית "תפוצה", שהיא גם מעונו הפרטי של המו"ל, ר' דוד־חיים וילברשלג, המכונה דודי, בן 28, מרזה לשון נעים הליכות וסבר. האשה מגישה כד של מיץ תפוזים ודודי מקבל את פנינו בחדר, שהוא גם משרד ההוצאה ובו טלפון שאינו חדל מלצלצל. לכל אורכם של שלושה קירות קבועים מדפים ועליהם עמוסים לעיפה ובצפיפות ספרי קודש למאות, שכל יהודי טוב היה מוכן להתברך בהם. ביניהם ש"ס וחומשים, ספרי הלכה, תפילה, פרשנות, אגדות ומיסטיקה יהודית וכולם בכריכה כהה ובאותיות זהב מאירות עיניים. בין הספרים, יבולן של 15 הוצאות ספרים תורניות, שוכבים כבוד גם כ־50 ספריה של הוצאת "תפוצה", שכל ימי חייה אינם יותר משנתיים.

על אחד הכתלים תלויות תעודות כבוד והוקרה ל"אביר הרועים", "לידידנו הדגול והנכבד, ידיד התורה" ו"לידידנו הנעלה, הנדיב והחשוב" — והכוונה היא, כמובן, לבעל האכסניה, דודי וילברשלג, התומך ביד רחבה למוסדות ויזניץ בחיפה. האדמו"ר מויזניץ הוא הרב שלו, ודודי מעיד עליו כי הוא האדמו"ר היחיד ששירת בצה"ל, שכן חצרו ידועה כליבראלית. שם, בעיר הנמל, יש לדודי עוד דירה, שבה מקובצים אלפי הספרים שלא הצליחו לדחוס בביתו שבבני ברק.

אמו של דודי, שהיתה זבנית בחנות ספרים, ואביו, שהיה מורה בפתח־תקווה, החדירו בילד הצעיר את האהבה למלה הכתובה ולא חסכו בספרים. "בגיל מוקדם מאוד התחלתי לאסוף ניירות מכל סוג שהוא", מספר דודי בחיוך ומישיר מבט, שניכר בו כי אינו סובל מאופנת־עשים. "איזה ניירות? כל מיני פתקאות של בחירות וחומר תעמולה. כל נייר שמצאתי ברחוב הבאתי הביתה, למורת רוחה של אמי. כך התחילה האהבה לנייר. כשהגעתי לבר־מצווה קיבלתי הרבה ספרים וזה היה הבסיס לספריה שלי. כשלמדתי בישיבה החלפתי ספרים בספריה וכשקיבלתי דמי כיס — הכל הלך על ספרים. בכל בית־כנסת יש מקום גניזה של ספרים קרועים ופגומים. ביתי... בגנזות ומוצא כל מיני מציאות ומביא הביתה. אפילו בתת־קרקעות לספרים היסטוריים חיפשתי חומר מעניין. אחר־כך התחלתי לקנות ספרים עתיקים בחנויות שמוכרות יודאיקה. עד היום אני נוסע מדי פעם לחו"ל לרכוש ספרים כאלה. לפעמים אני נוסע לספריות שונות רק כדי לראות. ב"בריטיש מוזיאום", למשל, ביליתי כמעט שבועיים".

לאחר נישואיו, והוא בן 20, נכנס דודי לעסקי ההפצה. הוא למד את דרישות השוק והכיר, ביחד עם אחיו, ניידת שנסעה לכל היישובים בארץ ומכרה בהם ספרים. לימים, שיכללו השניים את השיטה וקנו משאית והתקינו בה מדפים. על גגה קבעו רמקול, שהכריז, כל פעם שהמשאית הגיעה למקום יישוב: "כאן תפוצ־נע", עם מוסיקה ברקע הולמת. דודי ואחיו היו הראשונים המקשרים בין החנויות לבין ציבור הקוראים החרדי, עסקו בהזמנות ובמחירים. זה נמשך כך שנתיים.

ספרים קונים בתפוצה

בשנת 1984, הקים דודי וילברשלג את הוצאת "תפוצה". ככל מו"ל מודרני, הוא הכין מדבקות ("ספרים קונים בתפוצה") ופוסטרים. הוא מפיץ עלונים המבשרים על פרסומם הקרוב של ספרים שונים, עם משבצת מתאימה שבה ממלאים הקוראים־בכוח את הפרטים הדרושים: "אבקש בזה להיות מנוי" וכו'. גם על פרסום בדיו אין פוסחים בהוצאת "תפוצה". החנות הגדולה של ההוצאה שוכנת בבני ברק, כמטחווי אבן מביתו של המו"ל. גוף פעיל של כמה אנשים מקיים את ההוצאה. "אני הוא המנהל, המזכירה והזבן בחנות עד שעה 9 בערב, מדי יום ביומו", אומר דודי בהנאה. "ואני לא מוכן להחליף את משלח ידי בשום מחיר".

ממבצרו בבני ברק הוא יוזם את הוצאת הספרים החדשים. הוא המחליט מה ייצא והוא המזמין את המאיירים, את הצלמים ואת העורכים והמגיהים. באחרונה אף הוציא כמה ספרי ילדים מצוירים על נייר כרומו ובתכניתו להסב אושר גם למתרפקים על בית־אבא: קלטות שונות, שבהן יושרו חזנים צלולי־גרון וזמירות חסידיות שונות וניגונים מסורתיים.

אבות־הבידה שלו היא ספרים שחוסרם מורגש בשוק, החל בספרי הלכה וכלה באקטואליה: איגרת לכלה, סודות האושר במשפחה, השמיטה והמעשרות לאור המקורות, אוצר היהדות — מושגי יסוד ביהדות וספרי ילדים, המתנכים לחיים כפי שהם נראים במשקפיים חרדיים. אחד הציירים המבוקשים בהוצאת "תפוצה" הוא יוני גרשטיין, צייר ידוע שחזר בתשובה.

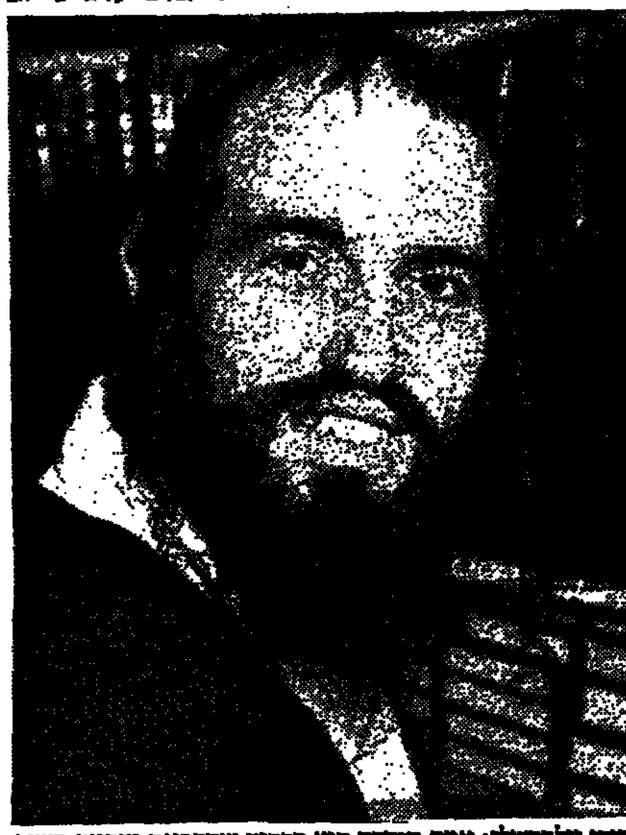

דודי וילברשלג: אבות הבידה הוא ספרים שחוסרם מורגש בשוק, החל בספרי הלכה וכלה באקטואליה

אגב חזרה בתשובה — דודי מספר כי תנועת החזרה בתשובה תרמה רבות להוצאת ספרי־הקודש, שכן כל חוזר בתשובה נזקק לספריית יסוד בביתו. לדעתו, חוזרים בתשובה כיוני גרשטיין, דדי ברעמי, דני גולן ואחרים תרמו לכך תרומה גדולה מאד.

לבו של דוד־חיים וילברשלג נתון גם לספרים מסוג שונה, למשל — ציונות, מחתרות ושואה. הוא רוכש ספרים דוקומנטריים ומתכתב עם אישים ציוניים. הוא נותן בימה לסופרים המבקשים לתעד את נושא השואה. "הציבור החרדי מעדיף להתעלם מנושא השואה ורוצה שהילדים לא ידעו מאומה על כך. העולם כביכול התחלף והיום הכל טוב ואיזכור השואה עלול לפגוע לדעתם בילדים. אני מנסה לפרוץ את זה. כבר הוצאתי כמה ספרים בנושא השואה, כמו "מכור הברזל", הדן באמונתם של אנשים במצוקה. עכשיו אני מכין גם את אלבום על אושוויץ".

מגילה של ספרים

ידה הארוכה של "תפוצה" מגיעה עד לניו־יורק, לונדון, אנטוורפן ופאריס, שבהן ריכוזים גדולים של יהודים והביקוש ל"יידישקייט" רב. "רק בשבוע שעבר שלחתי קונטיינר של ספרים לארה"ב — אומר דודי — ודרוש הרבה מאוד ספרים לילדים, ובעברית דווקא, אף שבוויליאמסבורג לא רוצים עברית, כי זה קשור לציונות".

דוד־חיים וילברשלג, שאת שירות המילואים שלו הוא עושה ברבנות הצבאית, אינו מחנך את ילדיו על ספרות קלאסית. "הם אינם יודעים מה זה דרדסים", הוא אומר בחיוך. "יש חומר פנטסטי על חכמי ישראל ועל כיבוד אב ואם, סיפורים חסידיים, סיפורי צדיקים וסיפורים מן התלמוד. לפעמים יש קצת התפרצות החוצה (כמו בסיפור שהוצגה בו בעיה של אב המתנהג לא יפה כלפי בנו) — והתחוללה סערה סביב זה, מכיוון שכולם בטוחים שילד הגדל עם הבעיות ידע להתמודד אתן בעצמו ואין צורך להגזים נושאים שליליים בספרים". כדוגמה מביא דודי טרגדיה אישית שפקדה את משפחתו: אחד מבניו נפטר בן שנתיים. הילדים הנותרים אינם סבורים עד היום שאחיהם מת והם אינם אבלים עליו. כי הם מאמינים בהישארות הנפש. הסביר להם שאחיהם היה ילד טוב כל כך שאלוהים רצה אותו לידו והוא למעשה השלים את תפקידו בעולם. כשתהיה תחיית המתים — הוא יחזור. וכשהשואלים אותם כמה ילדים הם במשפחה — הם משיבים בטבעיות: ארבעה.

כשבידול הנוער הקטנים, הלומדים יידיש בחדר, מתרפקים על אביהם באהבה, הוא נעתר בשמחה להתרפקותם. בודקת השאלה האחרונה: האין בספריה הענקית הזאת שום ספר חילוני אחד?

"יש", משיב דודי מניה וביה — "הכוח להשוות" של יאיר קוטלר. מתוך נימוס, כבר לא שאלנו אם הוא קרא את הספר אבל בשיחה עצמה הוא לא הכחיש כי קרא כמה קטעים מספרו האירוני של יהושע בר־יוסף, "אפיקורוס בעל כורחו", פשוט כדי להיווכח שהספר אינו משקף את דמותה של היהדות החרדית, אלא את דמותו השנויה במחלוקת של בר־יוסף עצמו.

בלילות הקרה של חודש ינואר אין טוב מלהתחמם במעיל פרוות־מינק, פרי עיצובה של אנה גרנפור. הבעיה היא רק התקציב (שולמית קיסרי)

הארוחה החמה הראשונה אחרי 18 שנה

מאת יהודית קנולר

מתנדבות מטעם "אמונה" — תנועת האשה הדתית במסעדת "גיל הזהב" בפתח־תקוה (צילום: צבי פרידמן)

גרוק הרמן בן 84, בעל מעדניה לשעבר בפתח תקוה, הוא הלקוח הוותיק ביותר של המסעדה. עלה ארצה ב־1950, ועדיין לא יודע עברית, אבל זה לא חשוב. הוא דובר הונגרית רהוטה עם השכנים בשולחנות הסמוכים. "הם היו קליינטים שלי, עכשיו אני פוגש אותם פה. איך האוכל? אישתי בישלה יותר טוב. אבל בשביל חמישה שקלים הם נותנים הרבה דברי טעים. האישה הזו, הטבחית (יהודית פושקש, עולה מטרנסילבניה, מנהלת חשבונות שר עשתה הסבה מקצועית), יודעת את העבודה שלה" — אומר גרוק.

וכבר יש גם שידוך ראשון. הם עוד לא ישבו באותו שולחן אבל כבר "יצאו" מלוחשים שם מפה לאוזן.

המקום: מסעדת "גיל הזהב" בפתח תקוה, המנוהלת בשיתוף על־ידי העמותה למען הקשיש הקשורה לאש"ל ותנועת "אמונה". המסעדה הקטנה, מוקדשת לזכרה של פעילת "אמונה" רבקה שוויימר, שחלמה את הרעיון של מרק חם לקשיש, אך לא זכתה לראות את הביצוע. הרעיון להקים מקום לארוחה חמה ולפטפוט קל לאותיה, התגבש על־ידי עזה קרל יו"ר סניף פתח־תקוה של תנועת האשה הדתית והגן יו"ר "אמונה" בישראל. החל מחודש מאי שעבר, יכולים קשישי פתח תקוה, תמורת 5 שקלים לזכות בארוחה משביעה הכוללת מרק, סלטים, פשטידה, בשר ותוספות, מנה אחרונה, שתיה קלה ולחם, קפה ועוגה. במקום הזעיר מוצבים 7 שולחנות ובשעות הפעילות שלו, מ־11.00 עד שתיים, אוכלים שם כ־40 סועדים ועוד כ־50 ארוחות מועברות למרכזי קשישים בעיר, או לבתי הקשישים הרתוקים למיטותיהם. המסעדונת אינה זקוקה לפרסומת שכן כיום המקום צר מלהכיל סועדים נוספים, אך נשות "אמונה" המפעילות את המקום על תקן של "מארחות" ועובדות מטבח, היו רוצות שהמקום, הראשון מסוגו בארץ, יהיה מודל לחיקוי.

"סיפוק יש המון", מספרת המתנדבת הצעירה של המסעדה מרקה איג'ס מטורונטו. מרקה בת ה־17 באה לכאן לשנת לימודים ב"אורות", מיכללת בנות, שם היא לומדת יהדות. כשתהיה גדולה היא תעסוק במינהל עסקים. אם יש שכר לפועלן של הנשים הטובות הללו הוא סיפורו של אותו קשיש שהגיע למסעדה, לאחר ששמע על קיומה בביטוח הלאומי וסיפר בדמעות למתנדבת שארוחה לו לחברה, כי מאז נפטרה אישתו לפני 18 שנה, זו הארוחה החמה הראשונה שהוא אכל ביום חול. ואכן, המקום אינו פתוח בשלב זה בסופי שבוע, גם מתוך ההנחה כי חלקם של הקשישים מסודרים לארוחות שישי־שבת. שאר הסועדים קונים במקום את ארוחותיהם לסוף השבוע. ייתכן ובעתיד המסעדה תופעל גם בימי ששי ושבת, מבטיחות הפעילות החולמות כבר על הרחבת המסעדה.

רמה של חנויות יוקרה

מאת שולמית קיסרי

הצעקה האחרונה

החנות החדשה של "משכית" ברחוב פרישמן 13 בתל־אביב, שעוצבה על ידי כרמלה כרמי, מעלה מאוד את הממוצע הנמוך של עיצוב חנויות שהיה מקובל עד עתה בתל־אביב. החנות, הפותחת גם עידן חדש בהיסטוריה של משכית (למעלה מ־30 שנה) מציעה מבחר מעניין ושוה לכל כיס של דגמי אופנה, חפצי חן וקישוט, תכשיטים ותשמישי קדושה, מפות שולחן, בריות, שטיחי קיר בסגנונות שונים ושטיחי רצפה.

החנות הגדולה משתרעת על שטח של ... ראווה המובנה בטיפולם המדרגה. הכניסה לחנות היא במרכזות אחודות פינה באלכסון. החלק הקדמי פרוש לרחוב והמשך החנות הוא במישטח מוארך. הריצוף הוא אריחי שיש אפורים והצבעים השולטים הם אפור, לבן ושחור. זה מעניק לחנות את החידור הקלאסי המייחד אותה מחנויות אחרות מאולתרות ומחוסרות סגנון.

כרמלה כרמי מסבירה את התפיסה העיצובית שלה בנושא משכית בצורך להדגיש את האלמנט העיצובי ואת אי האחידות של חנות זו. ... הצבעים, התאורה והגימור, כמו הבובות הפשניות והבלתי שיגרתיות בחלון הראווה, הם אינטימיים וברמה של חנויות יוקרה בבירות אירופה.

החלוקה בין המדורים השונים והנושאים המוצגים למכירה בחנות נעשתה ... ולספק התצוגה המחולק למדורים ... אחד, לחוד ואלכסון.

בתנופה הנוכחית הניכרת כיום בעיר שבה נפתחים פאבים, מסעדות וחנויות לעשרות, כראוי לבקר במשכית כדוגמה מעניינת להשקעה בעיצוב ברמה גבוהה וגם כדי להיווכח שיופיו של חלון ראווה ועיצוב חנות מתוכנן תורמים לרמה האסתטית כמו גם למכירות ולמוניטין.

דו קיום

בערב חג המולד נערכה בנצרת תצוגת אופנה של אופנה ישראלית לקהל מכבדי העדה הערבית־נוצרית. 700 אורחים תושבי נצרת שילמו 150 שקל לזוג לאיסוף כספים לטובת בית הספר ה... את האופנה ... ... "מאה אחוז" ... פנת אביגור "פנארי". האירוע התקיים באולם "דורי" בנצרת וכלל מלבד התצוגה גם ארוחת ערב מזרחית בשפע וניגון כיד המלך. את הרעיון לדו־קיום יזמו העיתונאים הנצרתיים וידה ולוטפי משעור ועורך הדין סופיק קהילה. אורחי הכבוד בערב היו אשת שגריר מצרים, נגואה בסיוני ועובדים בכירים של השגרירות המצרית.

מדים לאנשי לופטהנזה

המעצב הגרמני יורגן רייס שעשה לו שם עולמי בתחום העיצוב המודרני, נבחר למעצב המדים החדשים לחברת התעופה הגרמנית לופטהנזה. 15 אלף עובדי החברה בעולם כולו, טייסים, דיילים ועובדי קרקע (גם בישראל), החלו ללבוש את הבגדים החדשים ב־1 בינואר. הבגדים נתפרו מ־150 אלף מטרים ונתפרו בהם בין השאר מיליון כפתורים. הסגנון השליט הוא קלאסי־עכשווי. המגמה, מבחינתו של רייס, היא שהבגדים לא יתיישנו במהרה ... הגרמני הכובש לו מקום בעולם. הצבעים השולטים — אפור, לבן וכחול כהה. המקטורנים מחויטים, מטפחות תואמות ממשי וכן נעליים וארנקים בכחול כהה. בימים אלה נערכו בפרנקפורט חגיגות השקה של המדים החדשים עבור העיתונות הגרמנית.

דבר לאט והיא תשתכנע מהר

לקט

"תדריך נישואין", המוצא לאור על ידי המועצה הדתית בתל אביב, קובע שורה של הנחיות לזוגות צעירים בראשית דרכם, כדי לשמור על "שלום בית ועל אווירה חמה וטובה בבית".

את תוכן "התדריך" מביא "עמודים", ירחון לציונות דתית אקטואלית, בשמץ חיוך בגיליונו החדש. בין ההנחיות לנשים — אל תמרחי את פנייך דווקא בשעות הערב כאשר הבעל נמצא בבית. תוכלי לעשות זאת לפני בואו מן העבודה. אל תסתובבי בבית עם גלגלי שיער ואל תלכי לישון עימם. הביטי לרגע בראי ותארי לעצמך שאת יוצאת בצורה כזאת לרחוב. האם נאה הדבר? האם מכובד הדבר? אל תתחילי לספר לו את כל הצרות היומיומיות הקטנות מיד עם בואו. תני לו קודם לנוח, אחר כך התעניני בבעיותיו ורק לבסוף תספרי לו את הבעיות הקטנות שלך. אל תתחילי לבשל בדיוק כשהוא בא — ממשיך "התדריך" — ואל תתרוצצי אצל השכנות, כדי לבקש קצת לימון וקצת מלח. ולבעל: אל תקרא את העיתון בדיוק כשהיא מגישה לך את הארוחה. זה מאד מעליב. אל תצעק כשאתה רוצה לשכנע אותה בצידקת דבריך. דבר לאט והיא תשתכנע הרבה יותר מהר. אלה הן רק מקצתן של ה"פנינים". (חיים הנדריקי)●●●

אוכלוסיה בסיכון גבוה. מספרם של ילדי האסירים הוא כ־3000 וזוהי אוכלוסיה בסיכון גבוה, אומר אברהם חספן, מנהל הרשות לשיקום האסיר. הטיפול בהם חייב לכלול סיוע ישיר — חינוכי, נפשי ומתן תיווכים, סיוע לאשת האסיר בהתמודדותה כאם וכמגדלת לילדיה, בניית קן משפחתי חזק יותר לאסיר כדי שיהיה לו לאן לחזור, כי זהו תנאי לשיקומו בכל משמעות. ילדו של האסיר עומד בפני הבעיה הרגשית הקשה — להזדהות עם האב ולאהבו ועם זאת לא להזדהות עם דרכו העבריינית. אחד התפקידים של הרשות הוא לסייע לילד בהתמודדות עם בעיית ההזדהות. במסקר שערכה, הרשות לשיקום האסיר מצאה כי כ־70 אחוז מן האסירים בעלי המשפחות, העומדים 90 יום לפני שחרורם, הביעו את דאגתם בקשר לשאלה כיצד יקבלו אותם ילדיהם בשובם הביתה. הרשות מנסה עתה בעזרת הביטוח הלאומי לאתר את כל ילדי האסירים ומשפחותיהם הזקוקות לעזרה, ולסייע בידם, מכיוון שהסיכון של ילדי אסיר להגיע לפשע הם גדולים מסיכוייהם של ילדים אחרים (מרים ברק).●●●

לבנית חברה יפה יותר. שני מיליון שקל — זהו הסכום שנקבע השנה כמשימה למגבית ויצ"ו. שותפתו מנור. הסכום מיועד כולו לפעולות ויצ"ו בארץ, החל במעונות ובתי ספר וכלה במועדוני קשישים ובית הורים. בראש המגבית יעמוד דני גילרמן, נשיא איגוד לשכות המסחר, שאמר בשבוע שעבר במסיבת עיתונאים כי אין הוא יכול לעמוד בכך נוכח גרעונותיה של תנועה העושה כה רבות לבניית חברה יפה יותר. סכום המגבית יכסה קצת יותר משליש תקציבה השנתי של ויצו ישראל, שהוא 2.6 מיליון שקל. יו"ר ויצ"ו ישראל, רות תקוע, מסרה כי השנה יושם דגש על הרחבת השירות לקשישים, הקמת מקלט לנערות טעונות סיוע ופיתוח השירותים הקיימים. יו"ר הנהלת ויצ"ו העולמית, מיכל מודעי, אמרה כי אם האוצר לא ייעתר לעזור במצוקת המעונות, תאלץ ויצ"ו להעביר חלק ממוסדותיה לידי הממשלה. (יהודית קנולר)●●●

הפליה במקום שיקום. במכון לשיקום הלב בבית החולים שיבא בתל השומר מסרבים לקבל נשים לפעילות שיקומית לאחר התקף לב. מנכ"ל נעמת, מאשה לובלסקי, פנתה לשרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו ולפרופסור יאן קלרמן, מנהל מכון הלב, לאחר שבנעמת התקבלה תלונה של אשה ממרכז הארץ, בשמן של 11 נשים נוספות, על סירוב לקבלן לטיפול. במכון פועלות היום 16 קבוצות שיקומיות הכוללות 300 גברים, אך לא נפתחה קבוצה לטיפול בנשים בשל מיעוט הפניות בעבר. כשהתארגנה קבוצת הנשים הנוכחית נאמר להן כי אין תקציב לפתיחת קבוצות חדשות. לשאלת נעמת מדוע לא התקיימו עד כה קבוצות נשים, היא נענתה כי ההנחה היא שנשים משתקמות יותר מהר מגברים ובאופן עצמאי בזכות עבודות הבית שהן עושות. מכון השיקום עצמו מכחיש שיש הפליה על רקע מיני. (יהודית קנולר)●●●

הפריה חוץ גופית. מחר בשעה חמש אחר הצהריים יתקיים בבית סוקולוב מפגש מטעם נעמת עם צוות היחידה להפריה חוץ גופית (מבחנה) בהשתתפות פרופ' זק ברלוביץ, מנהל מחלקת נשים ויולדות בבית החולים השרון, ד"ר דב פלדברג, ד"ר יעקב אשכנזי ומיכל שלף. הנושא: אספקטים שונים של הפריה חוץ גופית, בליווי שקופיות.●●●

ביום ראשון, 11.1, תתקיים ב"ביכור" הצגת בכורה של "מיחולה" "אפרת" שתציין את פתיחת אירוע החורף 87 של נעמת תל־אביב. כל ההכנסות הן קודש למסורות ילדים ולסיוע לנשים במצוקה.●●●

לסטודנטים נזקקים. בימים אלה נערך הטקס השנתי מטעם לשכת "אביב" של הבונים החופשיים בבית אסיה בתל אביב, בו נתרמו מילגות לסטודנטים נזקקים ומעוטי יכולת הלומדים באוניברסיטת תל אביב. כמו כן נתרם "דדיטיים" משוכלל לבית הספר "הקידמה". כל התרומות הן מתנת לשכת אביב בחסות נשיא הלשכה אלי בוזן וראש ועדת המילגות, שלמה צדיק, כהמשך למסורת רבת השנים של הלשכה.●●●

מכרזים

משרד הפנים
ועדת הרכישות
מכרז מס' 17/86
משרד הפנים מבקש בזה
הצעות מחיר לאספקת שרותי סדרות וחבדה (?) לוועדה לתנועת דואר ... באילת

פרטים נוספים ומפרט טכני ניתן לקבל אצל מר מאיר מאור, משרד הפנים, ק.ב. גדרון רח' רופין 2 חדר 406 ירושלים טלפון 02-630407, בימים ב', ג' בשעות 12.00 — 12.00.
על המציע להמציא ערבות בנקאית בסך 10% מערך ההצעה עד לסכום 500 ש"ח ותוספת 5% על כל סכום שמעל ל־500 ש"ח.
על המציע להמציא אישור פקיד שומה או רואה חשבון על ניהול ספרים כחוק.
על המציע להמציא אישור על היותו עוסק מורשה לעניני מע"מ.
את ההצעות יש להמציא לתיבת המכרזים שבמשרד הפנים, ק.ב. גדרון רח' רופין 2 חדר 106 לא יאוחר מיום 1.2.1987 שעה 15.00 אחה"צ.
אין המשרד מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או איזו הצעה שהיא כולה או מקצתה.
על המציע להקפיד ולצרף את כל המסמכים הדרושים ואי צירוף אחד מהם עלול לגרום לאי דיון בהצעתו.

קופת חולים הכללית
מחלקת הנכסים
הזמנה להציע הצעות

ניתנת בזה הודעה בדבר קבלת הצעות לרכישת נכס במקרקעין הנמצא ברמת־גן רחוב רוחמה פינת רחוב אלישיב
גוש — 6157 חלקה — 56 בשטח (קרקע) 706 מ"ר
לכל הצעה יש לצרף ערובה בנקאית בשיעור של 5% מסכום ההצעה. הערובה תשמש כבטוחה לחתימת חוזה רכישה על ידי המציע, אשר הצעתו תתקבל ותחולט בתור פיצוי קבוע ומוסכם מראש, אם המציע יחזור בו מהצעתו.
קופת־חולים שומרת על זכותה לנהל מו"מ עם המציעים לאחר פתיחת ההצעות.
את ההצעות יש להגיש עד 18.1.87 ועד בכלל, לפי הכתובת רחוב ארלוזורוב 101 תל־אביב חדר 218 ולציין על המעטפה הצעה מס' 1/87.
קופת־חולים לא מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר, או כל הצעה שהיא.
המכר כפוף לחתימת חוזה עם המציע שהצעתו תתקבל.

אנו משתתפים בצערו של חברנו
ז'קי ורדי
(מקו 10 חיפה)
במות עליו
האם ז"ל
אגד
ההנהלה החברים והשכירים

אנו משתתפים בצערו של חברנו
אברהם עמית
(ממוסך בתי־צלים חיפה)
על מות
אביו ז"ל
אגד
ההנהלה החברים והשכירים

אנו משתתפים בצערו של חברנו
משה שלום
(מאזור ירושלים)
במות עליו אמו
אסתר שלום ז"ל
אגד
ההנהלה החברים והשכירים

לאתי ריכטר ומשפחתה
אתכם באבלכם הכבד במות האב
מיכאל ז"ל
איתן חברה לביטוח בע"מ

למשפחה ולבית מע"צ
אבל אתכם על מות
עדה לוקסמבורג ז"ל
מאחרוני דור הנפילים
עמוס אלתר
ומשרד "צופים מהנדסים"

מבקר המדינה
המנהל הכללי
וחבר העובדים במשרד מבקר המדינה
אבלים על פטירתו של חברם לעבודה
יעקב שפירא — ז"ל
מבכירי העובדים במשרד ומותיקיו
ומביעים תנחומים למשפחה

דיירי הבית
ברח' המלך ג'ורג' 33 ת"א
משתתפים באבלם של
חיה גורביץ ובני משפחתה
על מותו בטרם עת של הבעל והאב
אליהו

— שלים על אזרחי - [logo] - לחיילים לקראת שחרור —

היכן לומדים פסיכולוגיה? מהם תנאי הקבלה לבית־הספר לרפואה? כמה עולים מגורים במעונות? איך מתקבלים למכינה? מהם מבחני הקבלה לאוניברסיטאות?
לשאלות אלה והרבה אחרות יש תשובות
באקדמידע
– קו פתוח למידע לקראת ההרשמה לאוניברסיטאות.
[logo], בשיתוף עם המוסדות להשכלה גבוהה ומכון הדסה לייעוץ בבחירת מקצוע, יעמיד לרשותכם – חיילים וחיילות – קווי טלפון פתוחים, דרכם תוכלו לפנות לצוות מומחים ולבקש כל מידע הקשור בהרשמה
אקדמידע
– יום שני, 5 בינואר, בין השעות 16.00-19.00.
מספרי הטלפון: 02-244344, 02-245686, 02-245687
מנהלי בתי־ספר ומכינות, המעוניינים להתפרסם בעיתון "במחנה" במסגרת מוסף מיוחד המוקדש ללימודים, מתבקשים להתקשר בדחיפות לטל' 03-205796

صورة عن الأصل

صكنا من الأهل

כלכלה ועסקים

דוח הרשות לני"ע קובע:

העיסוק בתנאים לרישום ני"ע למסחר אינו בסמכות הבורסה

הרשות: העבירה לפרקליטות 12 תיקי חקירה אך ברובם עדיין לא הוגש כתב־אישום • קצב הטיפול בכללי המסחר בני"ע אינו משביע־רצון

מאת יהודה שרוני

"הבורסה טרם העבירה לרשות לניירות־ערך תיקון לתקנון בעניין התנאים והנוהל לרישום ני"ע למסחר, כמתחייב מהמלצות ועדת היועץ המשפטי לממשלה. אומנם הבורסה עוסקת במלאכת תיקון התקנון, אך לא בקצב משביע־רצון", כך כותב אליעזר שילוני, יו"ר הרשות לניירות־ערך בדין וחשבון השנתי האחרון שלו בתפקיד יושב־ראש הרשות לניירות־ערך. שילוני, שאמור לפרוש בתחילת אפריל, הגיש את הדוח לפני ימים אחדים לשר האוצר משה נסים וליו"ר ועדת הכספים של הכנסת, אברהם שפירא.

אליעזר שילוני מציין, כי הרשות לניירות־ערך העבירה לפרקליטות בתקופת הדוח 12 תיקי חקירה. ברם לגבי רובם טרם הוגש כתב־אישום, על אף שהרשות גייסה לנושאים אלה פרקליט מיוחד. יו"ר הרשות לניירות־ערך מתריע, כי ללא טיפול נמרץ בהגשת כתבי־אישום ושמיעה מזורזת של התיקים בבית־המשפט, לא תושג ההרתעה.

בהתייחסו להמלצות "ועדת בייסקי" לעניין המבנה הרצוי של הרשות, סבור אליעזר שילוני כי אין מקום למנות לרשות חמישה נציגים, אלא רצוי שיו"ר הרשות ימונה על־ידי הממשלה, ויהיה לו מעמד דומה לנגיד בנק ישראל. כמו כן, מן הראוי לצמצם את היקף מליאת הרשות מ־13 חברים לתשעה, ול־קבוע כי הללו יקבלו שכר עבור עבודתם. יו"ר הרשות לניירות־ערך סבור, בניגוד ל"ועדת בייסקי", כי רצוי שבמליאה יהיו חברים גם נציג האוצר ונציג בנק ישראל.

"לשם חיזוק עצמאות רשות, מן הצורך שתקציבה יאושר על־ידי ועדת הכספים במישרין, ללא הצורך באישור שר האוצר", טוען אליעזר שילוני.

יב"מ ישראל מתגברת את תחום השיווק ומקימה ענף תקשוב

השינויים הארגוניים והאישיים נכנסו לתוקף ב־1 בינואר

מאת אגד ברנר

יב"מ ישראל עורכת שינויים במבנה החברה, מן המקיפים והמשמעותיים שעשתה מעודה. השינויים במבנה הארגוני נכנסו לתוקפם ב־1 בינואר 1987.

שינויים אלה באים בהמשך לשינויים בארגון חברות יב"מ בארה"ב ובאירופה והם מבטאים מגמה של החברה להסתגל לתנאי התחרות בשוק. כך, למשל, יושם יתר דגש על תמיכה בתחומי השיווק, הוקם ענף מיוחד שיטפל במכשור התעשייה במסגרת אגף השיווק, בוטל המעמד העצמאי שהיה לענף שיווק המחשבים האישיים והוא הוכפף לענף עם המחשבים מסידרה 36 ו־38. את לביזור התפקודות העתידי של יב"מ אפשר לראות בהקמתו של ענף חדש שיעסוק בתחומי התקשוב (תקשורת מחשבים).

חברי ההנהלה והפקידים במבנה החדש יהיו: גיל ברהום — סמנכ"ל לכספים ותכנון; מנחם פלוק — מנהל אגף השיווק; אריאל כהן — מנהל אגף השירות והסיוע ללקוחות; גד לבשטיין — מנהל אגף השירות הטכני; מאיר ניסנסון — מנהל אגף שירותי ניהול; יוסי רביב — מנהל אגף מדע וטכנולוגיה; זאב אוטנבורג — פרקליט החברה ומנהל הלשכה המשפטית.

יצוין, כי השינויים נועדו לענות על השינוי בתנאי השוק בישראל. מכירות יב"מ פיגרו השנה אחר התחזיות בתחום מכירת המחשבים הגדולים. לעומת זאת היתה לחברה הצלחה מעבר לצפוי בתחום מחשבי ה־36 והמחשבים האישיים. כל המינויים הם פנימיים. מיב"מ נמסר, כי אין מדובר בפליטת עובדים שתלווה את הארגון־מחדש, וכי כרגע אין מעיינים בכל תוכנית פרישה מרצון של עובדים, דוגמת זו שבוצעה בסניפי החברה בחו"ל.

חברת ההשקעות לנדקו ממשיכה לממש נכסים

תמכור בקרוב מגרש במיליון דולר

מאת יהודה שרוני

חברת ההשקעות לנדקו ממשיכה בתהליך של מימוש הנכסים, וזאת כחלק מתוכנית ההבראה של החברה שעיקרה הקלת נטל הוצאות המימון. החברה אמורה לחתום בימים הקרובים על חוזה למכירת מגרש בן 18 דונם באזור התעשייה בראשון־לציון, בתמורה כספית של מיליון דולר. המועמדים העיקריים לרכישת המגרש הם החברות אזורים ודרגוניץ, שמניותיהן רשומות למסחר בבורסה. נודע כי עם קונים אלה כבר הושגה הסכמה עקרונית לקניית המגרש.

לנדקו מתכוונת להעמיד למכירה בקרוב מגרש נוסף בן 6 דונמים, בתחנה המרכזית הישנה בת"א. הנהלת החברה מעריכה, כי תקבל תמורת מגרש זה סכום של 2 – 2.5 מיליוני דולר.

בד בבד מוסיפה החברה לבדוק את האפשרות של גיוס הון באמצעות החברה־הבת עסיס החזקות, שמניותיה רשומות בבורסה.

העורך: נחמיה שטרסלר

תלונה נוספת בנושא סבסוד הייצוא הוגשה נגד צינורות המזרח־התיכון

אם יימצאו התלונות מוצדקות, תיאלץ חברת "צינורות" לשלם מס בשיעור הסבסוד שיוכח על־ידי משרד המסחר האמריקאי

מאת יונתן שרמן

שתי חברות אמריקאיות הגישו תלונה על סבסוד ייבוא בהיצף של צנורות על־ידי חברת "צינורות המזרח התיכון" של "כור".

התלונה הוגשה למשרד המסחר האמריקאי, אשר החל בודק את הנושא לפני חודשים אחדים, יחד עם תלונות שהוגשו נגד חברות "כימקלים לישראל" על ייבוא בהיצף של כימקלים.

אברהם פורת, מנכ"ל חטיבת הצינורות של "כור", מסר ל"הארץ" כי תלונה כזו אכן הוגשה וכי היא מתבררת בימים אלה. לדבריו, באמצע החודש תהיה שמיעה של עמדות הצדדים ובאמצע החודש הבא תיערך שמיעה סופית בנושא זה.

התלונה הוגשה על־ידי שתי חברות אמריקאיות המתחרות ב"צינורות המזרח התיכון" — "סי אנד אף" ו"לון סטאר" — שתיהן מטקסס.

אם יימצאו התלונות מוצדקות, תיאלץ חברת "צינורות" לשלם מס בשיעור הסבסוד שיוכח על־ידי משרד המסחר האמריקאי, והדבר יקטין מאוד את יכולתה של החברה להמשיך ולייצא לארה"ב. כמו כן יהיו לכך השלכות רבות על כלל הייצוא לארה"ב, והוכחה של סבסוד ממשלתי עשויה להביא להטלת מכסים על שורה ארוכה של מוצרי ייצוא ישראליים.

מתחדשת בניית "פואבלו אספניול" של קלרין בראשל"צ

עסקי נדל"ן / אריה לביא

פרויקט הבנייה "פואבלו אספניול" שהיה מהפרויקטים המפורסמים של חברת קלרין, מתחדש בימים אלה לאחר הפסקה ממושכת עקב התמוטטותה של חברת קלרין.

קלרין בנתה בזמנו את הפרויקט במסגרת עיסקת קומבינציה, על קרקע בבעלותם של האחים הכטב. כאשר פשטה קלרין את הרגל, החליטו בעלי הקרקע להמשיך בבניית הפרויקט, אף שיהיה עליהם לספוג, להערכתם, הפסד של למעלה ממיליון דולר הנובע מתשלומי דיירים לחברת קלרין בגין בנייה שטרם בוצעה.

בימים אלה השלימו האחים הכטב את כל הסידורים וחידשו את עבודות הבנייה והמכירה של הפרויקט. במקום ייבנו עוד 180 דירות ו־130 קוטגים, זאת לבד מהדירות שנבנו בעבר. לאור ניסיון העבר, החליטו האחים כי הפעם לא יימסרו את המכירה והבנייה לגורם זר: הם יבנו את הפרויקט בכוחות עצמם ואף ימכרו את הנכסים בעצמם.

"מכבי" רכשה משרדים ב־1075 דולר למ"ר

קופת חולים מכבי רכשה מידי הקבלן אברהם רוטמן משרדים בבניין שבונה הקבלן ליד קולנוע "תפארת" בעיר. בעיסקה שבוצעה באמצעות חברת "עידן", נמכרו 1250 מ"ר בבניין מסחרי שבונה הקבלן, שישמשו כנראה המשרדים המרכזיים של קופת חולים מכבי בראשון־לציון. העיסקה בוצעה לפי מחיר של 1075 דולר למ"ר, כלומר, קופת חולים מכבי שילמה 1.34 מיליון דולר בעבור הנכס.

דמי מפתח לחנות בדיזנגוף: 268 אלף דולר

דמי המפתח לחנות ברחוב דיזנגוף 97 הם 268 אלף דולר, מתברר מהסכם פשרה שהושג בימים אלה בין בעלי הבית, חברת מטלון ובניו, לבין משה ורשה נבירין בעלי חנות אופנה בשם זה.

החנות היא בשטח של 250 מ"ר, בשלושה מפלסים, מהם מפלס הקרקע בשטח של 120 מ"ר. היא ממוקמת באזור המקומות המרכזיים בצד המערבי של רחוב דיזנגוף, בין הכיכר לרחוב פרישמן. חברת מטלון ובניו הגישה תביעת פינוי נגד החנות לאחר שזו העבירה את החנות בלא הסכמה לחברת "ראש אינדיאני".

בעקבות התביעה הושג הסכם פשרה שלפיו ישלמו בעלי הבית לבעלי החנות — תמורת הסכמתם להתפנות ולוותר על זכויותיהם — 161 אלף דולר. דמי המפתח לחנות כזאת באזור זה מגיעים איפוא ל־268 אלף דולר, שכן שליש מהם משלשל לכיסו בעל הבית.

חברת מטלון טרם החליטה אם להמשיך ולהשכיר את החנות ל"ראש אינדיאני" או למטרה אחרת. דמי השכירות לחנויות באזור זה, שהוא מהיקרים בעיר, מגיעים כעת לכ־40 דולר למ"ר.

האוניברסיטה העברית ממשת נכסים

הגרעון התפעולי של האוניברסיטה העברית בירושלים מאלץ את ראשיה לעסוק בפעילות נמרצת לגיוס כספים לכיסוי הגרעון. בין השאר, פועלת האוניברסיטה למכירת נכסים בבעלותה שאינם משרתים אותה במישרין.

אחד מנכסים אלה, הוצע לתשומת הלב של משקיעי נדל"ן, הוא מגרש בשטח של 570 מ"ר ברחוב מרכוס פינת חובבי ציון בירושלים. המגרש ממוקם סמוך לתיאטרון ירושלים ומול הוילה המפוארת של גב' גישה שרוסי. על המגרש בית שאפשר להרוס, ולפי הערכות של אנשי נדל"ן, אפשר למכור את המגרש, במחיר של כ־300 אלף דולר. על המגרש ניתן להקים שלוש דירות בשטח של כ־200 מ"ר כל אחת, כך שמרכיב הקרקע לדירה יהיה 100 אלף דולר, מחיר אסטרונומי בהתייחס למיקום המעולה של הקרקע.

מליסה וחירון יקימו מרכז מסחרי בכורדני

חברת מליסה וחברת חירון שרכשו יחדיו את המבנים והקרקע של מפעל אתא בכורדני, מתכננות להקים מרכז מסחרי במבנה שבו עמד המפעל. שתי החברות רכשו במשותף את המפעל, המשתרע על שטח של 290 דונם, תמורת 4.65 מיליוני דולר.

חברת מליסה היא חברה בתחום הנדל"ן בישראל. היא בבעלות המהנדס נחמיה קפלן (50 אחוז), דב ברזילי לשעבר ראש עיריית חדרה ויהודה גבעתי לשעבר סמנכ"ל קר־און תל־אביב דן־השרון.

רמיר זכתה במכרזים להקמת מרכז גולדה

חברת הבנייה רמיר, בבעלותו של הקבלן יוסף יורסין, הגישה את ההצעות הזולות ביותר להקמת מרכז גולדה, בשדרות שאול המלך בתל־אביב, התברר ביום חמישי עם פתיחות המכרזים להקמת פרויקט זה. שני הפרויקטים במרכז גולדה מוערך בעשרות מיליוני דולר והוא יוצר עניין רב בקרב קבלנים.

רמיר הגישה הצעה להקמת כל שלושת הפרויקטים שבכלל במכרז — משרדים, מגורים וחניון — הצעתה היתה הנמוכה ביותר. יצוין, שניתן היה להשתתף גם בחלק מהמכרזים.

הצעת חברת רמיר מסתכמת בקרוב ל־19.4 מיליון שקל, מזה קרוב ל־15 מיליון שקל להקמת פרויקט המגורים והיתרה להקמת פרויקט המשרדים. סכום זה ישולם בתנאים הבאים: 10 אחוזים במזומן והיתרה ב־16 תשלומים שווים כל שלושה חודשים, בתוספת 8 אחוזי ריבית שנתית.

במקביל, הציעה חברת רמיר שהעירייה תשלם לה קצת יותר מ־11 מיליון שקל בעבור הקמת החניונים הגן ופיתוח השטח לפרויקט, שיתקזזו כנגד הסכומים בהצעות האחרות. סכום זה ישולם לפי קצב התקדמות העבודה, אחת לשלושה חודשים עד גמר הפרויקט. הצעה זו היא הנמוכה ביותר, כך שרמיר זכתה למעשה בביצוע הפרויקטים, אף כי טרם הוחלט על כך רשמית.

הבורסה: לא ניתנה עדיין הסכמה לעסקת דיור־ בנק הפועלים

בתגובה לידיעה בנושא, אמר נתי שילה, המשנה למנכ"ל הבורסה, כי הבורסה עדיין לא נתנה את הסכמתה לעסקת רכישת דיור על־ידי בנק הפועלים.

פינת־המס / רו"ח נחום פריידקס

חוסר הוודאות הפיסקלית יימשך גם ב־1987

חוסר־הוודאות בכל הקשור בדיני המס מהווה גורם המשתק כל יוזמה וכל תיכנון כלכלי בפירמות. מנהלי חברות ובעלי עסקים הצביעו לא־פעם בעבר על הקשיים בקבלת החלטות בכל הקשור בתיכנון עסקים והשקעות, מאחר שלא ניתן להעריך את התוצאה הפיסקלית מראש בהעדר חוק ברור. זאת כאשר לשיקולי המס משקל כבד בין יתר שיקוליהם של מקבלי ההחלטות.

בשנים האחרונות נמתחה בקורת ציבורית חריפה על חקיקה רטרואקטיווית, ואמנם מינהל ההכנסות ונציבות מס הכנסה נקטו צעדים מסוימים כדי לסיים את מלאכת החקיקה עוד לפני תחילת שנת המס, כמקובל במדינות מתוקנות.

אך ההתפתחויות האחרונות בהליכי החקיקה המסורבלים גורמים שוב לכך, שגם שנת 1987 תהיה, לפחות בתחילתה, שנת חוסר ודאות וחוסר יציבות בדיני המסים.

תוקפו של חוק המיסוי בתנאי אינפלציה האריך אמנם, והוא יחול גם על ש.מ. 1987, אך הפעלתו תלויה בנסיבות שונות כמו גובה האינפלציה והרפורמה הצפויה במיסוי.

נציב מס הכנסה הודיע פומבית פעמים מספר, שבמאזנים לסוף שנת המס 1986 (שנסתיימה בינתיים), לא יידרשו הנישומים לערוך תיאומי שווי המלאי המקדמות מלקוחות ומקדמות לספקים. תיאום כזה מתחייב מ"הוראת־שעה", אך בש.מ. 1985 הוחלט לא להפעילו. הוראה מחייבת לש.מ. 1986 טרם פורסמה. הצעת תיקון מס' 69 לפקודת מס ההכנסה פורסמה כבר ביולי 1986. ההצעה עברה גילגולים רבים בוועדת הכספים של הכנסת, וחלקים ממנה צורפו לתיקון 71 (שנתקבל בינתיים ושונן בעיקר בשינוי שנת המס). חלקים אחרים בהצעה בוטלו או שונו ללא הכר. גובשו גם הצעות שלא היו בהצעת־החוק המקורית, ממה שנשאר לאחר השינויים, גובשה הצעה חדשה שמספרה 72. אך למרות השינויים הרבים, רואה בה האוצר המשך ישיר להצעת־החוק מס' 69 והוא אינו מתכוון לפרסמה כהצעת־חוק חדשה בדרך המקובלת, אלא להמשיך את הדיון בה לקראת קריאה שנייה ושלישית בכנסת. חלק מהתיקונים, כאשר יתקבלו, יחולו רטרואקטיווית על שנת 1986 (נתייחס אליהם ב"פינת המס" הבאה) ויתרם מתחילת שנת 1987. אין כל הוראות מתי יסתיים תהליך החקיקה של תיקון זה.

מובן, שגם הרפורמה המתגבשת במיסוי תדרוש שינויים בחוקי המס, שתחילתם כנראה כבר החודש, וזאת גם אם תהליך החקיקה יימשך עוד זמן רב. שינויים מסוימים יחולו כנראה גם בחוק הביטוח הלאומי. בכל מקרה, עדיין לא ברורים פרטי חוקי המס שיחולו בשנה שכבר החלה.

בית המשפט / צבי הראל

ליאו גולדברג: פשרה בסכסוך המשפחתי

הסכסוך בין השותפים בחברה לייבוא המכוניות "ליאו גולדברג בע"מ", הגיע בשבוע שעבר לסיומו לאחר שהצדדים הגיעו להסכם פשרה שקיבל תוקף של פסק־דין.

לפני חודשים אחדים הוגשה לבית־המשפט בקשה לפירוק החברה על־ידי שולמית ורפאל מרגלית, שהם בעלי 50 אחוז ממניות החברה.

בקשת הפירוק הוגשה בכלל סכסוך שהתגלע בין בני־הזוג מרגלית לבין אחותה של שולמית, דינה סתר, המחזיקה במחצית השנייה של המניות. לפי הסכם הפשרה, יקבלו בני־הזוג מרגלית את השליטה המלאה בחברה, והאחות דינה סתר תקבל בניין של החברה בדרך פתח־תקווה.

עיקולים על כספים של גביש

רשם בית־המשפט המחוזי בתל־אביב אורי גורן, הוציא בשבוע שעבר צו (במעמד צד אחד) המורה לעקל את כספיו של הקבלן שלום אהרון גביש בסכום של 950 אלף דולר. פקיד השומה, באמצעות עו"ד יעל הבר־זילבר מפרקליטות מחוז תל־אביב (המחלקה האזרחית), טען כי הבקשה לעיקולים הוגשה בגין חובו של גביש למס הכנסה. בין היתר מציין בבקשה, כי הקבלן גביש מכר לאיל הספנות יולי עופר וילה במחיר של 1.3 מיליון דולר בהרצליה פיתוח, בעוד שמס־הכנסה העביד (במארס 1985) כי בבעלותו מגרש מסים בשווי של 18.42 ש"ח.

טרם הוגשה בקשה לביטול הצו.

שערי מטבע חוץ 4.1.87

המטבע	בנק לאומי				בנק הפועלים				בנק דיסקונט				שער יציג	השינוי היומי
	מזומנים קניה	מזומנים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	מזומנים קניה	מזומנים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	מזומנים קניה	מזומנים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה		
1 דולר	1.44	1.50	1.4748	1.4932	1.44	1.51	1.4758	1.4942	1.44	1.50	1.4758	1.4944	1.4848	−0.0016
1 לירש"ט	2.13	2.22	2.1886	2.2159	2.15	2.25	2.1893	2.2167	2.15	2.26	2.1937	2.2213	2.2039	0.0089
1 מארק גרמני	0.75	0.78	0.7673	0.7769	0.75	0.79	0.7670	0.7766	0.75	0.79	0.7690	0.7787	0.7733	0.0073
1 פרנק צרפתי	0.22	0.24	0.2316	0.2345	0.23	0.24	0.2321	0.2350	0.22	0.24	0.2316	0.2345	0.2334	0.0021
1 גולדן הולנדי	0.66	0.69	0.6793	0.6878	0.67	0.70	0.6809	0.6894	0.66	0.70	0.6802	0.6888	0.6845	0.0063
1 פרנק שוויצרי	0.89	0.93	0.9140	0.9254	0.90	0.94	0.9172	0.9287	0.90	0.94	0.9174	0.9290	0.9227	0.0066
1 כתר שוודי	0.21	0.22	0.2187	0.2215	0.22	0.23	0.2190	0.2217	0.21	0.23	0.2187	0.2215	0.2202	0.0010
1 כתר נורבגי	0.20	0.21	-0.2011	0.2036	0.20	0.21	0.2012	0.2037	0.19	0.21	0.2012	0.2037	0.2025	0.0016
1 כתר דני	0.20	0.21	0.2028	0.2053	0.20	0.21	0.2031	0.2057	0.19	0.21	0.2025	0.2051	0.2042	0.0019
1 מרק פיני	0.30	0.32	0.3102	0.3141	0.30	0.38	0.3101	0.3139	0.30	0.32	0.3103	0.3142	0.3124	0.0024
1 דולר קנדי	1.04	1.09	1.0679	1.0812	1.05	1.10	1.0685	1.0818	1.05	1.10	1.0691	1.0826	1.0761	−0.0006
1 דולר אוסטרלי	0.91	1.00	0.9822	0.9945	0.95	1.02	0.9832	0.9955	0.95	1.02	0.9840	0.9964	0.9884	0.0008
1 ראנד דרא"פ	0.44	0.53	0.6821	0.6906	0.46	0.69	0.6833	0.6918	0.47	0.64	0.6850	0.6936	0.6871	0.0066
10 פרנק בלגיים	–	–	0.3687	0.3733	–	–	0.3690	0.3736	–	–	0.3683	0.3730	0.3712	0.0035
10 שילינג אוסטריים	1.06	1.11	1.0896	1.1032	1.07	1.12	1.0910	1.1046	1.07	1.12	1.0927	1.1065	1.0986	0.0095
1000 לירות איטלקיות	1.07	1.13	1.1008	1.1145	1.08	1.15	1.1049	1.1178	1.08	1.15	1.1038	1.1176	1.1093	0.0091
100 ינים יפניים	0.91	0.95	0.9311	0.9427	0.91	0.96	0.9304	0.9420	0.91	0.96	0.9328	0.9445	0.9383	0.0081

בניגוד לעמדתם של בנקאים אחרים:

איינהורן: מוצדק להטיל מס גם על הכנסה מחיסכון

החיסכון אינו מושפע מירידה של אחוז וחצי בתשואה הריאלית, אלא עצם היציבות מעודדת חיסכון

מאת נחמיה שטרסלר

כחלק מהרפורמה בשוק ההון, מתכנן בנק ישראל להוציא את הבנקים ממעגל מגייסי ההון בבורסה. בנושא זה אומר מרדכי איינהורן מנכ"ל בנק לאומי ל"הארץ":

צריך למצוא דרך ביניים בנושא גיוס הון בבורסה. חברה גדולה יחידית תוכל לגייס הון באופן עצמאי, אך חברות קטנות יותר רצוי שיפנו לבנקים ואלה יגייסו בעבורם את ההון.

האם זה לא יקטין פעילות ויפגע בבנקים?

נכון שזה יוציא פעילות מסוימת מהבנקים, אך זה תהליך טבעי שחייב לבוא כאשר רוצים רפורמה, שהיא בכללותה טובה. עם זאת, אי אפשר לבוא ולומר לבנקים: לכם אסור לגייס הון. טוב יותר שיאפשרו לבנקים לגייס כספי לתוכניות חיסכון, ומכספי זה הם יוכלו להלוות לחברות קטנות יותר.

אין גם כל סיבה שלא יאפשרו לבנקים לגייס מהציבור כספי הצמוד ל־18 חודש, ולתת אותו לעסקים.

יש בנקאים המתנגדים למס על תוכניות החיסכון.

אם מבצעים רפורמה כוללת בשוק ההון, מוצדק להטיל מס גם על הכנסה מחיסכון, בייחוד כאשר שיעורי המס השולי יורדים. יש בזה גם צדק חברתי, כי דווקא לבעלי ההכנסה הגבוהה יש גם הכנסה מחיסכון ולכן צריך למסות הכנסה זו.

האם יירד החיסכון עקב כך?

לאו דווקא. מה שחשוב זוהי היציבות, ולכך חותרת התוכנית הכלכלית. החיסכון אינו מושפע מירידה של אחוז או אחוז וחצי בתשואה הריאלית, אלא עצם היציבות מעודדת חיסכון.

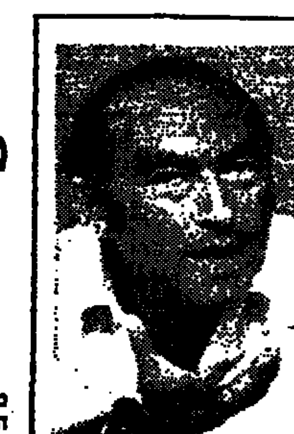

אהרון דברת בעד התוכנית הכלכלית

הרפורמה במס — על כל מרכיביה — בחזקת חובה, וגם הרפורמה בשוק ההון — לרבות היטל של 3% — נכונה, אמר מנכ"ל כלל אהרון דברת לכתב "הארץ" בתגובה לקולות ההתנגדות העולים מקרב התאחדות התעשיינים לתוכנית הכלכלית.

לתעשייה האווירית יש כסף: תחלק ארנקי־עור לרגל יום האם

הנהלת התעשייה האווירית הזמינה ממפעל "שוהם" למוצרי עור, שבעפולה, 17 אלף מערכות ארנקים, ששווים הקמעונאי מגיע ל־1.2 מיליון שקל. מערכות הארנקים מעור, הכוללות ארנק לגבר, ארנק לאשה ומחזיק מפתחות, יחולקו כשי לעובדי התעשייה האווירית במסגרת סדרת אירועים מסורתיים שייערכו ביום־האם שיחול לפני חג הפסח הקרוב, כך נמסר על־ידי מנהלי "שוהם", אלי חלפון ושלמה גרין.

לדברי המנהלים, התעשייה האווירית זכתה "בהנחה ניכרת" מהמחיר הרשמי של מערכות העור שהוזמנו.

אבים צור

מבקר הבורסה בעת "פרשת פיט" פרש מתפקידו

נחום זיו, מי שכיהן כמבקר הבורסה בעת התפוצצותה של "פרשת פיט", פרש בשבוע שעבר מתפקידו. זיו אמור היה לסיים את תפקידו סמוך להתפוצצותה של "הפרשה", ברם הנהלת הבורסה לא היתה מעונינת שהוא יעזוב את תפקידו בתקופה, במיוחד בלשונה שבוצעה על־ידי הבורסה בחודשים האחרונים כיוון זיו באחד הבודקים של האירועים שהובילו להתמוטטותה של חברת הברוקרים "פיט".

את מקומו של זיו ממלא יהודה מוסרי, אחד העובדים הבכירים בבורסה.

יהודה שרוני

בעקבות המינויים בחברה לישראל:

צבי צור ייאלץ לוותר על תפקיד יו"ר דירקטוריון בזק

מאת יהודה שרוני

צבי צור, שהתמנה השבוע לתפקיד סגן יו"ר מועצת המנהלים של החברה לישראל (תוקף המינוי מ־1 בפברואר), ייאלץ לוותר על תפקיד יו"ר דירקטוריון חברת הבזק, כך העריכו אתמול גורמים ממשלתיים.

צור (צ'רה) יתבקש לפרוש מהתפקיד עקב חשש מפני התנגשות ניגודי אינטרסים בין תפקידו בחברה לישראל, הנשלטת על־ידי קבוצת אייזנברג, לבין חברת הבזק שהיא חברה ממשלתית. כדוגמה לניגוד אינטרסים אפשר לציין, כי בעבר הציע המיליארדר שאול אייזנברג לחברת בזק הצעות מספר לשיתוף פעולה עסקי, כמו אספקת מירכזות ובכלי טלפון.

צור מועמד גם לכהן כיו"ר דירקטוריון חברת צים, מטעם החברה לישראל, המחזיקה ב־50 אחוז מהשליטה בחברה.

במסגרת המינויים שהוחלט עליהם שלשום בחברה לישראל, נקבע כי שאול אייזנברג, בעל השליטה בחברה (חברות בבעלותו הישירה והעקיפה מחזיקות ב־81.5 אחוז מהחברה), יכהן גם כיו"ר דירקטוריון החברה לישראל, במקומו של מנוח אריאב.

רשתות וברזל לבנין
★ ייצור ★ עיבוד ★ שיווק ★
חייג/י 03-9610931 ונספק גם לך.
חברת יעקב ברזל לבנין בע"מ
30 שנה של פלדה

פקודת החברות, נוסח חדש תשמ"ג־1983
צו פירוק ואסיפות ראשונות
שם החברה: אוצר המכון בע"מ (בפירוק) ח.פ. 52-000245-2.
מען המשרד הרשום: רח' בן יהודה 2, ירושלים; בית המשפט המחוזי של: ירושלים תיק ארזחי 1404/85.
תאריך מתן צו הפירוק: 21.12.86.
היום והמקום לאסיפות נושים ומשתתפים: 11.2.87. אסיפת נושים בשעה 9.00. אסיפת משתתפים בשעה 10.00.
י. צוריאלי, עו"ד
סגן הכונס הרשמי
ירושלים
30.12.1986

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"
הודעה
לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה בקשה ל: הקמת מגורים בגוש 16880 חלקה 3 ישוב יפעת מהות הבקשה אחוז בניה וגובה בנין מעל למותר.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך — 15 יום מפרסום הודעה זו.
בכבוד רב,
ישראל קניג
יו"ר הועדה

לבעלי כרטיסי אשראי
דחפון
03-611001

דרושים
מוצרי צריכה באלקטרוניקה לרשת חנויות גדולה בארה"ב
03-257933

איש עסקים!
מידע על חברות חדשות עם רישומן במאגר מסווג
לפרטים "שירותי המפעיל" 02-811555 פקסימיליה 02-811552

החברה הותיקה בארץ בתחום
מערכות גילוי וכיבוי אש אוטומטיות
למבני ציבור, בתי מלון
למבני מגורים רבי קומות ולמפעלים.
למעלה מ־2000 מערכות
שהותקנו בכל הארץ
אלקו מגלי אש בע"מ
רח' המלאכה 39 אזור התעשייה חולון
טל': 03-5566222
CERBERUS

משרד התקשורת
אגף הנדסה והרישוי
השימוש באנטנות "צלחת" לקליטת שידורי טלוויזיה מלוויינים
בשל ההתעניינות המרובה, של הציבור בדבר השימוש באנטנות "צלחת" לקליטת שידורי טלויזיה מלווינים, אנו מבהירים את המותר והאסור בתחום זה:
1. משרד התקשורת מתיר להתקין ולהשתמש באנטנה (צלחת פרבולית) בתנאי שקוטרה אינו עולה על 2.44 מטרים, ואין היא יוצרת הפרעות למערכות קליטה אחרות. היתר זה אינו פוטר את המתקין מהצורך לקבל את האישורים הנדרשים לפי חוק התכנון והבנייה.
2. הקליטה באנטנה זו מיועדת לתוכניות טלויזיה, המשודרות לקליטה ישירה של הציבור ואין לקלוט באמצעותה שידורים שנועדו לגופים מסחריים או תחנות שידור וכיוצא באלה.
3. השימוש באנטנה מיועד רק לדיירים הגרים בתחומי הבניין בו ממוקמת האנטנה, ללא אפשרות של העברה לבניין סמוך.
4. האנטנה מיועדת לקליטה בלבד ולא לצרכים מסחריים או אחרים. כל חריגה מהתנאים והמפורטים שלא הותר השימוש בהם מהווה, יש בהם משום עבירה על פקודת הטלגרף האלחוטי (נוסח חדש), התשל"ב – 1972.
שימוש לא מותר באנטנות "צלחת" פוגע במערכת התקשורת והבינלאומיות של ישראל.

הזמנה לרכישת מקרקעין (דירה) במכרז פומבי
מוצעת בזה למכירה דירה ברח' מגידה 6 ירושלים בגוש 30109 חלקות 2, 3.
הדירה בת 2 חדרים בשטח של 48 מ"ר נמו בקומה שניה ותפוסה על ידי מוגן על פי החוק.
המכר לא יכלול רכישת זכויות בית.
הצעות תתקבלנה במשרדי החתומים מטה בצרוף המחאה בנקאית בגובה 10% מסכום ההצעה במעטפה סגורה לא יאוחר מיום 14.1.87.
לבירור פרטים ותאום ביקור בדירה ניתן להתקשר למשרדי החתומים מטה.
הח"מ אינם מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא ומציעים שעמדו בתנאי המכרז יוזמנו למכירה פומבית.
יעקב הובר עו"ד
רח' דורות ראשונים 5
ירושלים
משה פוסק עו"ד
רח' שמאי 25
ירושלים
משה בן אריה עו"ד
רח' שמואל הנגיד 13
ירושלים

הודעה
לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה בקשה ל: תוספת מגורים בגוש: 16904 חלקה: 53 ישוב: אכסל. מהות הבקשה אי שמירת מרווח מינימאלי מדרך להולכי רגל.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.
בכבוד רב,
ישראל קניג
יו"ר הועדה

המרכז הישראלי לניהול
מועד פתיחה: 27.1.87
השתלמות:
היבטים חשבונאיים ופיננסיים למשפטנים
בין נושאי הלימוד:
★ מערכת החשבונאות הפיננסית
★ הכרה והבנת הדו"חות הכספיים
★ חשבונאות בתנאי אי ודאות
★ מימון ושיקולי כדאיות
★ שוק ההון בישראל
★ תחיקה פיסקלית
★ עקרונות חוקי המיסוי בתנאי אינפלציה
★ הכנון מס
צוות המרצים כולל את:
דר' אריה עובדיה, מר שאול ברינפלד, ח"כ אוריאל לין, מר צבי גוסטילס, דר' מאיר חת, מר שמואל ססטבסקי, מר יחזקאל פלומין, מר נחום פריידקס, גב' שולמית שיפר
כ־120 שעות לימוד אחת לשבוע בימי ג', בשעות אחה"צ, מלון רמת־אביב, ת"א
פרטים והרשמה:
המרכז הישראלי לניהול: 03-257202
המרכז ללימודי ניהול: 03-429895/6
מרכז ללימודי ניהול

הלוח הארצי
הארץ חדשות

שערי המניות 4.1.87

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע.נ.	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע.נ.
בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה						
אהבה ש	19950					
הספנות 0.1	1280	תב	6581	+180	+8.5	+8460
הספנות א 0.5	847		5150	+40	+5	+6457
הספנות אפ 2	385	תב	7977	+55	+6.6	+10525
כללי לא בהסדר	22201		35	+284	+1.3	+6
בנק מזאמרי 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק מזאמרי 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק בינלאומי 05	3511		2478	+78	+2.5	+4534
פ.ע.ב. 0.5	4750		2506	+120	+2.6	+2274
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה						
אידיבי רג 100.0	82650		585	-1581	-1.9	-1339
אידיבי ב 100.0	82700		14	-2200	-2.6	-15
אידיבי בב א	511000		1	-5000	-1	-1
אגוד 0.1	61400		281	-1500	-2.4	-604
דיסקונט ב	110300		33	-1200	-1.1	-20
דיסקונט א	105740		253	-1500	-1.4	-478
דיסקונט שה ב	12575		101	8	+31 417	+280
המזרחי ש	34120		1055	-480	-1.4	-1786
המזרחי ב	34500		157	-600	-1.9	-518
המזרחי שה 9	16040		1	-40	-0.5	-1
הפועלים מבב	101000		1			
הפועלים ש	56200		1089	-980	-1.7	-3387
הפועלים ב	56300		197	-400	-0.7	-340
כללי א 1.0	142500		20	-4000	-2.7	-36
כללי שה 5	115000		45	+5000	+4.6	+48
כללי שה 7	6990		15	-150	-2.1	-100
כלל 0.1	35690		2187	-650	-1.8	-4871
כלל שה 11	13450		589	-286	-2.1	-192
מימון ומסחר 1.0	47000		2	-2000	-4.1	-2
מימון ומסחר 5.0	24440	שב				
בנקים למשכנתאות						
אדנים 0.1	28301		71			+13
לאומישכן ש	7250		257	+135	+1.9	+572
לאומישכן ב	7322		195	+200	+2.8	+185
כרמל ש	4410		43	+210	+5	+370
כרמל שה 1	3535		327			-1127
בנין כ' 5.0	7543		76	+201	+2.7	+320
מת בטב ש	2300		161	+20	+0.8	+91
בטכן ב ש	2482		633	+32	+1.3	+659
עצמאות 0.1	10000		21	+400	+4.2	+16
טפחות מבב ש	16700	שב				
טפחות דג ש	15870		20	+170	+1.1	+58
טפחות שה 1	8681	שב				
טפחות שה 2	4570		290			
יעמר 1.0	2570		867			+102
יעמר 5.0	1449	תב	1217	-90	-5.9	-1216
בירב 1.0	6620	תב	61	+320	+5.1	+47
מוסדות מימון						
שלמון אש	535		5194			+328
החקלאות מבב א	176000	לב				
החקלאות מבב ב	156000	לב				
לאומי תעש א ש	9360		100	+150	+1.6	+160
מתח תעש מבב	91922	לב				
מת תעש בב ג	325897	לב				
מת תעש בב גג	204338	לב				
מת תעש בב גג1	281538	לב				
מת תעש בב ד	218063	לב				
מת תעש בב דד	65881	לב				
מימון קבלנים 5.0	1425		24576	-20	-1.4	-16727
תיירות בב	160357	לב				
כלל ליסינג 0.1א	16726	תב	38	-1859	-10	-54
כלל ליסינג 0.5ב	13600		82	-200	-1.5	-286
כלל ליסינג אגח	12260			-88	-0.7	-145
ביטוח						
איתן	290		11209	+1	+0.4	+550
אדיר 0.1	1500		860			+515
אדיר א 0.5	760		2745	+19	+2.6	+2520
בטוח משנה 0.1	540		625			
בטוח משנה 0.5	179		8494			-6564
הדר 1.0	375		1774	+6	+1.6	+974
הדר 5.0	215		5434	-5	-2.3	-7520
המנה ש	340		22493			+2686
הפניקס 0.1	800	תב	9479	+89	[illegible]	+19788
הפניקס 0.5	638		[illegible]			
המשמר-הראל 1.0	6870	שב				
המשמר-הראל 5.0	3510		348	+130	+3.9	+613
מנורה 1.0	2085		129	-100	-4.6	-199
מנורה 5.0	1150		70	+50	+4.6	+90
סהר ג 1.0	5420		124			-53
סקורטיס 0.1	880		440	-4	-0.5	-440
צור ש	329		1786	-2	-0.6	-2626
ציון החזקות 1.0	9586		25	-70	-0.7	-25
ציון החזקות 5.0	2660		178	+10	+0.4	+85
מסחר						
אינגר באגא 1 ש	5435		198			+17
אינגר באגא	5ו ש 3155					.1533
מגדל עזרא 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
כלל סחר	247 -71		8195	-3	-1.2	-12670
קריסטל 1.0	847	תב	2235	+77	+10	+4592
רסק 0.1	31310			+310	+1	+10
רסק 0.5	9950		11			+89
שופרסל א 2.0	7860		573			
שופרסל ב 10.0	6487		1807	+127	+2	+2936
שירותים						
דלק ג ש	3715		7258	+95	+2.6	+6615
האל 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
האל 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
טבעות המסקה 0.1	13800		37	-400	-2.8	-10
טבעות המסקה 0.5	5600		150	+221	+4.1	+190
קידר 0.1	1649		553			+740
קידר 1.0	216	תב	76508	+20	+10.2	+122256
חברת הדמפל 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
מתי עזרה 0.1	2737		191			-91
מתי עזרה 0.5	1134	תב	864	+103	+10	+1125
קטאריסים 0.1	4620	תב	387	+420	+10	+355
קטאריסים 0.5	3650	תב	1186	+186	+5.4	+3633
מלונות ושירותי תיירות						
קסל 1.0	2663		56	-27	-1	-2
קסל אפ 1	1312	תב	110	-220	-12.7	-67
גלי זהר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
גלי זהר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
מלונות רץ 1.0	1550		140	+30	+2	+56
מלונות רץ 5.0	1065	שב				
חוף האלמוג 1.0	5300		102			+2
כנס מר 1 ש	2400	בז				
מלונות הירדן	2926	תב	701	+266	+10	+788
מחשבים ושירותי מחשבים						
איכות מחשבים	1770		666	+7	+0.4	+397
דטה מיכון 1.0	7900		242			+118
מ.ל.ל. 1.0	24701		35	+1200	+5.1	+24
יקע 1.0	9450	קב		+450	+5	+642
כלל מחשבים 1.0	14000	תב	179	+1200	+10	+293
מ.ל.ל. 1.0	23651		34	+800	+3.5	+17
מ.ל.ל. 5.0	7500		130			-38
משוב מחשבים 1.0	787	בז	675	+60	+8.3	+1869
משוב אפ	647	תב	960	+73	+12.3	+660
ניקוב מחשבים 1	14821	בז	85	+500	+3.5	+273
ניקוב מחשב 5	7061		235			-74
תים מחשבים 1.0	1070	תב	1932	+70	+7	+1577
נדל"ן, בינוי ופיתוח						
אזורים בינוי ש			—	הפסקת	מסחר	—
אזורים בינוי בש			—	הפסקת	מסחר	—
אורן 1.0	878		1349			+401
אורן 5.0	439		8851	+6	+1.4	+11639
אורים 1.0	871		13832	+12	+1.4	+14841
אורים אפ	579		6927	+10	+1.8	+9587
אורים אגח	118.5		16939			-16180
אילון 1.0	559		13972	+7	+1.3	+12342
אל-חב 1.0	1390	בז	1965	+80	+6.1	+2508
אמכנים 1.0	3375		205	-5	-0.2	-118
אפריקה 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
אפריקה 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אפריקה אפ			—	הפסקת	מסחר	—
[illegible]	2230		653	-100	-4.3	-845
[illegible] 0.1	2484	תב	1044	-276	-10	-4801
[illegible] 0.5	1995		4744	-50	-2.5	-6837
[illegible] 1.0	4765		340	+93	+2	+348
[illegible] 1.0	3171	בז	635	+31	+1	+164
[illegible]	2351		686			-111
[illegible] 1.0	387	תב	930	+35	+9.9	+816
[illegible] 5.0	389	קב		+15	+5.1	+1800
[illegible] 0.1	8600	תב	84	+535	+6.6	+66
[illegible] 0.5	5650		234	+160	+2.9	+372
[illegible] 1.0	1760		220	-8	-0.5	-425
המסלול 5.0	1295		216			-199
תלב 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
תלב 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
מבטח ובנין	3755		1729	+85	+1.5	+2431
גבים 0.1	4920		897	+82	+1.7	+810
גבים 0.5	3465		1470	+130	+3.9	+4002
הכשרת הישוב ש	62700		257	+1000	+1.6	+518
ישפרו 0.1	3512		222	+15	+0.4	+424
ישראלום 1.0	1334	קב		+64	+5	+12728
ישרס 10.0	14799		136			-139
כנן פיתוח 1.0	9400		70			
כלל נדל ן	486		7005			+4531
לוטר 1.0	5214	תב	973	+474	+10	+1345
לוטר 5.0	1659	קב		+79	+5	+13738
מ.ת.ב. 1.0	439		17650	+13	+.1	+12822
מ.ת.ב. אגח	100		50174			-41372
מאורי בניה 1.0	849		7870	+15	+1.8	+5106
מישבאל 5.0	384	תב	18924	+35	+10	+24530
מנרב 5.0	1736		1536			-747
מרלין 1.0	869	תב	5267	+79	+10	+8860
ליגסטון 1.0	434					
ליגסטון 5.0	150		12928	-2	-1.3	-6282
ליסיין 1.0	1786		737	+85	+5	+1496
ליסיין 5.0	1030		1800	-22	-2.1	-3960
נכסי אגוד 0.5	180					
נכסי אורים	845		921	+18	+2.2	+2860
סהר החזקות 1.0	14200		66	-200	-1.4	-76
סהר החזקות 5.0	10223		59	+320	+3.2	+63
סופר 1.0	6405	קב		+305	+5	+19
סופר 5.0	3383		25			-25
עמר ואלג מר 1 ש	770	תב	2842	-61	-7.3	-4031
עמר 3.0			—	הפסקת	מסחר	—
קיסריה 0.1	2899		56	-100	-3.5	-140
קיסריה 0.5	1660		236			
רובינשטיין 1.0	430		2770			-888
רובינשטיין 5.0	185		4029			-3644
רובינשטיין אפ	1101		1500	+36	+3.4	+2100
רובינשטיין אגח	100		12050	-1	-1	-17930
רסקו מבב	8020		98			+56
רסקו רג	6885	תב	406	-765	-10	-538
חקלאות						
מטעי הדר 0.1	3055	בז	789	+30	+1	+367
מטעי הדר 0.5	2130		813	+50	+2.4	+1814
מהדרין 0.1	8000		194	+150	+1.9	+195
נכסי הדרים 1.0	1365		1142			+1546
פרי אור 0.5	3100		405	+40	+1.5	+167
שגדר 5.0	11750		122	-250	-2.1	-103
מזון וטבק						
אסם	1278	תב	340	-142	-10	-490
גולדפרוסט 1.0	3135	תב	66	-165	-5	-295
גולדפרוסט 5.0	1920	תב	499	-150	-7.3	-569
גולדפרוסט אפ 1	1241	תב	46	-131	-9.6	-46
דובק מב ש	4700		2101			-90
דובק מב ב	4700		2754			-274
טלכל 1.0	1110		1997			+405
טלכל 5.0	766		500	+16	+2.1	+2080
פרי-הו 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
פרי-הו 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
טמפו בירה 1.0	20800	תב	35	+1800	+9.5	+33
טמפו בירה 5.0	16040		25	-360	-2.2	-57
יכין 1.0	1480		561			+123
יכין א 5.0	1022		1627	+8	+0.8	+1538
כן 1.0	692	תב	795	-40	-5.5	-795
כן 5.0	384	תב	3068	+35	+10	+4566
סנפרוסט 1.0	12100		200	+300	+2.5	+163
עלית			—	הפסקת	מסחר	—
עסיס ב 0.5	359		11304	+2	+0.6	+2105
אנגל שקל 1	2699		180			-108
שמן מבב א	3200		192			
טכסטיל והלבשה						
ארגר מר 1 ש	570	תב	6159	+25	+4.6	+9567
אמיס 1.0	1375		578	-45	-5.2	-601
אופנת ברוך 1.0	708		1452	+10	+1.4	+1240
אופנת ברוך 5.0	413		2300			-290
ארגמן דג ש	18000		45			-25
דלתא-גליל 1.0	3055		1051	+20	+0.7	+5761
דלתא-גליל א 5.0	2355		903	+65	+2.8	+2291
מכלולי 1	1763	תב	304.9	+160	+10	+388
מכלולי 5	900		480	+19	+2.2	+480
ויסלבר 1.0	1360		400	-40	-2.9	-300
ויסלבר 5.0	920		170	-25	-2.7	-570
[illegible] 1.0	14000		284	[illegible]	[illegible]	-580
[illegible] 1.0	2600		623	-10	-0.5	-585
[illegible] 5.0	1347		1398	+64	+5	+2177
לודזיה 0.1	2806	תב	423	+180	+6.9	+468
לודזיה 0.4	1520	תב	2927	+95	+6.7	+9610
ליגת 1.0	755		2681			+208
מים גליק	600		270	-21	-3.4	-370
מקס 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
מקס 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
פים 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
פים 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
עמק מרכה 1 ש	1571		4368	-19	-1.2	-2957
פולגת א 0.1	3590		426	+25	+0.7	+774
פולגת ב 0.4	2558		5425	+80	+3.2	+9291
פלימן א	9290	תב	366	+500	+5.7	+701
פרגר	3466		100	+1		+20
גיבור סברינה						
תעש הנזון 1.0	2650		534			-212
מתכת ומתכתיה						
אקסטן 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
אורדן 0.1	6900		249	-160	-2.3	-254
אורדן 0.5	6140		16	+120	+2	+17
תעשיות שונות						
אלומית 1.0	6190		37	-60	-1	-37
אלומית 5.0	4580	תב	23	-274	-5.7	-223
כבלים ש	25000		17	-324	-1.3	-9
התכוף 1.0	7322	תב	198	-500	-6.4	-467
התכוף 5.0	4399	תב	156	-400	-8.3	-276
התכוף אפ	4100		450			+246
זיקה 1.0	5450		25	+249	+4.8	+107.2
זיקה 5.0	2350	תב	640	+130	+5.9	+260
קומפוזיט שי 1.0	2974		4480	+54	+1.9	+4756
קומפוזיט שי 5.0	2951		498	+71	+2.5	+460
מתכת מרם 1.0	3070		2144	-140	-4.4	-2247
כבלי ציון 1.0	2325		682	+4	+0.2	+526
כבלי ציון 5.0	1260		2341	+25	+2	+3932
כבלי ציון אפ	590		703			-363
מודן 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
מודן אפ א			—	הפסקת	מסחר	—
קיטור 1.0	225		21788			
קיטור 5.0	128.5	בז	27113	-14.5	-10.1	-77081
נחושתן 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
נחושתן 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
מקר סלוה 1.0	13350		121	-250	-1.8	-123
קיגו 1.0	1000	תב	390	-56	-5.3	-1885
קיגו 5.0	593		250	-6	-1	-1250
קליל 1.0	7150	תב	188	+400	+5.9	+269
קליל 5.0	4200		426	-44	-1	-236
שלודות 5.0	5890	תב	337	+350	+6.3	+1703
תעשיות לכיש 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
תעשיות לכיש 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה						
אלביט 3.0	388500		18	+5000	+0.8	+15
אלקו 0.1	7126	בז	26	+30	+0.4	+41
אלקו 0.25 ש	3950		180	+100	+2.6	+118
אלקו 0.25 ב	3900		85	+45	+1.2	+35
אלקטרה 0.1	5380		489	+80	+2.4	+498
אלקטרה א 0.5	2162		1812	+2	+0.1	+1294
אלרון 3.0	291000		16	+12000	+4.3	+26
אריות 1.0	32400		49			-59
כלל תעש אלק	1890		1316	-20	-1.1	-1677
ספקטרוניקס 1.0	2180		3414	+40	+1.9	+3121
ספקטרוניקס 5.0	1580		1500	+15	+1	+806
פיננטור 1.0	547		2935	+1	+0.2	+826
פיננטור 5.0	360		1646	+5	+1.4	+1255
ציקלון 1.0	2100		163			
ציקלון 5.0	1001	תב	859	+91	+10	+814
קבנשטין אלדל 1.	4800		130	+150	+3.2	+102
קבנשטין אלדל 5.	3580	שב				
ת.א.ת. 1.0	5499	בז	1329	+200	+3.8	+593
ת.א.ת. 5.0	2368		6171			-574
ת.א.ת. אפ 1	19780		189			+92
תדיראן	8945	תב	631	+750	+9.2	+1457
מוצרי בניה						
א.ב. תעשיה 1.	1886		629	-1	-0.1	-1049
א.ב. אפ	595		3763	+5	+1	+2020
א.ב. אגח	106		23000			+22000
אלקול 5.0	8899		58	+149	+1.7	+10
אקרשטין 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אקרשטין 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
אקרשטין אפ			—	הפסקת	מסחר	—
אקרשטין אגח			—	הפסקת	מסחר	—
בנטן תדיר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנטן תדיר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בר-גן 1.0	1940		1059	+50	+2.7	+444
בר-גן 5.0	740		6550	+35	+4.7	+6650
קרדונאכס 1.0	6750		6	-150	-2.2	-30.6
קרדונאכס 5.0	2602		96	+102	+4.1	+259
מ.ל.ב. 1.0	820		501	-31	-3.6	-678
מ.ל.ב. 5.0	553			-2	-0.4	-400
מגדל השק בתמע	5630		294	+250	+4.3	+341
בתמוקה ולבנון 1	14453	לב				
בתמוקה ולבנון 5	12600					
כימיה, גומי ופלסטיק						
אגן 5.0	16270		65	+150	+0.9	+48
אליאנס ב	2304	בז	61	+25	+1	+26
גל תעשיות 1.0	12300		44	+310	+2.6	+61
גל תעשיות 5.0	7380		65			+37
דקסטר 1.0	2745	תב	162	-200	-6.8	-352
דשנים 0.1	4320	תב	126	-480	-10	-126
דשנים 0.5	1320		182			-160
חיפה כימי 10.0	454		11000	+1	+0.2	+2795
טבע ש	6950		1257	+50	+0.6	+833
ליפסקי 1.0	2550		420			-331
ים המלח	3972		5045			-2654
פטרוכימים 10.0	530		16270			+9839
מקסימה 1.0	6650		7			
מקסימה 5.0	3585	שב				
מקה כימיקל 1.0	6480		261	-190	-2.9	-209
נכר 1.0	18050		161			+58
נכר 5.0	13350		138			+45
פריקלאס	500		17517			-1377
פריקלאס אפ	216		14086			+6110
קום כימיקל 1.0	8970		174	-280	-3	-202
ת.ג.ל. 1.0	3750		67			-17
ת.ג.ל. 5.0	3100		133	+60	+2	+167
תיא 5.0	10711		128	+211	+2	+79
פרוטארום 10.0	13410	תב	30	-1490	-10	-27
תרז א 5.0	12255	מב		-645	-5	-912
עץ, נייר ודפוס						
דפרון 1.0	6950		26	-50	-0.7	-26
דפרון 5.0	4370		38	-30	-0.7	-38
חב.ב. 1.0	8251		70	-250	-2.9	-85
יטה 1.0	5000		117	+50	+1	+117
לבידי אשקלון 1	499		2527			+274
לביאשקלון אגח	756	תב	172	-92	-10.9	-172
מולט ב 0.5	40500		15	+355	+0.9	+1
מפעלי ניר 10.0	278500		55	+5500	+2	+72
סקאנדיה 1.0	3800		262	+4	+0.1	+118
רים 0.1	2429		60			-60
רים 0.4	1478		678			-202
תעל ב 0.2	14900		57	-350	-2.3	-64
אמרין 1.0	8120		63	-110	-1.3	-40
אמרין 5.0	3842		610	-150	-3.8	-1354
הכרישה יור	10650		91	+350	+3.4	+101
הגבסלק 1.0	1830		390			-30
הגבסלק 5.0	1175		280			-126
השקעות בתעשיה						
מרכזית ב 0.1	8450		722	+50	+0.6	+637
כור בכ ש	7096000		.1			
כלל תעשי 1.0	1583		8652	+14	+0.9	+15932
מאורי טכנולוגיה	528	תב	13173	+48	+10	+16633
חברות השקעה						
אמיקו ש	6160		119	-70	-1.1	-238
אידיבי פתוח 2.0	5300		1766	+50	+1	+2403
אינקובה 0.1	126		115410			
אלגרים	11800		31	-250	-2.1	-58
אלגד ם	11200	תב	68	-800	-6.7	-64
[illegible]	3701		2076			+2045
אלרן ם	3815	תב	204	+200	+5.5	+842
אמיסר בכ'			—	הפסקת	מסחר	—
אמיק 1.0	250		2524			
אמיק 5.0	180		5285	+6	+3.5	+2145
גולת	1350		336	-50	-3.6	-258
חברה לישראל 1.0	12500		1830	+400	+3.3	+1779
חברה לישראל 5.0	10050	תב	902	+600	+6.4	+2123
חלמון 0.1	113000		3			3
חלפון 1.0 ש	25900		36			-26
אמגא א 0.5	17550	תב	164	+850	+5.1	+166
פועלים השק ש	6840		1080	+70	+1	+1723
דיסקונט השק ש	3285		4495	+35	+1.1	+6408
מזרחי השק ש	22600		53	-400	-1.7	-31
מר השקעות	12200			-310	-2.5	-5
וירון 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
וירון 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
ישום החזקות	250		6675	-8	-3.1	-7217
יבגא ש			—	הפסקת	מסחר	—
ידין א 0.1	3410		430	-30	-0.9	-352
כלל 10.0	951		11070			-5887
כלל 50.0	860		1066	-16	-1.8	-1750
לנדוב 0.1	3960	תב	331	+360	+10	+351
לנדוב 0.1	1082		229			-29
מסר 0.1	716		1522	+16	+2.3	+1766
מסר א 0.5	421		1700	+6	+1.5	+600
עזי השק ב 0.1	3610		94	-40	-1.1	-67
עזי השק ב 0.5	2002		332			-132
פז השק ש	6285		734			-520
מטה א 0.1	11000	בז	188	+1080	+10	+406
מטה 0.5	6200		367			-33
פריון ב 2.5	5660	תב	887	+280	+5.2	+1012
צאמאריטס 1.0	371	תב	3515	+26	+7.5	+7489
צאמאריטס 5.0	289	קב		+14	+5.1	+13484
כראויל 1.0	859	תב	2686	+62	+7.8	+3629
כראויל 5.0	682		2285	+5	+0.8	+679
גליל טכנולוגיות	448		5954			+1285
חיפושי נפט						
דלק חיפושים 1.0	3640	תב	733	+190	+5.5	+1094
דלק חיפושים 5.0	2150		845			
דלק חיפ אפ 2	1385		4595			-4525
מי חיפושי נפט	21160	בז	61	+330	+1.6	+83
יו.ג.א.ל 5.0	4200	תב	1844	+205	+5.1	+3091
מ.נ.ג. 1.0	7080		461			-238
מ.נ.ג. 5.0	2479	תב	3931	+120	+5.1	+8139
סראויל ב 0.3	7480		214			-15
נפטא ש	1760000	תב	3	10000	+6.7	+5
נסחרות במט"ח						
בית ב	231		100	+2	+0.9	+200

שף רנאמנות
בטחה
ניהול תיקי השקעות ניהול קרנות נאמנות בע"מ

שערים בינבנקאיים

יום שישי 2.1.1987 באירופה

מסירה מידית (ספוט)

ל"ג שטרלינג	$ ארצות הברית	1.4855/1.4865
ל"ג ארה"ב	מרקים גרמניים	1.9190/1.9200
"	פלורינים הולנדיים	2.1695/2.1710
"	פרנקים שווייצריים	1.6085/1.6100
"	פרנקים בלגיים	40.03/40.06
"	פרנקים צרפתיים	6.3650/6.3700
"	לירטות איטלקיות	1337.00/1338.00
"	ינים יפאניים	158.20/158.30
ליטרה.	$ ארצות הברית	1.3165/1.3168

שער הזהב $ 402.40 ארה"ב אונקיה להון פיקסינג

מסירה עתידית (פורוורד)

	$/ל"ש	פר"ש/$	מ"ג/$
1 ח'	1.4796/1.4809	1.6045/1.6065	1.9162/1.9175
3 ח'	1.4682/1.4697	1.5995/1.6015	1.9121/1.9135
6 ח'	1.4617/1.4632	1.5900/1.5925	1.9069/1.9084

הנתונים נמסרו על-ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

גלגל הבורסה/ יהודה שרוני

פתיחה חיובית לשנת 87

יום המסחר הראשון בבורסה של שנת 1987 נפתח ברגל ימין מבחינת המחזורים. בניירות-ערך מרובים נר־שמו ביקושים גדולים, והם סופקו בעליות שערים עד חמישה אחוזים. לעומת זאת, באפיקי־ההשקעה הד־לריים נרשמו היצעים גדולים. היצעים תורמו עם הפגת החששות מפני פיחות חד־פעמי של השקל מול הדולר, שרווחו בסוף השבוע שעבר. בבורסה סבורים כי עודפי הנזילות הגבוהים במערכת ימשיכו לתת את הטון גם בימים הקרובים, אם כי עליות השערים במניות יהיו בניירות-ערך בעלי איכות כלכלית סבירה, כפי שתבוא לידי ביטוי בדו־חות הכספיים.

	מדד יומי	שינוי ב%
מדד מניות כללי	99.35	-0.65
כללי ללא בנקים	100.95	+0.95
מדד אג"ח כללי	100.11	+0.11
אג"ח צמוד מדד	100.23	+0.23
אג"ח צמוד מט"ח	99.39	-0.61

היצעים לבנקאיות

היצעים גדולים מהרגיל לבנ־קאיות שבהסדר, נקלטו בירידות שערים עד 1.5 אחוז. בעקבות ירי־דות השערים, שבה ועלתה רמת התשואה על הבנקאיות, אל מעל ל־15 אחוז. מסתבר כי רוכשי הבנקאיות שילמו פרמיה גבוהה למדי, כדי להפיג את חששותיהם מפני אפשרות של פיחות חד־פעמי של השקל.

	תשואה שנתית דולרית ב%
בל"ל 0.1	15.60
הפועלים ש	15.29
אי.די.בי. רג	15.61
דיסקונט א	15.44
המזרחי ש	15.41

פעילות ערה בתרואה

ביקושים גדולים במיוחד הורמו אתמול למניית תדאה, לנוכח הוד־עתה המפתיעה של החברה על חלוקה נדיבה של דיווידנד במזומן. הנהלת החברה הודיעה בסוף השבוע על חלוקת 100 אחוז מניות הטבה ו־320 אלף שקל (487 אחוז על ההון) דיווידנד במזומן; יום ה"אקס" נקבע ל־8 בינואר. הביקוש הגדול סופק בעלייה של 9.2 אחו־זים. העובדה שהחברה נשלטת על־ידי משקיעי חוץ, עשויה לעודד את בעלי העניין לחלק דיווידנדים במ־זומן גם בעתיד. ביקוש גדול למניית מישנאל, על רקע הודעת החברה על גיוס הון, סופק בעלייה של עשרה אחוזים.

גיוס הון במאיר עזרא

חברת מאיר עזרא הודיעה אתמול לבורסה על כוונתה לגייס מהציבור 2.5 מיליוני דולר בהנפקת כתבי־אופציה. המסחר במניות גליל טכנו־לוגיה יופסק מן ה־7 בינואר ועד ה־4 בפברואר, עקב הצעת הרכש שהעבירה חברת יישום אחזקות. חי־דוש המסחר יבחן על־פי תוצאותיה של הצעת הרכש. חירון הודיעה לבורסה על זכייתה במכרז בשיתוף עם חברת מליסה, לרכישת מקר־קעין של אתא, בסכום 4.65 מיליוני דולר.

ארבע הקרנות הטובות נוהלו על־ידי ברוקרים

ארבע קרנות־הנאמנות שהר־ויחו בשנת 1986 את התשואה הטובה ביותר, נוהלו על־ידי חברות ברוקרים. את התשואה הגבוהה ביותר, בשיעור ריאלי של 50.5 אחוז הניבה קרן גילי בניהול אמבן. במקום השני והש־לישי עומדות הקרנות אבוקה ולפיד, המנוהלות על ידי חברת הברוקרים יונייטסקו; הן הניבו תשואה ריאלית של 50 אחוז ו־47.4 אחוז בהתאמה. במקום הרביעי עומדת הקרן רקפת, בניהול בטוחה, שהניבה תשואה ריאלית של 47 אחוז. הקרן הבנקאית הטובה ביותר היתה נטיף של בנק המזרחי, עם תשואה ריאלית של 38.7 אחוז.

הודעות בורסה

● בחודשים אפריל־ספטמבר 86, עלית הרוויחה 698 אלף שקל, לעומת הפסד של 3.6 מיליוני שקל במחצית הקודמת של השנה. החברה רכשה 25 אחוז ממניות עלית תעשיות מזון, תמורת 3.975 מיליוני דולר.

● בחודשים אפריל־ספטמבר 86, קיט הרוויחה 270 אלף שקל, לעומת רווח של 160 אלף שקל במ־חצית־השנה הקודמת.

● בחודשים אפריל־ספטמבר 86, אפריקה ישראל הרוויחה 937 אלף שקל, לעומת רווח של 901 אלף שקל במחצית השנה הקודמת.

● בחודשים אפריל־ספטמבר 86, מקס הרוויחה 194 אלף שקל, לעומת רווח של 239 אלף שקל במ־חצית־השנה הקודמת.

● בחודשים אפריל־ספטמבר 86, תעשיות לכיש הפסידה 618 אלף שקל, לעומת 885 אלף שקל בשנת 1985/86 כולה.

● בחודשים אפריל־ספטמבר 86, אוקטגון הפסידה 267 אלף שקל, לעומת רווח של 70 אלף שקל במ־חצית־השנה הקודמת.

● בחודשים אפריל־ספטמבר 86, ייצוא הפסידה 527 אלף שקל, לעומת הפסד של 27 אלף שקל בשנת 1985/86 כולה.

● בחודשים אפריל־ספטמבר 86, בורנשטין הרוויחה 625 אלף שקל, לעומת הפסד של 28 אלף שקל בשנת 1985/86.

לריבוי משתמשים על PC/AT וסופר מיקרו
הפתרון הנכון במחשב קום
"קום ניהולית"
התוכנה המשולבת לניהול מסחרי/תעשייתי לריבוי משתמשים הנפוצה בישראל מותקנת במאות עסקים על מגוון מחשבים.
COM
רב משתמשים זה אנחנו
קום תעשיות תוכנה בע"מ
רח' אהליאב 8 ר"ג 03-7516434-8

שערי קרנות הנאמנות

אב	4349.92	4331.30	0.40	0.01
אבוקה	394.92	387.25	4.52	1.18
אגוז	209.33	205.26	-0.59	-0.29
אייר	1402.08	1374.55	-11.73	-0.85
אודם	2076.19	2036.06	8.25	0.41
אופיר	1701.03	1680.11	-4.28	-0.25
אור	391.95	383.88	-6.11	-1.57
אוריון	144.18	141.30	-0.35	-0.25
אוריה	229.08	227.44	-0.95	-0.42
אורן	673.93	660.77	-0.97	-0.15
אייל	3368.38	3302.18	-2.57	-0.08
איילת	4250.61	4158.64	-1.93	-0.05
אירים	4403.82	4308.57	-2.89	-0.07
איתן	629.47	616.73	-0.77	-0.12
אלון	530.20	519.16	-1.13	-0.22
אלמוג	617.12	605.13	0.69	0.11
ארז	543.45	532.97	4.33	0.82
אש	131.76	128.89	1.08	0.85
אשל	171.36	168.02	-0.19	-0.11
אתרוג	203.52	201.52	-1.91	-0.94
בדולח	2053.87	2014.31	1.02	0.05
ברוש	442.85	434.27	1.43	0.33
ברק	437.90	429.16	1.98	0.46
ברקת	764.99	761.40	-12.55	-1.62
גבים	1255.62	1231.29	-4.13	-0.33
גבע	919.12	905.44	-4.69	-0.52
גורן	632.03	629.14	-2.31	-0.37
גיא	8349.51	8225.65	-55.58	-0.67
גיל	2680.80	2629.82	8.67	0.33
גלית	534.85	529.60	-5.77	-1.08
דובדבן	337.73	334.50	1.76	0.53
דוכיפת	594.84	583.18	-0.43	-0.07
דולב	197.47	193.30	-1.38	-0.71
דורון	1311.69	1286.24	-2.15	-0.17
דורן	228.00	223.63	-0.96	-0.43
דליה	455.42	447.22	0.24	0.05
דרור	375.57	368.46	-0.44	-0.12
דקל	342.33	335.72	3.20	0.96
הדס	331.97	328.80	0.29	0.09
ורד	449.11	440.68	0.61	0.14
זהבית	2679.15	2623.45	-10.75	-0.41
זוהר	17656.88	17394.91	-81.27	-0.47
זיו	16397.95	16154.77	-132.40	-0.81
זמיר	808.91	793.24	4.36	0.55
חוחית	130.98	128.13	-1.38	-1.07
חליפין	119.68	119.15	-0.19	-0.16
חלמיש	578.94	576.10	-5.34	-0.92
חן	120.40	119.92	-0.44	-0.37
טופז	1222.75	1194.89	-7.13	-0.59
טל	4672.04	4616.96	13.38	0.29
יובל	724.88	711.09	0.20	0.03
יהלום	1889.27	1852.34	1.26	0.07
יהודית	364.60	361.28	0.38	0.11
יערה	601.98	589.06	0.82	0.14
כוכב	955.38	936.81	6.16	0.66
כחל	117.90	115.60	-1.71	-1.46
כלנית	506.49	497.36	0.73	0.15
כספית	638.53	635.20	-11.07	-1.71
כרמל	125.86	123.28	-0.55	-0.44
כתר	987.08	967.87	-3.28	-0.34
להב	3895.98	3821.01	0.43	0.01
למשקיע	104265.77	102351.00	-608.06	-0.59
לפיד	322.49	316.26	3.65	1.17
לקט	1567.00	1535.31	-8.38	-0.54
לשם	881.70	877.19	2.23	0.25
מבחר	1076.62	1055.37	1.54	0.15
מגמה	3098.98	3069.48	5.07	0.17
מגן	203.33	200.34	-1.03	-0.51
מגדן	2891.41	2863.52	-0.99	-0.03
מגל	679.58	667.00	0.12	0.02
מור	1463.70	1442.83	11.05	0.77
מורן	769.39	762.11	0.84	0.11
מטח	25236.24	24735.03	-184.64	-0.74
מיתר	796.06	780.23	-2.91	-0.37
מעוף	3515.91	3447.35	18.62	0.54
מעיין	679.74	666.50	-5.55	-0.83
מקשה	911.20	906.94	1.39	0.15
מרגלית	1131.04	1109.02	-2.70	-0.24
מרום	1052.65	1031.85	0.47	0.05
נגה	23446.05	23098.28	-55.47	-0.24
נטיף	763.82	760.57	3.84	0.51
נטע	429.44	420.66	-0.45	-0.11
ניר	5179.33	5103.62	50.97	1.01
סביון	510.35	500.89	0.47	0.09
סגולה	123.11	121.58	-0.48	-0.39
סלע	896.13	891.65	-0.38	-0.04
סנונית	632.73	620.34	-1.04	-0.17
סער	688.04	675.03	1.80	0.27
ספיר	494.65	494.65	-13.56	-2.67
עדיף	749.06	740.41	3.51	0.48
עידית	1970.74	1960.90	1.40	0.07
עידן	6414.68	6322.32	-9.99	-0.16
עופר	1118.21	1094.18	-20.93	-1.88
ענת	2146.98	2125.72	5.04	0.24
עשרוני	584.33	576.67	0.46	0.08
ערמון	134.47	131.88	-0.24	-0.18
פזא	1360.02	1333.29	-4.89	-0.37
צבר	505.89	495.92	-5.03	-1.00
צופית	570.94	563.90	0.79	0.14
צוק	107.19	107.19	0.28	0.26
צמיד	907.57	895.27	-2.70	-0.30
צמיחה	7044.64	6943.76	-8.25	-0.12
צמרת	1577.85	1546.85	-18.09	-1.16
קלע	1886.18	1876.75	-5.88	-0.31
רונית	16053.90	15906.68	126.66	0.80
רימון	109.41	109.17	-0.33	-0.30
רקפת	613.52	602.62	-3.14	-0.52
רשף	675.51	661.23	-2.88	-0.43
שביט	706.28	697.71	-0.75	-0.11
שהם	838.58	831.10	-3.37	-0.40
שירה	353.18	350.60	-0.43	-0.12
שמיר	329.11	325.06	-1.01	-0.31
שנהב	720.67	710.46	4.66	0.66
שפק	710.00	692.82	7.44	1.09
שקד	167.43	164.13	-0.26	-0.16
תאנה	208.38	206.38	0.75	0.36
תבור	738.39	730.17	-19.41	-2.59
תדהר	450.28	448.04	3.67	0.83
תירוש	450.90	446.52	-2.64	-0.59
תפוז	200.33	196.44	0.00	0.00
תמות	183.55	182.29	-0.14	-0.08
תרשיש	1309.28	1293.40	-16.01	-1.22
תשרי	423.09	417.13	-1.80	-0.43

שערי אגרות החוב

5% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי בנק'
3601	36275	+61
3602	32873	+406
3603	30766	-677
3604	27610	-725
3605	24919	+211
3606	23459	+143
3607	22464	+61
3608	21469	-40
3609	20631	+24
3610	18683	+29
3611	18023	+42
3612	17728	+114
3613	16696	+52
3614	16027	+50
3615	14800	+47
3616	13550	+43
3617	12787	+76
3618	12135	+72
3619	11168	+67
3620	10552	+21
3621	10225	+23
3622	9222	+21
3623	8622	+58
3624	8119	+55
3625	7435	+62
3626	6878	+58
3627	6380	+55
3628	5849	+44
3629	5481	+42
3630	5185	+41
3631	4722	-31
3632	4447	-31
3633	4286	-29
3634	3832	+65
3635	3625	+63
3636	3492	+61
3637	3238	+2
3638	3007	+2
3639	2755	+1
3640	2261	— —
3641	1959	-1
3642	1752	+4
3643	1520	+4
3644	1357	-15
3645	1249	-13
3701	1008	+8.3
3702	771.3	+4.8
3703	670.2	+3.4
3704	573.7	+2.9
3751	296.3	-2.1
3752	118.8	-3.2
3753	114	-3.2
3754	103.7	— —
3755	102.9	+0.3
3756	99.2	+0.2
3757	97.3	+0.3
3758	95.4	+0.3
3759	95	+0.3
3760	93.6	+0.2
3761	91.5	+0.2
3762	89	+0.2
3826	106.6	-0.9
3827	104.5	-0.9
3828	100.8	-0.9
3829	98.8	-0.9
3830	96.9	-0.8
3831	96.5	-0.9
3832	95.1	-0.9
3833	92.9	-0.9
3834	90.4	-0.9
3901	109.8	-0.6
3902	104.5	-0.5
3903	103.7	-0.5
3904	101.9	-0.4

4.25% שב"א

סדרה	שער	שינוי
4101	131.6	-0.4
4103	126.4	-0.3
4104	122.2	+0.3
4501	122.2	+0.3
4302	116.3	+0.3
4503	115.5	+0.3
4304	115.6	+0.4
4105	98.4	+0.2
4106	95.8	+0.2
4201	109.8	— —
4204	105	+0.3
4205	102.9	+0.3
4206	100.9	+0.3
4207	100.5	+0.3
4208	99	+0.2
4209	96.8	+0.2
4210	94.2	+0.2
3203	209200	— —
3204	205700	+2000
3205	204200	+2000
3206	202000	+2400
3210	199500	+2000
3211	191800	+1800
3212	192000	— —
3213	182999	-2001
3214	177541	— —
3501	177100	+100
3502	170000	+1000
3503	181416	— —
3504	154230	— —
3505	146500	-940
3521	146500	+150
3522	142020	+50
3523	133859	— —
3524	133870	— —
3525	131101	+395
3526	130501	— —
3527	127750	— —
3528	124010	— —
3529	124900	+1000
3530	122580	+414
3531	122294	+420
3532	118715	+408
3533	118578	+413
3534	111806	+392
3535	111972	+609
3539	105521	+585
3536	111838	+397
3537	111705	+397
3538	105142	+373
3540	104958	+379
3541	101410	+366
3542	101292	+370
3543	96342	+353
3544	96517	+271
3546	98318	+307
3547	98084	+306
3548	97967	+306
3550	92885	+292
3551	92499	+292
3545	93882	+153
3549	92607	+180
3552	85011	+164
3554	84861	+162
3555	84861	+162
3553	84507	+357
3571	73312	+325
3556	80860	+345
3558	80766	+350
3559	77904	+338
3560	75750	+325
3561	73530	+325
3557	81441	+332
3572	74059	+312
3573	75813	+522
3574	68061	+482
3577	68027	+491
3578	62838	+456
3575	67641	+368
3576	67440	+369
3579	62259	+347
3580	58135	+135
3581	52885	+123
3582	46782	+114
3583	45347	+106
3584	43017	-322
3585	42563	-301
3586	38552	-283
3588	38507	-292
3587	38968	+90
3591	35523	+82
3592	35481	+82
3593	35418	+82
3589	35157	-289
3594	35524	-285
3590	35011	+103
3595	35564	+98

5% מלווה פיתוח (בריבה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	145500	— —
2002	143500	+900
2003	137500	+200
2004	138300	+100
2005	130000	— —
2006	129500	+100
2007	127700	— —
2008	125500	+200
2009	127520	+120
2010	126650	— —
2011	124700	+750
2012	122650	+300
2013	124300	+200
2014	121100	+600
2015	120000	+750
2016	121940	-900
2017	119764	+1264
2019	119492	+1313
2020	115995	+1277
2018	120559	+653
2021	116696	+652
2022	110170	+251
2023	110069	+632
2024	103250	+1671
2027	99614	+1675
2031	92274	+1659
2025	105115	+243
2026	102745	+241
2028	100830	+229
2030	95957	+194
2029	93819	+221
2033	89151	+210
2035	81830	+192
2032	95516	+222
2034	90250	+210
2036	82858	+192
2037	79542	-472
2052	66920	-457
2038	78900	+671
2040	75981	+664
2051	71895	+643
2039	75060	+176
2041	71054	+166
2053	66644	-176
2054	61763	+972
2056	57188	+924
2058	52056	+863
2060	48047	+818
2055	61990	+1081
2057	57391	+1028
2059	52304	+960
2061	37776	+432
2062	34461	+679
2063	32652	+699

רמון

סדרה	שער	שינוי
7001	223.7	-3.9
7002	216.7	-3.9
7003	210	-0.2
7004	200.1	— —
7005	184	-5.4
7006	176.6	— —
7007	162	-3.9
7008	153.8	-3.8
7009	148.4	-3.3
7010	140.3	-1.2
7011	132.6	-1.2
7012	127.9	
7013	120.6	-2
7014	104.9	-1.5
7015	90.6	— —
7016	89.8	— —
7017	88.9	— —
7018	88.7	— —
7019	89.2	— —
7020	88.9	— —
7021	88.1	— —
7201	85.9	-0.4

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	11635	-428
6102	6856	-149
6103	6156	-170
6104	5763	+2
6105	5459	+2
6106	5226	+2
6107	5021	-5
6108	3563	-4
6109	3386	-5
6110	3354	+2
6111	2774	+1
6112	2689	+1
6113	1819	-10
6151	731.4	-21.4
6152	700.3	-20.5
6153	598.5	-17.3
6154	587.5	-17
6155	394.2	+6.7
6156	309.5	-5.5
6157	234.7	+0.1
6158	222.3	+0.1
6159	184.3	-5.4
6160	173.6	-4.9
6161	167.1	-5.5
6162	150.2	-5.7
6163	140.7	-3.1
6164	135.2	-3
6165	126.3	-3.7
6166	119.6	-3.4
6167	117	-3.2
6168	115.1	-3.2
6169	110.5	+0.1
6170	103.3	+0.1
6171	72.7	-2
6172	71.5	-1.9
6801	81.2	-0.1

ארמון

סדרה	שער	שינוי
2501	158	-3.9
2502	153.3	-3.9
2503	149.1	— —
2504	148.5	-0.3
2505	145.5	-1
2506	139.5	-1
2507	137.5	+1
2508	109.7	+3

100% מט"ח

	שער	שינוי
אל אופ	1030	+3
אלביט	188.7	-3
אלתא	1120	— —
אלסינט	59.4	— —
סאיטקס	667	— —
תדר 84	113.8	-3.2
תדר 85	433	+2
הכ היש	195.2	+0.3
דים הש	161.9	— —
כור	148.5	— —
כלל	445	— —
מ'צפ ד	207.2	— —
מ'צפ ם	285.7	— —
מ'צפ י	359	— —
דן	96	— —
מל בנ	150.1	— —
תיעוש	178.6	+0.6

מדד/מט"ח

	שער	שינוי
בל.ת.	122.5	— —
דים הש	123.1	-0.2
כור	112.5	-1
כלל	155.5	+4.5
לאומי	110	+3.2
מב דים	122.7	+0.1
משא מ	122.2	+0.2
משא מ	117.2	— —
משא מ	107	-1

פרקינס
מנוע דיזל מס' 1 בעולם.
מנועי פרקינס הם הכוח המניע בכלים תעשייתיים וחקלאיים בעולם כולו. המנועים בני 30 - 325 כ"ס, מתאימים גם לגנרטורים, למשאבות מים, לציוד חקלאי, לסוגיו, למלגזות, לסירות דיג ועוד.
הביצועים מעולים וצריכת הדלק חסכונית במיוחד.
סוכנים בלעדיים בישראל:
נ.פלדמן ובנו בע"מ
חיפה, רח' יפו 137, טל. 8-520265. תל-אביב, רח' גיבורי ישראל 121, טל. 250269 שרות ומוסכים למנועי פרקינס: מפרץ חיפה-מוסך הדרום
פרסום שפי

هكذا عن الاصل

صكنا من الاهل

מכתבים למערכת "הארץ"

האינדולגנציה של הרצוג

דו"ח החקירה בעניין השב"כ שב והעלה את העניין כולו לסדר היום, ושב נשאלת השאלה אם פעל נשיא המדינה כשורה כאשר העניק חנינה לאנשי השב"כ עוד טרם הולו בדיקת העניין. שאלה זו עומדת בנפרד ובנבדל ממסקנות החקירה, והאספקטים הפוליטיים של הפרשה כולה אינם רלוונטיים לה כלל. לא נבון יהיה גם לפתור את העניין כולו סבוינת הכמה שלאחר מעשה, אם כי נבון יהיה לשאול אם היה הנשיא חוזר ופועל כפי שפעל גם לאחר ראיית התוצאות?

אף שאין דמיון במניעים, בוקע ואפילו במהות, בין האינדולגנציות שנתנה הכנסייה הקאתולית בשעתה, לבין הענקת החנינה על ידי נשיא ישראל — האסוציאציה אינה צריכה להפתיע. מוסר האינדולגנציה, כמו מוסר החנינה, מעניק למקבל חסי־נות ומחילה מראש עוד בטרם התברר העניין לגופו, ובשני ה־מקרים מובטח לאדם כי הרשות לא תפעל נגדו.

אין ספק: הסבריו של הנשיא מש־כנעים, וכוונותיו בהענקת החנינה היו רצויות — אולם מעשיו לאו דווקא. מי שנפגע קשות הוא שלטון החוק, ובעקיפין — כל אחד מאתנו.

גבריאל ולצר
תל אביב

על זכויות הלאום הישראלי להגדרה עצמית

"מדינת אנגליה אינה מכירה בקיומו של לאום אנגלי" — משפט זה פרדוכסאלי ומעלה חיוך על שפתי הקורא אותו. אולם בתרגום למונחים ישראליים, פרדוכס זה הוא מציאות.

מדינת ישראל אינה מכירה ב־קיומו של לאום ישראלי — וזוהי עובדה קיימת. לעומת זאת, מכירה מדינת ישראל בקיומו של לאום, שאף מדינה אחרת על פני כדור הארץ אינה מכירה בו — הלאום הערבי. אין עוד מדינה שבה מוכרת הערביות כזהות לאומית.

יוצא שבמדינת ישראל נחשבים חלקם של האזרחים כמשתייכים לדת (יהודים) וחלקם — כמשתייכים לקבוצה אתנית וערבית. מכאן, שגם לשלטונות המדינה (מרשם האוכלו־סין במשרד הפנים) אין קריטריונים ברורים בדבר הסממנים המגדירים לאומיות. לאום אחד מוגדר ככזה על פי דתו, האחר על פי שפתם של המשתייכים אליו, או על פי השתיי־כותם האתנית.

הואיל ובמדינת ישראל נשמרת לאזרחיה הזכות להגדרה עצמית, מן הראוי שיקומו אזרחים במדינה, אלה ששוויון הזכויות והערכים ההומניים מנחים אותם, ויכריזו על עצמם כמשתייכים לאותו הלאום, שאינו מוכר על ידי שלטונות המדינה: הלאום הישראלי. זהו לאום הנמצא בהתהוות זה כמאה שנה, ועדיין רחוק מלהיות מושלם. אולם אין ספק כי לאום כזה אכן קיים, וכי יש לו צביון "יהודי". זהו לאום שבו יישמרו זכויות האזרח ושוויון הז־כויות של הנמנים עליו באופן יסודי יותר מאשר במדינה בה קיימים זה בצד זה לאום "יהודי" ולאום "ערבי". שספק רק אם קיומם הוכח באופן משכנע יותר מאשר קיומו של הלאום הישראלי — שבית הדין הגבוה לצדק טען בזמנו, כי קיומו לא הוכח.

אהוד לוי
באר שבע

מלון איניה לייק: מה שהרוסים לא הצליחו לעשות

בכתבתו "דרך בורמה לסוצי־אליזם" ("הארץ" 19.12) מזכיר דומן פרישטר את המלון "איניה לייק", שנבנה בידי הרוסים ובשנות ה־חמישים נוהל על־ידי ישראלים.

הרוסים התחייבו לבנות את המלון כנגד אספקת אורז. אך המחיר היה כה גבוה, שהבורמים נאלצו לבטל את החוזה. הכוונה היתה שהמלון ייפתח לקראת יום העצמאות ה־ראשון של בורמה. הבורמים פנו למשרד החוץ הישראלי וביקשו כי נבדוק האם אפשר להשלים את בניית המלון תוך תשעים יום. אנשינו יצאו למקום עם ספק בלב. אך התחייבנו להשלים את בניית המלון ולהיות מוכנים לפתוח את שעריו ביום העצמאות הראשון של בורמה.

שלחנו קבוצת עובדים גדולה מהארץ. הבנייה הסתיימה בזמן והמ־לון פתח את שעריו. ראש ממשלת בורמה הודיע בפני עמו ובפני כל הקורפוס הדיפלומטי, שמדינה קטנה כישראל הצליחה לעשות מה שהרו־סים לא הצליחו לעשות והוא הוסיף שהחוזה היא הקובעת.

חברתנו ניהלה את המלון תקופה מסוימת, ובידי יקותיאל פרדמן נמצא עדיין פסל ברונזה שקיבל מתנה מממשלת בורמה כהערכה על מפעלנו הזיבדי.

מפעלי פרדמן (אברבייה) בע"מ
תל אביב

גלי צה"ל — לידיים פרטיות

בימים אלה, שבהם דנים בקי־צוצים בתקציב המדינה, יש לחשוב גם על ביטול אופרציות שלמות שאין עוד טעם בהחזקתן על חשבון משלם המסים. אחת הגדולות שבהן היא גלי צה"ל.

גלי־צה"ל, תחנת הרדיו הסימ־פטית הדינמית, עולה הון וכלולה בתקציב הביטחון. משלמים לכתבים, לסוכנויות חדשות בארץ ובחו"ל, משלמים תמלוגים על השמעת שירים. ואפילו [illegible] לא די בזאת — היום משדרים גם באף־אם סטריאו לכל חלקי הארץ.

להמשיך ולתקצב את גל"צ "מטעמי ביטחון" — זה אבסורדים. אפשר להעביר את התחנה לידיים פרטיות ובמקרה היום לשדר מה שנהוג במשך 24 שעות ביממה על פי חוק.

רו"ח ו.י. היינם
רעננה

לובשי מדים במיסת־חצות

צפיתי גם השנה בשידור המיסה של חצות, ואני מוסיף לתהות מה טעם בהשתתפות מניין היהודים הישראליים בטקס דתי מובהק של הכנסייה הרומית־קתולית (וגם בטק־סים הדומים של הכנסיות הנוצריות האחרות באותו מקום בעוד כש־בועיים).

ההשתתפות היהודית מקורה בר־צון "להוכיח נכונות" אחרי מלחמת ששת הימים, בעיקר על ידי השתת־פות קציני צה"ל בעלי תפקידים במימשל בשטחים. דומני, כי לאחר ש"הוכחנו נכונות" כבר עשרים פעם, מן הדין לשקול אם לא הגיעה העת להפסיק את המנהג. קבוצת הד־תים בכנסיית המולד היא משהו מג'יג בקהל המאמינים. היא בוודאי לא כל כך מבוקשת על ידי עורכי המיסה, הערבים הנוצריים, אשר גם המתונים שבהם רואים בלובשי המדים נציגי צבא הכיבוש.

צורך להמשיך את המסורת של הבר־יטים בתקופת המנדט, אשר כיבדו את המתפללים בנוכחותם (והם בכל אופן היו נוצרים), ממש כמו שעדיין משתמשים היום בתקנות לשעת חירום, של הבריטים משנת 1945 בהטלת עונשים על ערביי השטחים המוחזקים.

או שמא רואים השלטונות שלנו [illegible]

מ.ב.
(השם שמור במערכת)
תל אביב

קולנוע / רחל גורדין

גיבור "כל אהבותי" (אלון אבוטבול) מבקר אצל פרוצה

מרתה, וסיגל

"כל אהבותי", קולנוע תמוז, רמת אביב

לפני שנים מספר הוקרן בטלווי־זיה סרטו הקצר של יהונן (הורוויץ) ולר, "ארגסטר". היה זה סרט יפה, עם דמויות מסקרנות, שעוררו רצון להכירן גם מעבר למשך־זמנן בסרט. דברים אלה אינם ניתנים להיאמר על "כל אהבותי", שנעשה על ידי אותו במאי־תסריטאי. סרט זה הוא מתאר סתמי, שטחי, נטול כל חן או שנינות, שאף ככידור פו־פולארי הוא לוקה בחסר. במצבו של הקולנוע הישראלי, קשה לדון מי שמנסה לעשות קולנוע פופולארי. ומה שפופולארי היום הוא, כנראה, בעיות האהבה והמין של גיל ההתבגרות. אך לא נראה כי דווקא זה התחום החזק של יהונן (הורוויץ) ולר. מוטב, אולי, לשכוח סרט זה, ולהמתין להבטחה של "ארגסטר", שתתגשם ביום מן הימים.

בעקבות "האיש שאהב נשים" של טריפו, יושב גיבור הסרט ליד מכונת הכתיבה ומשחזר את סיפור אהבותיו מאז ימי בית־הספר העממי ועד היום. דליה, מרתה, סיגל, כולן מעוניינות בו ומצפות שהוא יעשה צעד כלשהו לקראתן. אך רק עם האחרונה הוא מפתח קשר ממושך, המוביל אל מערכת יחסים ממוסדת (היא משפיעה עליו לבוא לתחנת אוטיה בחיפה, עיבה, ובעליים.

"כל אהבותי" דומה לסרטיו של יעוד לבנון, מפיק הסרט, יותר מאשר ל"ארגסטר" של ולר. נכון שאין כאן וולגאריות — רכיב מצוי בסדרת "אסקימו לימון", העוסקת בנושא דומה, ובאודים מסרטיו של יעוד לבנון. אך אין כאן גם פרטים קטנים המסוגלים להעניק טעם של רגשות. אין תימה, שהורים אומרים עליה שהיא נומרה.

הסיפור בגוף ראשון, שהיה יכול להוסיף למתרחש מימד של הומור או של ביקורת עצמית, אינו תורם כאן ולא כלום. אפילו כאשר גיבור הסרט חוזר על אותה נוסחה חיוד פעמיים, כשהוא מדקלם לנערה שיר הדי מתוך "אמנות האהבה" של אריך פרום — זה נראה כמערה מקרית על נקודה מסוימת, ולא כהסתכלות משמעותית על דגם התנהגותי חוזר. הקול המספר מדבר על זכרונות מצחיקים־עצובים, או על בדידות, במקום להביא לנו להפיק רגשות אלה מתוך ההתרח־שות עצמה. זו אינה מצחיקה או עצובה. היא סתמית, כאמור לעיל. הרגע היחיד בסרט, שיש בו מעט יי־זור, הוא התמונה של צמד האוהבים בקולנוע, כשעיניהם מולים דמעות בסרט סנטימנטלי כלשהו.

אמת למתרחש בסרט, הכל נשאר ברמה של קלישאות. למשחק בסרט זה יש לרוב צליל מלאכותי. לעתים קרובות, שחקן מגיב לרפליקה עוד לפני שהספיק לשמוע אותה ולעכ־לה. רי רוזנפלד, בתפקיד אהובתו הערכית של הגיבור, נחמדה, כמו שאומרים הדיו. אלון אבוטבול, שהוכיח מיגוון רחב של אפשרויות משחק בסרטים קודמים ("בר 51", "שתי אצבעות מצידון", "מלכת הכביש") "נתקע" כאן עם מונולוגים פנימיים לא מעניינים, ואינו ממלא תפקיד זה במידה דומה של הצלחה.

ההקרנה בקולנוע "תמוז" אינה עושה חסד עם הסרט. בתחילת ההקרנה לא היו הצילומים ממוק־דים. לאחר מכן, באמצע ביקורו של הגיבור אצל פרוצה, הופסקה ההקר־נה והאור הועלה באולם. אך מי שסבר כי זו ההפסקה — טעה. כעבור עשר דקות לאחר מכן הולה ההפסקה האמיתית, שנמשכה עד שכולם גמרו לקנות פופקורן. בכל הפעילות הזאת נעשה הסרט למשהו שולי, שנועד להעביר את הזמן בין גלידה לפופקורן.

הארץ ממליץ

תל אביב

הסבבה המשפחתית שלי — (רינג־גוף 2) — סרטו של סטיוון פרירס עוסק בחיי משפחה פקיסטנית בדרום לונדון, ונוגע בקשר בין הב־דלי מעמדות וגזעים, מין ומדיניות.

חנה ואחיותיה (שחף) — חום, הו־מור ואופטימיות, שופעים מסרטו של וודי אלן המזכיר את "פאני ואלכסנדר" של ברגמן. משחק מצוין של מרין אר'סאלינג, מיה פארו, וודי אלן, מייקל קיין, ברברה הרשי, דיאן ויסט ומקס פונסידוב.

שתי אצבעות מצידון (מקסים) — קורותיה של יחידת חי"ר קטנה בת־קופה האחרונה של מלחמת לבנון, כפי שהם נראים בעיני החייל הפשוט. סרט מעולה מתח, תיאור חברתי אותנטי, הצגה לא פשטנית של סיטואציה פוליטית מורכבת, בבימויו של אלי כהן.

שואה (מוזיאון ת"א) — תשע וחצי שעות של ראיונות עם עדי ראייה, קורבנות ורוצחים. קלוד לנזמן משחזר את "הפתרון הסופי" לפרטי פרטים.

מונה ליזה (דיזנגוף 1) — בגנגסטר תמים המתאהב בפרוצה שחורה עזה, נעשית, בגילומו המצוין של בוב הוסקינס, לדמות מרגשת ומסודרת הודהות. "סרט אפל" של ניל ג'ורדאן ("חבורת הזאבים").

ג'ינג'ר ופרד (פאר) — הטלוויזיה כתערובת חסרת טעם של חדשות, פרסומת, סרטים, מופעים קיקסיים, והטפות דתיות, היא נושא סרט זה של פליני. צמד רקדנים מזוקנים (מרצ'לו מסטרויאני וג'ולייטה מא־סינה) נפגשים שוב, לאחר שנות פרידה ארוכות, בתכנית טלוויזיה של חג המולד.

זיכרונות אהבה מפירנצה (דיזנ־גוף 3) — עיבוד קולנועי מענג לרומן של א.מ. פורסטר "חדר עם נוף", מעביר את הצופה לתקופה האדוארדית באנגליה.

ירושלים

חנה ואחיותיה (כפיר) — ראה שחף ת"א

שתי אצבעות מצידון (אור 4) — ראה מקסים ת"א

שואה (תיאטרון ירושלים) — ראה מוזיאון ת"א

חיפה

חנה ואחיותיה (שביט) — ראה שחף ת"א

ג'ינג'ר ופרד (קרן אור) — ראה פאר ת"א

תיאטרוני ישראל

הערב יום א' 5.1
תיאטרון הבימה:
ליצרוי קטנה: 20.30
הדוד וניה: 20.30
התיאטרון הקאמרי
קידוש — בצוותא: 20.30
התיאטרון העירוני חיפה:
מוליאר — בת זופה סדרה 05
האמנוס — קצין עבדן: 21.00

שידורי טלוויזיה מלוקסמבורג

ב־5.1.1987
16.20 מוסיקה (MUSIC BOX)
18.25 [illegible] — סדרה
18.54 חדשות
19.05 [illegible]
19.15 [illegible]
19.53 חדשות היום
20.22 קילבן — סדרה
20.30 [illegible] — סרט
21.30 [illegible] — סרט
23.10 חדשות
23.25 [illegible]
0.00 חדשות הבורסה מניו יורק

לקליטת תוכניות מאירופה
פנורמה
טל: 5442530 ,5460850 ,260799 ,268303

תמר

המועצה האזורית "תמר"
המשרד נוה זוהר. דואר נע ים המלח
טל' 3־2־057־84181 מיקוד 86910

תאריך י"ל כסלו תשמ"ז 1/1/87

מכרז מס' 2042/03/86/38 מועצה אזורית "תמר"
עבודות ביוב במסגרת פרויקט הביוב הארצי

המועצה האזורית "תמר" ופרויקט הביוב הארצי מזמינים הצעות מקבלנים להנחת קו ביוב בנווה עין גדי.
ניתן לעיין בהזמנה למכרז ובמסמכיו המפורטים, הכוללים מידע והוראות למשתתפים, מפרטים ותנאי תשלום במשרדי המועצה האזורית "תמר" בימים א' — ה' בין השעות 8.30—13.30.
החומר למכרז ניתן לרכישה תמורת סכום של 175 ש"ח, אשר לא יוחזר.
סיור הקבלנים יערך ביום ג' 13.1.87 בשעה 10.00. מקום המפגש תחנת הדלק שבנווה עין גדי.
המועד האחרון להגשת הצעות הוא יום א' 25.1.87 בשעה 12.00 בתיבת המכרזים בלשכת המועצה.
המסמכים יוגשו במעטפה סגורה שעליה ירשמו שם המכרז ומספרו בלבד.

משה שמיר
ראש המועצה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה — הגליל המרכזי

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית — הגליל המרכזי — עכו בקשה להקלה בבניין בתיק מס' 1517/86 מגוש ע"י מר מחמוד עלי טרביה מכפר כוכב גוש 19282 חלקה 85. מהות ההקלה בניית קומה שלישית במקום שמותר לבנות רק שתי קו־מות. את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית דרך לוחמי הגיטאות 10 עכו תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

משה סלע
יו"ר הועדה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב מטה יהודה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה 1965

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי אלדובי חיה הארייה הגישו לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב מטה יהודה (להלן הועדה) בקשה להקלה בקווי בניה דהיינו 3.60 מ' במקום 4.00 מ' במבשרת ירושלים, מגש 274 מגרש 6.
את ההתנגדויות למתן ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית ברח' אוליב 29 רוממה ירושלים ולמב־ מבשרת ציון.
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרדי הועדה המועצה בכל יום שני ושישי בשעות הרגילות.

על החתום
דוד דוד
יו"ר הועדה

עם יפה עם אחד — 10 שנים

אדיב ישראל '86
בחסות פרופ' אפרים קציר
חבר נשיאות הכבוד של "עם יפה, עם אחד"

מבצע ארצי: נובמבר דצמבר ינואר פברואר
לשיפור יחסי הגומלין בין נותני ומקבלי שירותים
רשתות שיווק * בתי עסק * מוסדות ציבור
בשתוף: משרד התיירות, איגוד לשכות המסחר, ישראכרט.

הצטרף!
לכבוד עם יפה, עם אחד
קהילת סלוניקי 7
תל - אביב
שם בית העסק ....
כתובת .... מיקוד ....
טלפון .... שם משפחה ופרטי ....

מכרזי השלטון המקומי

פרסום מס' 218/87

להלן תקציר מכרזי הרשויות המקומיות

תנאי ההשלום: כמפורט בגוף המכרזים. נוסח מלא של כל מכרז נמצא לעיון ברשות המקומית המפרסמת ובמרכז השלטון המקומי. מסמכי ומפרטי המכרזים ניתן לרכוש ברשות המקומית בסכומים הנקובים בטבלה. נוסח הפרסום — באחריות הרשות המקומית המפרסמת.

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	טלפון ומקום לפרטים	ראש הרשות המקומית
ירושלים	1/87	90	הקמת מקלט ציבורי ברח' רש"י שכונת אבולבסל	20.1.87	נתן מילר טל' 02—237005	ט. קולק
ירושלים	2/87	90	ביצוע מקלט ציבורי ברח' פראג רח' שטראוס (ליד קולנוע מיטשל)	20.1.87	נתן מילר טל' 02—237005	ט. קולק
בת־ים	2/87	100	מקלט בבי"ס בית וגן רח' הרב קוק	18.1.87	אגף הנדסה רח' סטרומה 1	א. קינמון
לוד	29/86	300	כביש רח' יוספטל	30.1.87	מהנדס העיר טל' 08—259967	מ. לוי
אזור	1/87	100	עב' פיתוח וגינון קפלן 5/5	19.1.87	מזכירות המועצה טל' 802102	י. אליטוב
גבעת שמואל	104/87	100	סלילת כביש המשק רח' רמב"ם	21.1.87	מזכיר המועצה טל' 5322794	י. ויסמנטבסקי
תמר	2042/03/ 8658	175	עבודות ביוב במסגרת פרויקט ביוב ארצי	25.1.87	טל' 057—84181	מ. שמיר

משרות פנויות בשלטון המקומי

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	טלפון ומקום לפרטים	ראש הרשות המקומית
מעלה אדומים	3/87		אחות בריאות ציבור עם הסמכה ונסיון	13.1.87	כמזכיר טל' 02—351262	ע. מרטמן
עיר			אחראית לתיירות הורות והסברה	25.1.87	מזכירות טל' 057—956205	א. שרמן

והובריה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי בע"מ

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

המגן רופאים בסקרים רופאים: מ־6 בערב עד למחרת כ־7 בבוקר בתחנות מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
בת ים 781111
הרצליה 052־541333
נתניה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 20.00—8.00
בימי ו' — 15.00—8.00
טלפונים: 03־453300, 03־453500
שר"ן — שירות רפואי נייד
24 שעות ביממה, כולל רופאת שיניים:
ירושלים, מוקד יום — 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג — 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן
תל־אביב, מוקד יום — 218820, 218898
מוקד לילה — 631911 מנוי 3752
ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב'ד שק"ט — שעות רופאי לכך
שרות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24—19:
טל' 03־7549111 "שקט" קוד מנוי 222
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 03—285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל: 03־284649 פתוחה בימים א־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה
רח' הנמל 26, קומה ב', טל', מס' 04—523—566, שעות הקבלה כל יום בין 20.00—23.00
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית:
24 שעות ביממה:
ירושלים 227171
תל־אביב 261111
ילדים ונוער 261115
חיפה 672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר־שבע 08־223958
מרכז סיוע לקורבנות אונס
24 שעות ביממה:
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
יד ביד — ארגון קשבת לילד ולהורים
תל אביב — לילד 03־226027 24 ש' ביממה
להורים, בימים ב', ה' מ־17.00—20.00
חיפה הנדיה — 229488 מ־11.00—20.00
מרכז סיוע למכורי לחץ מטעם "מקלים"
א' ה' 13.00—11.00
ב' ד' 18.00—16.00
טל: 220031
רח' מאנו 18 תל־אביב

תורנות בתי־חולים

תל אביב ויקה — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים בקור חולים — (כירורגית)
הדסה ע"כ — (ילדים, עיניים, א.א.ג)
הדסה ה"צ — (עיניים)
שערי צדק — (פנימית, אורטופדיה)

תורנות בתי־מרקחת

תל אביב אילחורוב אילחורוב 76 — 290746
תקומה קופ"ח מכבי תקומה 36 יפו — 835193
ירושלים אליסון ישעיה 18 — 232553
חיפה נוה שאנן הנוסכן 37 — 235530
חולון הבת ים אהרון הפרץ 52 — 889155
קופ"ח עין יהב 2 — 884854
רמת גן רמה דבגנטינסקי 65 — 7514485
נתניה קופ"ח לאומית סמילנסקי 9 — 38055
פתח תקוה קופ"ח כללית חיים עוזר — 905271
הקריות הרמן ממנת מודיעין קרית מוצקין — 715136
חדרה קופ"ח כללית רוטשילד — 35884

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' — 17.00—20.00.
בגרוזנברג 66 ת"א, טל' 03־281228.
חיפה: ימים א' ד' 19.00—16.00 רח' הספורט 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

02—528251—2 03—432777 04—549121

הסנה
מוגש כשירות לציבור על ידי
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

08.00 טלטקסט
08.05 שעת כושר
08.15 אורחות (חוה"ב) — כלכלה וכלכלון
08.40 בלי מורות
09.00 אנגלית ה'
09.20 השבון פשוט ד'
10.00 שעת כושר
10.10 אנגלית ד'
10.30 רגע עם דודלי
11.00 ערבית מדוברת (ו'—ה')
11.15 אנגלית ד'
11.30 ארץ מולדת
12.00 אנגלית ו'
12.25 תלמוד
13.00 מדעי הטבע (ו'—ה')
13.30 צרפתית — העשרה
14.00 טלטקסט
14.05 שעת כושר
14.15 מאה ציורים מפורסמים
14.25 קסים קסם
14.50 רכבת ההפתעות — סרט
15.15 קשר משפחתי
16.00 הפונדק בעידן המשת המייל
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 עליזה בארץ הפלאות
17.55 קונצרט לנוער בביצוע התזמורת הפילהרמונית הישראלית. 1 מאת פרטאטס
18.15 סרט מצויר
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) סקירת תכניות
18.35 (ע) ספורט
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 המירוץ אחר הגלימה
20.50 נקודת חן
21.00 מבט לחדשות
21.30 שלושה למעלה, שניים למטה — סדרה משעשעת
22.00 זה הזמן
22.50 סנגור: בלש להשכיר
23.35 פסוקו של יום והדשות

ירדן ערוץ 6

18.00 לוסיאן לופן (סדרה צרפתית)
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 מאגאזין ספורט
19.30 חדשות בעברית
19.45 עולם המחר
20.00 חדשות בערבית
20.30 אין כמו בבית (סדרה)
20.55 לקט שירים
21.10 הרדון ממנטנה קריסטו
22.00 חדשות באנגלית
22.20 זרים ואחים (דראמה)

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 סרט: "ההולך"
16.30 היתקליף (מצויר)
17.00 סופרבוק (מצויר)
17.30 הזובבות עם ארלו גותרי
18.00 ימים מאושרים (קומי)
18.30 לבני ושירלי (קומי)
19.00 חדשות
20.00 מאגנום (בלש)
21.00 בודגל אפריקאי
23.30 מועדון 700

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.09 בהאזנה נינוחה
09.00 קונצרט בוקר
12.00 מן הגרמיה
13.05 בהאזנה נינוחה
15.00 הסברה מוסיקאלית
16.00 מעולמי הקונצרטים שלנו
18.08 רגע על הביצוע
19.00 תזמורות כלי־נשיפה
20.05 אקוסטיק — רגעי מוסיקאלי
20.30 מעולמי הקונצרטים בעולם
22.30 קמץ ועוד
23.00 מחזורי יצירות

רשת א'

12.05 שיר ופזמון
14.06 לבת ולבן ולכל המתעניין
14.45 תיבת ההפתעות — שעשועון
15.25 הבדור עמל — ספורט לנוער
16.05 מקום באמצע
17.20 האנציקלופדיה הפתוחה
18.06 מנחת ערב
19.05 עיונים בפרשת השבוע — פרשת "ויגש"
19.30 שידורים לעולים
22.05 לכל אדם כוכב — עם האסטרולוג אילן נקר

רשת ב'

18.06 שעה תפשית — ענייני חינוך
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 דין ודברים — ועם המשפט
20.05 עולם המוזיות — מצעד המוזמנים המסורתיים
22.05 פינת הג'אז
23.05 משקי לילה

רשת ג'

18.06 היה היה... — מצעד פזמוני העבר
20.05 לי ולך שיר וברכה
21.05 קצת אחרת — פופ מתקדם
23.05 הלילה הוא שירים

גלי־צה"ל

18.05 ספרא וסייפא — ספרות צבאית
18.45 משולש — עימות יומי
19.05 מוכנים לכולכם
20.05 לאור היכרונות
21.00 מבט לחדשות
21.30 אנציקלופדיה משולחת
22.05 על הדבש ועל הביפאק
23.05 תהבורת הארץ
23.55 שיחת חצות
00.05 ציפורי לילה — עם גילת מאור

שידור קבוע

רשת א'

07.30 היו שירים — פזמונים ישנים
08.05 תונה
09.05 השיר לא תמשירים עבריים
10.30 רדיו קל — עברית קלה
11.10 שירים עבריים
11.30 השכלה הדעת לכל
13.00 בוקר היום והדשות השמונים
14.00 בת צוות — הדי ההסדר
15.05 רגעי קסם
16.05 תהנות הארץ—שירים עבריים
17.10 יומן כלכלה
17.30 על ספסרים הבכים

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 עושים עניין
09.05 התול בכבליים
10.10 כל צבעי הקשת־מגזין יומי
11.30 סף לשלום
12.10 אלף־אלף ב־ב'

רשת ג'

06.05 בוזוה לארצ־להיטים
07.05 שיר בבוקר־בבוקר־פיזמונים
09.05 מה, כבר השעה
10.05 שבעים מי יודע
11.05 שעה הבינה
12.05 רק מוסיקה
13.05 רק בימי חול
14.05 מזמן חוזר
15.05 ופ"ע, הו"ש ומחורש
16.05 הבגה יומית

גלי צה"ל

06.05 אנציקלופדיה בשורות
06.30 מקודם עין—מידע ומוסיקה
07.07 כבע אפס שבע
08.05 בוקר טוב ישראל — אקטואליה
09.05 אילה בוקר
10.05 הפסקת עשר
11.05 נבון לצבעיר
13.05 אחר אחר מזמנים ישראליים
14.05 דרדרהיוד
15.05 מבישה יומית
16.05 ארבע אחר הצהרים—שירים
17.00 ערב טוב ישראל

גלי צה"ל — שידורי אפ"אם

20.05 מאבקה בבסים
22.05 על הדבש ועל הביפאק
23.05 לילה לילה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — הורה לנעורים 4.30, 7.15, 9.30
סיון — אשה העירונית לעבאל 5.00, 7.30, 9.45
אסתר — עסקה ללא רווחים 5.00, 7.15, 9.40
בית לסין — מלזמה הגנבה 11.15 בלילה
בן יהודה — משפט הבשרים 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — אוהבגי פרעה 4.30, 7.15, 9.30
גת — קטיפה כחולה 4.45, 7.15, 9.40
דיזנגוף 1 — מבונה ישפיה שלי 11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.30
דיזנגוף 2 — מונה ליזה 11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.30
דיזנגוף 3 — זכרונות אהבה מפירנצה 11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.30
זקל — פרובקטיביה הבעיד 7.15, 9.30
הדייב אדן — גיבור מגוע אחר 7.15 הופעה מבורשת באורחה 9.30, סרט סקס 12.00
הוד — עין לי בגן לי 4.30 גיבור מגוע אחר 7.15, 9.30
הקולנוע בית ציור אפריקה — אהבה בשחרות 4.30, 7.15, 9.30
הב הן הן 1 — הסיפה נעימה 5.00, 7.30
חן 2 — בוסע אתמול והיום 5.00, 7.25, 9.45
חן 3 — תענועי שורד הזקן 5.00 בשתיות 7.30, 9.40
חן 4 — דודה מלור נשואה לנערים 2.30, 5.00, 7.30, 9.45, 11.00
חן 5 — שבט של המטע השמיני 2.30, 4.45, 7.05, 9.45, 11.00
לימור — באלבום מנורן 4.30, 7.15, 9.30
לב 1 — גבר אשה לאור 20 שנה 2.00, 5.00, 7.30, 9.40
לב 2 — הבבל הבודבר 2.00, 5.00, 7.30, 9.40
לב 3 — גבע אל האושר 2.00, 5.00, 7.30, 9.30
לב 4 — בעקבות הגדר 2.00, 5.00, 7.30, 9.40
מוזיאון ת"א — "שואה"
מקסים — שתי אצבעות מצידון 4.30, 7.15, 9.30
סינמטק — חג שבא מר לורנס 7.00, קינג הפנן 9.30
סינמה 1 — אהבה בשוקים 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2 — מחיר הקיום 4.30, 7.15, 9.30
פאר — ג'ינג'ר ופרד 4.30, 7.15, 9.30
פריז — את מבוכב אחר 2.00, 12.00, 4.00, 7.15, 9.30, סרט אילם 11.30 בלילה
צפון — המבושה 4.30, 6.30, 9.30
שחף — חנה ואחיותיה 4.30, 7.00, 9.30
תכלת — כלום נמלט על הראש 5.00, 7.15, 9.30
תמוז — כל אהבותי 5.00, 7.30, 9.40
תל־אביב — שומר ללא חוק 4.30, 7.15, 9.30

רמת השרון

כוכב — זאב בצור 7, זכרונות מאפריקה 9.15

ירושלים

אדיסון — המהפכה 4.30, 7.00, 9.15
אוריגיל — הסיפה נעימה 4.30, 7.15, 9.30
אורית:
אור 1 — ג'ינג'ה איש העמק 4.30, 7.00, 9.00
אור 2 — כל אהבותי 4.30, 7.00, 9.00
אור 4 — שתי אצבעות מצידון 4.30, 7.00, 9.00
אור 5 — שבעון של אבא וה' הגבע ארגמן 4.00, 5.30, 8.30
אדרון — עסקה ללא רווחים 4.45, 7.00, 9.00
בית אגרון — הרוסים באים הרוסים באים 4.00, כאשר הורים 6.15, שבגת שמרות כהוד 8.00, שבתון חוקים 9.45, בביוץ האבטה — מגר
הבירה — אוהבגי פרעה 4.50, 7.00, 9.15
כפיר — עין לי בגן לי 4.00, 5.30 חנה ואחיותיה 7.15, 9.15
סמדר — משפט הבשרים 7.00, 9.15
עדן — שומר ללא חוק 4.30, 7.00, 9.00
סמדר — היוזמן מבורלי הילס 7.00, 9.15
רון — גיבור מגוע אחר 4.30, 7.00, 9.00
תיאטרון ירושלים — שואה חלק ב' 1.00, שואה חלק א' 6.30

רמת־גן גבעתיים

אלמוג — המהפכה 7.00, 9.40
אורדע — שומר ללא חוק 7.15, 9.30
ארמון — עסקה ללא רווחים 5, 7.15, 9.40
הדר — משפט הבשרים 4.30, 7.15, 9.30
לילי — חנה ואחיותיה 7.15, 9.30
רב גן — רמת גן
רב גן 1 — הסיפה נעימה 5.00, 7.25, 9.45
רב גן 2 — תענועי שורד הזקן 5.00, גבר האשה — עשרים שנה אחרי 7.10, 9.40
רב גן 3 — קטיפה כחולה 5.00, 7.15, 9.40
רב גן 4 — בוסע אתמול והיום 5.00, 7.20, 9.40
שמעון — שבט רב המעוזות 7.15, 9.30

נתניה

מגדור — שבט רב המעוזות 5.00, 7.00, 9.15
שרון — איש הגבה 5.00, 7.00, 9.15

רחובות

בית העם — יהודי גבר מלט 8.00
הוד — חנה ואחיותיה 7.00, 9.15
רן — בוסע אתמול והיום 7.00, 9.15

פתח־תקוה

היכל 1 — עין לי בגן לי 4.30 משפט הבשרים 7.00, 9.30
היכל 2 — אוהבגי פרעה 4.30, 7.15, 9.30
היכל 3 — הורה לנעורים 4.30, 7.15, 9.30

חדרה

חדרה — אהבה בשוקים 7.15, 9.15
חן — שבעון השם 7.00, 9.15

כפר סבא

חן — מונה ליזה 7.00, 9.15
תבל — עין לי בגן לי 5.00 אהבה בשוקים 7.00, 9.15

חיפה והסביבה

אורה — המהפכה 4.00, 6.30, 9.00
אורלי — הבבל הבודבר 6.45, 9.00
אמפיתיאטרון — רעם הבגיבה 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — עסקה ללא רווחים 4.30, 6.45, 9.00
חן — כלום נמלט על הראש 4.30, 6.45, 9.00
סינמטק — אביב באזור 7.00, פרגמאס, ריגבנה, פול וכל האחרים 9.30
עצמון 1 — הורה לנעורים 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2 — אוהבגי פרעה 4.45, 7.15, 9.30
קרן אור המורים — ג'ינג'ר ופרד 4.00, 6.30, 9.00
פאר — הסיפה נעימה 4.30, 7.00, 9.15
רון — עין לי בגן לי 4.30 משפט הבשרים 6.45, 9.00
שביט — חנה ואחיותיה 7.00, 9.00
רב בת 1 — כל אהבותי 4.30, 7.00
רב בת 2 — תענועי שורד הזקן 4.30 גבר האשה 7.00, 9.15
אורות — חנה ואחיותיה 7.00, 9.15
בית העם — אהבה בשוקים 7.00, 9.15
היכל — שומר של הנגוע השמיני 7.00
ליגן — גיבור מגוע אחר 7.00, 9.15
סביון — הסיפה נעימה 7.00, 9.15
שביר — סוד הרעם 7.00, 9.15

חולון

בגיל — הסיפה נעימה 7.15, 9.30
ארמון — צרות גדולות בצ'יינה טאון 4.30, 7.15, 9.30
סבוי — עין לי בגן לי 4.30 שומר ללא חוק 7.15, 9.30
רינה — שבט רב המעוזות 5.00, 7.15, 9.30
מתנ"ס קרית שרת — הסבבה המודרי הסוטים 4.00 אלגרתה 7.15, 9.30
היכל התרבות — שתי אצבעות מצידון 9.00

קרית אונו

מתנ"ס — הגבע ארגמן 6.00, 9.00

רמלה

היכל התרבות — שתי אצבעות מצידון 7.30, 9.30

הרצליה

דוד — מהרובים באהבה 4.30 מונה ליזה 7.15, 9.30
היכל — עין לי בגן לי 4.30 משפט הבשרים 7.15, 9.15
תפארת — שתי אצבעות מצידון 4.30, 7.15, 9.15
כלון דניאל — זכרונות אהבה מפירנצה 7.00, 9.30

בת־ים

אורדים — צרות גדולות בצ'יינה טאון 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות — עין לי בגן לי 4.30 משפט הבשרים 7.15, 9.30